

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ภาคตะวันตก พ.ศ.2555

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก พ.ศ. 2555 ในพื้นที่ 3 ลุ่มน้ำหลัก คือ ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมา

สาระสำคัญในรายงานฉบับนี้ รวบรวมประมวผลจากการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่หรือที่สำคัญ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้ที่หน่วยงานต่างๆ ได้สนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงาน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำ (BASINS)	1
1.2 สภาพทางภูมิประเทศ	2
1.3 สภาพภูมิอากาศ	4
1.4 ประชากรและขอบเขตการปกครอง	7
 บทที่ 2 สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ	 8
2.1 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน	8
2.2 ทรัพยากรป่าไม้	11
2.3 ทรัพยากรน้ำ	15
2.4 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	23
 บทที่ 3 สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	 28
3.1 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	28
3.2 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	29
3.3 สิ่งแวดล้อมเมือง	31
 บทที่ 4 สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม	 39
4.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำผิวดิน	39
4.2 สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่ง	44
4.3 สถานการณ์คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก และคลองวัดประดู่	45
4.4 สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอย	48
4.5 สถานการณ์คุณภาพอากาศ	52
4.6 สถานการณ์เรื่องร้องเรียน	62
4.7 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่หรือที่สำคัญ	65
5.1 คุณภาพน้ำจากสถานีตรวจวัดอัตโนมัติ	65
5.2 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวสวนผึ้ง	66
บทที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	74
6.1 พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	74
6.2 พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands)	78
6.3 โครงการสนับสนุนทางเลือกการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมอยู่เย็นเป็นสุข (PEI) จังหวัดสมุทรสงคราม	82
6.4 โครงการการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ (WWF)	86
6.5 การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน	89
ภาคผนวก ข สรุปผลการดำเนินงานการตรวจสอบแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน	93
ภาคผนวก ค การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	103
เอกสารอ้างอิง	
คณะผู้จัดทำ	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่		
1-1	พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8	2
1-2	แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย รายเดือน ปี 2554	6
1-3	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย รายเดือน ปี 2554	6
1-4	แสดงประชากรและหลังคาเรือน ระหว่างปี 2553-2554	7
1-5	แสดงเขตการปกครองและประชากร ปี 2554	7
2-1	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดกาญจนบุรี	8
2-2	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดราชบุรี	9
2-3	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดสมุทรสงคราม	9
2-4	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดเพชรบุรี	10
2-5	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	10
2-6	พื้นที่ไฟไหม้ป่าในแต่ละจังหวัด ปีงบประมาณ 2555 (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 ถึง 11 มิถุนายน 2555)	13
2-7	เปรียบเทียบการเกิดไฟไหม้ป่า ปีงบประมาณ 2554-2555	14
2-8	สถานีตรวจวัดปริมาณน้ำฝน (ที่มีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำฝนในปี 2554)	15
2-9	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	16
2-10	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำเพชรบุรี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	17
2-11	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	18
2-12	สถานีตรวจวัดปริมาณน้ำท่า (ที่มีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำท่าในปี 2554)	19
2-13	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	20
2-14	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำเพชรบุรี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	21
2-15	ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	22
4-1	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง พ.ศ. 2554	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-2	สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก 45
4-3	สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองวัดประดู่ 46
4-4	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก ปี 2555 46
4-5	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองวัดประดู่ ปี 2555 47
4-6	คุณภาพอากาศบริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ปี 2554 52
4-7	ที่ตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปแบบต่อเนื่องของโรงไฟฟ้าราชบุรี 56
4-8	เรื่องร้องเรียนแยกตามประเด็นปัญหา 62
5-1	แสดงรายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติวัดแจ้งเจริญ เฉลี่ยรายเดือน 65
5-2	แสดงรายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติคลองดำเนินสะดวก เฉลี่ยรายเดือน 66
5-3	สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2551-2553 67
5-4	รายงานสถานการณ์น้ำ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก รายสัปดาห์ 68
5-5	การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสวนผึ้ง 69
5-6	การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านขมิ้น 70
5-7	การจัดการขยะมูลฝอยของอบต.ตะนาวศรี 70
5-8	การจัดการขยะมูลฝอยของอบต.สวนผึ้ง 71
6-1	แสดงรายละเอียดโครงการที่จัดทำและเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 แผนที่แสดงขอบเขตจังหวัดในความรับผิดชอบของ สสภ.8	3
2-1 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำแม่กลองรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	17
2-2 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำเพชรบุรีรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)	18
2-3 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตกรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย.54-มี.ค.55)	19
2-4 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำแม่กลองรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย.54 - มี.ค.55)	21
2-5 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำเพชรบุรีรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย.54 - มี.ค.55)	22
2-6 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตกรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค. 55)	23
2-7 การกัดเซาะชายฝั่ง	27
4-1 แสดงสถานการณ์คุณภาพน้ำทุกลุ่มน้ำ ปี 2551 – 2555	40
4-2 บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม	40
4-3 บริเวณน้ำตกไทรโยคใหญ่ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี	41
4-4 บริเวณหมู่บ้านช้างไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี	41
4-5 บริเวณแม่น้ำกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	43
4-6 บริเวณคลองดำเนินสะดวกและคลองสาขา อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	46
4-7 บริเวณคลองวัดประดู่และคลองสาขา อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี	47
4-8 แสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลตำบลในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	48
4-9 แสดงปัญหาอุปสรรคของการจัดการมูลฝอยของเทศบาลตำบลในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	49
4-10 แสดงข้อมูลการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	49
4-11 แสดงการเก็บขนมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	50

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4-12 แสดงปัญหาอุปสรรคของการจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่รับผิดชอบของสสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	51
4-13 แสดงข้อมูลการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555	51
4-14 ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	53
4-15 ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	53
4-16 ปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	54
4-17 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	54
4-18 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	55
4-19 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀) บริเวณศูนย์วิศวกรรมทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554	55
4-20 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศบริเวณโดยรอบโรงไฟฟ้าราชบุรี	56
4-21 ผังลมจากการตรวจวัดพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าราชบุรี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 ถึง เดือนสิงหาคม 2555	57
4-22 ค่าเฉลี่ยฝุ่นละอองรวม (TSP) ในเวลา 24 ชั่วโมง	58
4-23 ค่าเฉลี่ยฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀) ในเวลา 24 ชั่วโมง	59
4-24 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) ในเวลา 1 ชั่วโมง	59
4-25 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) ในเวลา 24 ชั่วโมง	60
4-26 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) ในเวลา 1 ชั่วโมง	60
4-27 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) ในเวลา 1 ชั่วโมง	61
4-28 แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนแยกตามประเด็นปัญหา	63
5-1 แผนที่พื้นที่กำจัดขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	72
5-2 พื้นที่กำจัดขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	73
6-1 เขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม	74

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่		
6-2	แสดงเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	75
6-3	แสดงเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	75
6-4	โครงการในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	76
6-5	ภาพแสดงอาณาเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	79
6-6	นกเค้าหน้าผากขาว	80
6-7	นกหกใหญ่	80
6-8	นกกระสาคอยาว	80
6-9	นกเป็ดน้ำหางเข็มหัวปีกแดง	80
6-10	นกเงือกกรมช้างปากเรียบ	80
6-11	ปลานิล	81
6-12	ปลาหมอช้างเหยียบ	81
6-13	ปลากระสูบ	81
6-14	ปูเจ้าฟ้า	81
6-15	ภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลและการท่องเที่ยว	82
6-16	แสดงกรอบแนวทางในการดำเนินงานโครงการ PEI จังหวัดสมุทรสงคราม	83
6-17	การประชุมหารือดำเนินโครงการ PEI	84
6-18	การจัดเวทีเปิดตัวแนะนำ และสร้างความเข้าใจโครงการ PEI ทั้งในระดับจังหวัดและระดับชุมชน	85
6-19	แสดงการมีส่วนร่วมระดับชุมชนทั้ง 4 ตำบล	85
6-20	การฝึกปฏิบัติจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	85
6-21	การจัดประชุมถอดบทเรียนการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ	86
6-22	แนวทางการทำงานของการศึกษาต้นทุนธรรมชาติ ประเทศไทย	87

บทที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำ (BASINS)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (สสภ.8) มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก (ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์) โดยมีรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นทางเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรน้ำ (2554) ดังนี้

- ◆ ลุ่มน้ำแม่กลอง พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีด้านตะวันออกบางส่วนครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 30,837 ตารางกิโลเมตร แม่น้ำสายหลักในลุ่มน้ำนี้คือ แม่น้ำแม่กลอง ซึ่งเกิดจากแม่น้ำสาขาที่สำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ไหลมาบรรจบกันบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี แล้วไหลไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านจังหวัดราชบุรีลงสู่อ่าวไทยบริเวณจังหวัดสมุทรสงคราม รวมความยาว 143 กิโลเมตร มีเขื่อนเก็บกักน้ำจำนวน 2 เขื่อน คือ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์

- ◆ ลุ่มน้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำนี้ มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 5,603 ตารางกิโลเมตร แม่น้ำสายหลักได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางทิศตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรี ไหลไปทางทิศตะวันออกถึงบริเวณที่ราบชายฝั่ง แล้วไหลขึ้นไปทางทิศเหนือ ออกสู่อ่าวไทยบริเวณทางเหนือของจังหวัดเพชรบุรี รวมความยาว 230 กิโลเมตร ลุ่มน้ำเพชรบุรีมีเขื่อนเก็บกักน้ำจำนวน 1 เขื่อน ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน

- ◆ ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยส่วนใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำนี้ และมีพื้นที่บางส่วนครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ประกอบด้วย แม่น้ำสายหลักจำนวน 2 สาย คือ แม่น้ำปราณบุรี และแม่น้ำกุยบุรี มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 6,745 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 1.32 % ของพื้นที่ทั้งประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดชุมพร ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตกมีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี 1,420 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน 327,015 ไร่

1.2 สภาพทางภูมิประเทศ

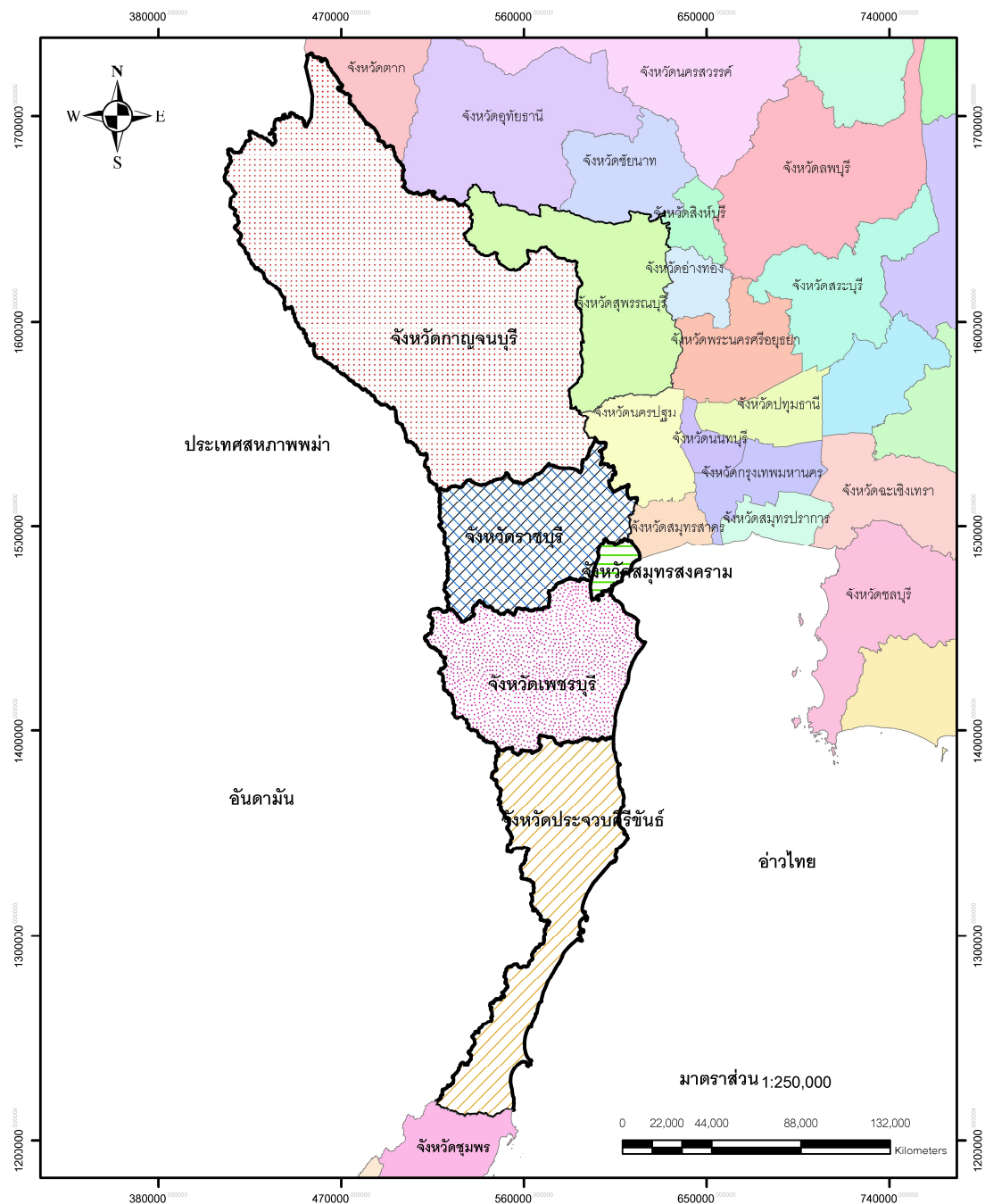
พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีทั้งหมด 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 37,660.32 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,537,698.33 ไร่ จังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดกาญจนบุรี รองลงไป ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1-1

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ประเทศไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ภูเขาและที่สูง ตอนกลางเป็นที่ราบสลับกับภูเขาลูกโดด ด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล โดยจังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่มีความลาดชันตั้งแต่ 0-5 % รองลงมา มีความลาดชันมากกว่า 35 % ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ โดยพื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 0-1,700 เมตร

ตารางที่ 1-1 พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
1	กาญจนบุรี	19,369,928,440.87	19,369.92	12,106,205.27
2	ประจวบคีรีขันธ์	6,400,030,226.97	6,400.03	4,000,018.89
3	เพชรบุรี	6,250,551,890.53	6,250.55	3,906,594.93
4	ราชบุรี	5,247,980,889.88	5,247.98	3,279,988.05
5	สมุทรสงคราม	391,825,894.84	391.82	244,891.18
รวม		37,660,317,343.09	37,660.32	23,537,698.33

ที่มา: วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมการปกครอง, 2548

 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	คำอธิบายสัญลักษณ์ <table><tr><td></td><td>ขอบเขตจังหวัด</td><td></td><td>จังหวัดสมุทรสงคราม</td></tr><tr><td></td><td>จังหวัดกาญจนบุรี</td><td></td><td>จังหวัดเพชรบุรี</td></tr><tr><td></td><td>จังหวัดราชบุรี</td><td></td><td>จังหวัดประจวบคีรีขันธ์</td></tr></table>		ขอบเขตจังหวัด		จังหวัดสมุทรสงคราม		จังหวัดกาญจนบุรี		จังหวัดเพชรบุรี		จังหวัดราชบุรี		จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ที่มาของข้อมูล ข้อมูลขอบเขตจังหวัด (กรมการปกครอง) จัดทำโดย กลุ่มงานสารสนเทศสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 จัดทำเมื่อ ตุลาคม 2554
	ขอบเขตจังหวัด		จังหวัดสมุทรสงคราม											
	จังหวัดกาญจนบุรี		จังหวัดเพชรบุรี											
	จังหวัดราชบุรี		จังหวัดประจวบคีรีขันธ์											

ภาพที่ 1-1 แผนที่แสดงขอบเขตจังหวัดในความรับผิดชอบของ สสภ.8

1.3 สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของ สสภ.8 มี 4 จังหวัดที่มีสถานีอุตุนิยมวิทยาตั้งอยู่ในพื้นที่ ยกเว้นจังหวัดสมุทรสงคราม จากข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศในปี 2549-2554 พบว่า มีแนวโน้มอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น (แสดงข้อมูลการตรวจวัดอุณหภูมิระหว่างปี 2549-2554 ในภาคผนวก ก) โดยขอนำเสนอข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศของแต่ละจังหวัดในปี 2554 มีดังนี้

1.3.1 จังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ปี 2554 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 27.99 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนสูงสุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ วัดได้ 35.70 องศาเซลเซียส เฉลี่ยรายเดือนต่ำสุด คือ เดือนมกราคม วัดได้ 19.30 องศาเซลเซียส โดยเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 39.0 องศาเซลเซียส และเดือนธันวาคมอุณหภูมิต่ำที่สุดวัด ได้ 13.50 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปีวัดได้ 1,067.0 มม. ปริมาณฝนรวมรายเดือนสูงสุดวัดได้ 100.5 มม. ในเดือนมีนาคม ส่วนเดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายน ไม่มีฝนตก

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 71.70% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 23 มีนาคม วัดได้ 98% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ วัดได้ 26% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 96% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 39%

ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ปี 2554 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 27.45 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนสูงสุด คือ เดือนเมษายน วัดได้ 35.90 องศาเซลเซียส เฉลี่ยรายเดือนต่ำสุด คือ เดือนธันวาคม วัดได้ 17.80 องศาเซลเซียส โดยเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 38.0 องศาเซลเซียส และเดือนธันวาคมอุณหภูมิต่ำที่สุดวัด ได้ 14.0 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปีวัดได้ 1,913.9 มม. ปริมาณฝนรวมรายเดือนสูงสุดวัดได้ 91.1 มม. ในเดือนพฤษภาคม ส่วนเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม ไม่มีฝนตก

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 80.66% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 1 สิงหาคม วัดได้ 99% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ วัดได้ 26% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 97.25% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 44%

1.3.2 จังหวัดราชบุรี ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ปี 2554 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.11 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนสูงสุด คือ เดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม วัดได้ 34.50 องศาเซลเซียส เฉลี่ยรายเดือนต่ำสุดคือเดือนมกราคม

วัดได้ 20.20 องศาเซลเซียส โดยเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 37.5 องศาเซลเซียส และเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ 16.5 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปีวัดได้ 910.0 มม. โดยเดือนตุลาคมมีปริมาณฝนรวมรายเดือน สูงสุดวัดได้ 50.4 มม. ส่วนเดือนพฤศจิกายน ไม่มีปริมาณฝนตกเลย และจำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มม. ขึ้น ไปสูงสุดจำนวน 128 วัน

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 78.71% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 28 พฤษภาคม 16 มิถุนายน 2 กรกฎาคม 1 สิงหาคม 4 กันยายน 3 ตุลาคม 5 พฤศจิกายน วัดได้ 100% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ วัดได้ 27% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 85.67% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 61.90%

1.3.3 จังหวัดเพชรบุรี ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ในปี 2554 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 26.95 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน สูงสุด คือเดือนพฤษภาคม วัดได้ 33.79 องศาเซลเซียส เฉลี่ยรายเดือนต่ำสุดคือเดือนมกราคม วัดได้ 21.72 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 23 มิถุนายน อุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 36.1 องศาเซลเซียส และวันที่ 18 มีนาคม อุณหภูมิต่ำที่สุด 17.8 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปี 977.7 มม. โดยเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนรวมสูงสุด 192.9 มม. และจำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มม. ขึ้นไปสูงสุดจำนวน 111 วัน

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 75.25% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 21 สิงหาคม วัดได้ 98% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 25 มิถุนายน วัดได้ 40% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 85.67% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 61.90%

1.3.4 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ในปี 2554 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.32 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน สูงสุด คือเดือนพฤษภาคม วัดได้ 33.3 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือนมกราคม วัดได้ 23.3 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 22 พฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 36.4 องศาเซลเซียส และวันที่ 18 เดือนมีนาคม อุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ 17.9 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปี วัดได้ 684.8 มม. โดยเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนรวมสูงสุด 52.0 มม. และเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ เมษายน พฤศจิกายน และธันวาคม มีฝนตกน้อยเพียงแค่ 6 วันเท่านั้น และจำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มม. ขึ้นไปสูงสุดจำนวน 109 วัน

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 72.07% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 1 สิงหาคม 15 ตุลาคม 28 ธันวาคม วัดได้ 96% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 17 มิถุนายน วัดได้ 42% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 92.83% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 47.75%

ข้อมูลการตรวจวัดสภาพภูมิอากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ ปี 2554 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.50 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน สูงสุด คือ เดือนพฤษภาคม วัดได้ 34.5 องศาเซลเซียส เฉลี่ยรายเดือนต่ำสุด คือเดือนมกราคม วัดได้ 21.7 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 24 พฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 38.5 องศาเซลเซียส และวันที่ 21 มกราคม อุณหภูมิ ต่ำที่สุดวัดได้ 17.8 องศาเซลเซียส

- ปริมาณฝน ปริมาณฝนรวมทั้งปีวัดได้ 901.5 มม. โดยเดือนกรกฎาคมมีปริมาณฝนรวมสูงสุด วัดได้ 48.1 มม. และเดือนมกราคม มีฝนตกน้อยเพียงแค่ 1 วันเท่านั้น และจำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มม. ขึ้นไปสูงสุดจำนวน 132 วัน

- ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์รายปี วัดได้ 76.45% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ วันที่ 13 มีนาคม 13 พฤศจิกายน 8 ธันวาคม วัดได้ 98% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือ วันที่ 24 พฤษภาคม วัดได้ 41% ซึ่งมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี 96.92% ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี 49.17%

ตารางที่ 1-2 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย รายเดือน ปี 2554

สถานี อุตุนิยมวิทยา	ปี	เดือน											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กาญจนบุรี	2553	27.47	29.89	30.50	32.45	32.04	30.69	29.48	28.40	28.73	27.30	26.91	26.20
	2554	25.60	28.70	26.50	29.40	29.60	28.75	28.55	28.50	28.20	27.15	27.15	24.80
ราชบุรี	2553	27.2	29.2	29.8	31.5	31.9	30.5	29.6	28.8	29.1	27.5	26.7	26.3
	2554	25.50	27.95	26.55	29.50	29.90	29.25	28.80	28.65	28.70	27.65	27.15	25.00
เพชรบุรี	2553	27.16	29.22	29.73	31.05	31.67	30.62	30.07	29.49	29.45	28.07	27.80	26.81
	2554	25.75	27.00	25.65	28.45	29.85	30.30	29.80	29.50	29.30	28.15	27.75	25.55
ประจวบคีรีขันธ์	2553	27.4	28.6	29.3	30.4	31.3	30.5	30.1	29.2	28.8	27.6	27.8	27.1
	2554	26.40	27.90	26.75	28.90	29.95	29.15	28.65	28.90	28.90	28.40	28.35	26.10

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา

ตารางที่ 1-3 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย รายเดือน ปี 2554

สถานี อุตุนิยมวิทยา	ปี	เดือน											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กาญจนบุรี	2554	64.50	65.79	74.83	73.75	74.40	74.13	73.81	74.21	74.89	80.78	67.64	61.68
ราชบุรี	2554	69.97	72.58	77.71	76.63	80.22	79.95	81.34	80.84	82.01	89.10	80.51	73.60
เพชรบุรี	2554	67.03	76.75	78.00	79.32	75.45	75.97	75.38	77.26	77.03	82.52	71.26	66.79
ประจวบคีรีขันธ์	2554	64.62	73.75	75.50	75.69	74.48	72.68	73.20	73.87	71.80	79.44	67.38	62.47

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา

1.4 ประชากรและขอบเขตการปกครอง

ในปี 2554 จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ใน 5 จังหวัด มีจำนวนประชากรชาย 1,408,460 คน จำนวนประชากรหญิง 1,445,871 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 2,854,331 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2553 จำนวน 8,256 คน โดยมีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรรวมในแต่ละจังหวัดเพิ่มมากขึ้นทุกจังหวัด ดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1-4 แสดงประชากรและหลังคาเรือน ระหว่างปี 2553-2554

จังหวัด	ปี	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	ประชากรรวม (คน)	จำนวน (หลังคาเรือน)	การเพิ่มขึ้นของ ประชากรปี 2553 และ 2554 (%)
กาญจนบุรี	2553	422,162	417,614	839,776	289,860	0.10%
	2554	421,782	417,132	838,914	296,794	
ราชบุรี	2553	409,599	429,476	839,075	268,900	0.43%
	2554	411,063	431,621	842,684	275,331	
สมุทรสงคราม	2553	93,405	100,652	194,057	59,695	0.01%
	2554	93,302	100,784	194,086	61,139	
เพชรบุรี	2553	224,860	239,173	464,033	167,643	1.05%
	2554	225,884	240,195	466,079	171,797	
ประจวบคีรีขันธ์	2553	255,584	253,550	509,134	202,731	0.67%
	2554	256,429	256,139	512,568	209,556	

ที่มา: ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ เดือน ธันวาคม 2553 และ 2554, กรมการปกครอง

เขตการปกครองและประชากร ปี 2554 ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ทั้ง 5 จังหวัด ประกอบด้วย เทศบาลเมือง 10 แห่ง เทศบาลตำบล 102 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 299 แห่ง ดังตารางที่ 1-5

ตารางที่ 1-5 แสดงเขตการปกครองและประชากร ปี 2554

จังหวัด	อำเภอ	เขต ^{1/}			ประชากร ^{2/}		
		ทม.	ทต.	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	13	2	41	78	421,782	417,132	838,914
ราชบุรี	10	3	30	78	411,063	431,621	842,684
สมุทรสงคราม	3	1	6	28	93,302	100,784	194,086
เพชรบุรี	8	2	11	71	255,884	240,195	466,079
ประจวบคีรีขันธ์	8	2	14	44	256,429	256,139	512,568
รวม	42	10	102	299	1,408,460	1,445,871	2,854,331

ที่มา: ^{1/} ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2554 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (www.thailocaladmin.go.th)

^{2/} ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ เดือน ธันวาคม 2554, กรมการปกครอง

บทที่ 2

สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.1 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

จากข้อมูลการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2554 พบว่า พื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นั้น มีการใช้ที่ดินในประเภทต่างๆ แบ่งได้ 5 ประเภทด้วยกัน มีรายละเอียดข้อมูลการใช้ที่ดินของแต่ละจังหวัด ดังนี้

2.1.1 จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 62.67 ของพื้นที่จังหวัด (12,207.97 ตารางกิโลเมตร) รองลงมาเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.88 และ 4.33 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2-1 (พร้อมทั้งแสดงแผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2-1 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	282,295	451.67	2.34
พื้นที่เกษตรกรรม	3,400,317	5,440.51	27.88
พื้นที่ป่าไม้	7,629,979	12,207.97	62.67
พื้นที่แหล่งน้ำ	526,196	841.91	4.33
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	338,181	541.09	2.78
รวม	12,176,968	19,483.15	100

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

2.1.2 จังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 52 ของพื้นที่จังหวัด (2,689.88 ตารางกิโลเมตร) รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง คิดเป็นร้อยละ 35.45 และ 5.96

ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2-2 (พร้อมทั้งแสดงแผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดราชบุรี ในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2-2 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดราชบุรี

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	193,839	310.14	5.96
พื้นที่เกษตรกรรม	1,681,173	2,689.88	52.00
พื้นที่ป่าไม้	1,151,312	1,842.10	35.45
พื้นที่แหล่งน้ำ	47,194	75.51	1.45
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	174,271	278.83	5.37
รวม	3,247,789	5,196.46	100

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

2.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 74.13 ของพื้นที่จังหวัด (308.944 ตารางกิโลเมตร) รองลงมาเป็นพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่น้ำคิดเป็นร้อยละ 10.69 และ 6.00 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2-3 (พร้อมทั้งแสดงแผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2-3 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	27,802	44.48	10.69
พื้นที่เกษตรกรรม	193,090	308.94	74.13
พื้นที่ป่าไม้	15,614	24.98	5.99
พื้นที่แหล่งน้ำ	15,640	25.02	6.00
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	8,296	13.27	3.19
รวม	260,442	416.69	100

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

2.1.4 จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 57.89 ของพื้นที่จังหวัด (3,602.84 ตารางกิโลเมตร) รองลงมาเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่เบ็ดเตล็ด คิดเป็นร้อยละ 29.10 และ 6.61 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2-4 (พร้อมทั้งแสดงแผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรีในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2-4 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดเพชรบุรี

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	177,259	283.61	4.55
พื้นที่เกษตรกรรม	1,132,295	1,811.67	29.10
พื้นที่ป่าไม้	2,251,773	3,602.84	57.89
พื้นที่แหล่งน้ำ	71,785	114.86	1.85
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	257,599	412.16	6.61
รวม	3,890,711	6,225.14	100

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

2.1.5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 44.25 ของพื้นที่จังหวัด (2,817.45 ตารางกิโลเมตร) รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด คิดเป็นร้อยละ 42.78 และ 6.74 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2-5 (พร้อมทั้งแสดงแผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2-5 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	192,771	308.43	4.85
พื้นที่เกษตรกรรม	1,760,908	2,817.45	44.25
พื้นที่ป่าไม้	1,702,175	2,723.48	42.78
พื้นที่แหล่งน้ำ	55,224	88.36	1.38
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	268,684	429.89	6.74
รวม	3,979,762	6,367.61	100

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2552

2.2 ทรัพยากรป่าไม้

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ในปี 2555 (1ตุลาคม 2554 ถึง 18 กันยายน 2555) จากฐานข้อมูลสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์ของกรมป่าไม้ สามารถสรุปประเด็นแยกราชอาณาจักรได้ ดังนี้

2.2.1 จังหวัดกาญจนบุรี

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้

- การลักลอบแปรรูปไม้บริเวณหลังวัดด้านมะขามเตี้ย หมู่ที่ 2,7 ตำบลทุ่งมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
- การบุกรุกตัดไม้และขุดดินบนภูเขาบริเวณหมู่ที่ 2 หมู่บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
- การลักลอบตัดไม้แดง ตามแนวตะเข็บชายแดนไทย-พม่าในพื้นที่ป่าบ้านประไรโหนด อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ หมู่ที่10 ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- การลักลอบตัดโค่นและแปรรูปไม้ประดู่ขนาดใหญ่ รอบลำต้นวัดขนาดได้ 5 เมตร บริเวณพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติวังใหญ่ แม่น้ำน้อย บนยอดเขาคันจี หมู่ 8 ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
- การบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองรี หมู่ 3 ตำบลหนองปลาไหล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ 110 ไร่โดยพื้นที่ทั้งหมดได้มีการแผ้วถางตามแนวเขา พบมีการปลูกต้นมะขาม 700 ต้น และยางพารา 700 ต้น

การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่ป่า

- กองทัพบกจัดทำโครงการ "ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" ณ บริเวณพื้นที่ต้นน้ำคลองงู บ้านเกริงกระเวีย ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเทิดพระเกียรติและถวายความจงรักภักดี เนื่องในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี
- กรมป่าไม้ได้จัดกิจกรรมโครงการปลูกป่าถวายพระแม่ของแผ่นดิน ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในพื้นที่โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2555

2.2.2 จังหวัดราชบุรี

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้

- การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยมีการแผ้วถางและปรับสภาพพื้นที่ป่า เพื่อนำไปเป็นข้ออ้างในการขอเอกสารสิทธิ ปลูกสับปะรดและยางพาราใน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำนวน 19 แปลง เนื้อที่เกือบ 5,000 ไร่
- การตรวจพบไม้สักเถื่อน(ไม้หวงห้าม) ณ ร้านจำหน่ายไม้เก่าแปรรูป ตั้งอยู่เลขที่ 110 หมู่ที่6 ตำบลวังเย็น อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

- การบุกกรุกดไม้บริเวณป่าบ้านห้วยคลุ้ม หมู่ที่ 6 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่ป่า

- กรมป่าไม้ร่วมกับบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด(มหาชน) จัดโครงการ” คนรักป่า ป่ารักชุมชน” ปี 5 เพื่อส่งเสริมป่าชุมชนมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและสามารถรักษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

- กรมป่าไม้ร่วมกับหอการค้าอินเดีย - ไทย จัดโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ที่ถูกบุกรุก ประมาณ 10,000 ต้นปลูกบนเนื้อที่ 49 ไร่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 12 สิงหาคม 2555 ณ ป่าสวนแห่งชาติป่าพุยงและป่าพุยงสามชั้น บ้านห้วยศาลา หมู่ที่ 7 ตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้เข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่าต้นน้ำ “โครงการฟื้นฟูป่าต้นน้ำเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ณ บริเวณน้ำตกเก้าโจน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

2.2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

- ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 2 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) ได้จัดกิจกรรมเนื่องในวันคุ้มครองโลก ปี 2555 ตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยร่วมกับสภาวัฒนธรรมตำบลบางจะเกร็ง กองทัพเรือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สมุทรสงคราม ส่วนราชการภาครัฐ และเอกชน จัดงาน”สืบทอดเจตนา สืบชะตาดอนหอยหลอด” ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 ในวันที่ 22 เมษายน 2555 เพื่อเพิ่มปริมาณหอยหลอดและสัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่เคยหายไปจากดอนหอยหลอดได้กลับมาชุกชุมขึ้น

การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่ป่า

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ราชบุรี ร่วมกับ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในโครงการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ โรงเรียนธรรมชาติป่าชายเลน หมู่ที่ 10 ตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2555

2.2.4 จังหวัดเพชรบุรี

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้

- การบุกกรุกดทำลายป่า บริเวณพื้นที่หลังเขื่อน บ้านหนองมะกรูด หมู่ที่ 5 ตำบลแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

- การลักลอบขนย้ายไม้ป่า-ไม้ยางพารา ที่ตำบลหนองชุมพล อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

- การลักลอบขนไม้แปรรูปไม้มะค่า (ไม้หวงห้าม) แผ่นขนาดใหญ่ จำนวน 19 แผ่น ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่ป่า

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์ปลูกป่า 800 ล้านกล้า 80 พรรษามหาราชาินี เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 12 สิงหาคม 2555 ณ ป่าชุมชนบ้านหนองหญ้าปล้อง หมู่ที่ 1 ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

- ผู้บริหารศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์คร่วมกับสำนักส่งเสริมการปลูกป่าได้ร่วมกันปลูก ป่าในโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ตำบลกลัดหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่ายางน้ำกลัดเหนือ - ใต้

2.2.5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้

- การลักลอบบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนบริเวณเขาหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- กรมป่าไม้และกลุ่มอนุรักษ์แม่รำพึง ร่วมสำรวจพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่บริษัทในเครือสหวิริยาบุกรุกเนื้อที่ 798 ไร่
- มีนายทุนบุกรุกแผ้วถางเผาป่าบนยอดเขาหินเหล็กไฟ บ้านหนองขอนเหนือ หมู่ที่ 15 ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อแอบอ้างออกเอกสารสิทธิ์ ก่อนนำไปขายหรือก่อสร้างรีสอร์ท
- มีนายทุนบุกรุกแผ้วถางทำลายผืนป่าช่องหินดำ อำเภอบางสะพานน้อย และอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อปลูกเป็นสวนยางพารา
- การลักลอบตัดไม้สักในพื้นที่ที่ชาวบ้านและหน่วยงานราชการปลูกเพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร หมู่ที่ 3 บ้านดงไม้งาม ตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2-6 พื้นที่ไฟไหม้ป่าในแต่ละจังหวัด ปีงบประมาณ 2555 (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 ถึง 11 มิถุนายน 2555)

จังหวัด	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย(ไร่)
กาญจนบุรี	65	482
ราชบุรี	56	530
สมุทรสงคราม	-	-
เพชรบุรี	36	758
ประจวบคีรีขันธ์	73	839
รวม	230	2,609

ที่มา: สถิติการเกิดไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ตารางที่ 2-7 เปรียบเทียบการเกิดไฟไหม้ป่า ปีงบประมาณ 2554-2555

จังหวัด	1 ตุลาคม 2553 - 17 สิงหาคม 2554		1 ตุลาคม 2554 - 11 มิถุนายน 2555	
	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย (ไร่)
กาญจนบุรี	80	709	65	482
ราชบุรี	43	328	56	530
สมุทรสงคราม	-	-	-	-
เพชรบุรี	58	1,209	36	758
ประจวบคีรีขันธ์	108	1,541	73	839
รวม	289	3,787	65	482

ทรัพยากรสัตว์ป่า

“สัตว์ป่า” โดยธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่าหรือในแม่น้ำตามธรรมชาติ เป็นทรัพยากรที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศและมีความสลับซับซ้อน สถานการณ์ในปัจจุบันทำให้ทรัพยากรสัตว์ป่าจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาวะแวดล้อมและธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไป สถานการณ์สัตว์ป่า ปี 2555 ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ข้อมูลที่ได้เป็นสถานการณ์เพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับองค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดโครงการปล่อยละมั่ง “อ่องเปา” ที่เกิดจากการผสมเทียมและแม่ละมั่งผู้ให้กำเนิดคืนสู่ป่าธรรมชาติ ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 84 พรรษา โดยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ ทรงเป็นประธานในพิธีปล่อยละมั่ง ทั้งนี้ “ละมั่ง” เป็นสัตว์ป่าสงวนหนึ่งในสิบห้าชนิด ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พุทธศักราช 2535 มีสถานะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ปัจจุบันได้สูญพันธุ์ไปจากป่าธรรมชาติในประเทศไทย เหลือเพียงละมั่งซึ่งถูกเลี้ยงไว้ในกรงเลี้ยงของสถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า สองสายพันธุ์คือ สายพันธุ์ไทย และสายพันธุ์พม่า ซึ่งผลสำเร็จจากโครงการฯ ดังกล่าวเป็นผลดีต่อพันธุ์ละมั่งสายพันธุ์ไทย เนื่องจากการผสมเทียมนอกจากช่วยเพิ่มจำนวนละมั่งในกรงเลี้ยงได้แล้ว ยังสามารถช่วยเพิ่มความหลากหลายทางพันธุกรรมของละมั่งในกรงเลี้ยง ก่อมนำปล่อยคืนสู่ธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

- อุทยานแห่งชาติป่ากุยบุรีร่วมกับชมรมเหนือล้อ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระจัดโครงการ “1 จอบ 1 ใจ สร้างโป่งเทียมในพื้นที่ป่าแก่กระเจาน” บริเวณอ่างเก็บน้ำกะหร่างสาม เพื่อให้ช้างป่าและสัตว์ป่ามีอาหารเพียงพอไม่ออกมารบกวนชาวบ้าน โดยจะสร้างโป่งเทียมยาวที่สุดในโลก ที่มีความยาวถึง 484 เมตร

- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีนโยบายทำโครงการ “สืบสานทำดี ปล่อยหมิ่นถิ่นธรรมชาติ”

- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 (บ้านโป่ง) “ขึ้นทะเบียนนกกรงหัวจุกหรือนกปรอดหัวโขน ” เพื่อเป็นการควบคุมผู้ที่ลักลอบดักจับนกกรงหัวจุกป่าในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 สาขาเพชรบุรี ทำการตรวจยึดสัตว์ป่าคุ้มครองจากมูลนิธิเพื่อนสัตว์ป่า ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

2.3 ทรัพยากรน้ำ

ข้อมูลสภาพฝนและสภาพน้ำท่า จากศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2554 – วันที่ 31 มีนาคม 2555 แยกตามลุ่มน้ำในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สรุปได้ดังนี้

2.3.1 ปริมาณน้ำฝน

ภาคตะวันตก มีสถานีสำรวจปริมาณน้ำฝน จำนวนทั้งสิ้น 29 สถานี แยกเป็นสถานีสำรวจปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 13 สถานี ลุ่มน้ำเพชรบุรี จำนวน 9 สถานี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ตะวันตก จำนวน 7 สถานี โดยมีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำฝนจำนวน 28 สถานี รายละเอียดดังตารางที่ 2-8

ตารางที่ 2-8 สถานีตรวจวัดปริมาณน้ำฝน (ที่มีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำฝนในปี 2554)

ลุ่มน้ำ	สถานี	บริเวณ
ลุ่มน้ำแม่กลอง	13511 (HYDO7)	ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี
	13211 (K.10)	บ้านลุ่มส้ม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	13231 (K.12)	บ้านทุ่งนางพริก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
	47161 (K.17)	ต.บ้านบ่อ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
	13221 (K.22A)	บ้านแม่บ้านน้อย อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	47271 (K.25)	บ้านท่าเคย อ.ท่าคา จ.ราชบุรี
	13561 (K.32A)	บ้านบ้องตื้นน้อย อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	13631 (K.37)	บ้านวังเย็น อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
	13571 (K.44)	บ้านทุ่งโป่ง อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี
	13641 (K.53)	บ้านศรีมงคล อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	13651 (K.54)	บ้านลิ้นถิ่น อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	47421 (K.61)	บ้านด่านทับตะโก อ.จอมบึง จ.ราชบุรี
	13851	อบต.หนองรี อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี
ลุ่มน้ำเพชรบุรี	37101	บ้านตะเคียนห้าบาท อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
	37411 (FP.02)	บ้านห้วยกระสังข์ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
	37421 (FP.03)	บ้านวังข้าวสาร อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
	37431 (FP.04)	อบต.ยางน้ำกลัดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
	37441 (FP.06)	อุทยานเขาเขมรเร็ว อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
	37451 (FP.07)	บ้านแม่คะเมย อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

ตารางที่ 2-8 (ต่อ)

ลุ่มน้ำ	สถานี	บริเวณ
ลุ่มน้ำเพชรบุรี	37461 (FP.08)	บ้านบ่อประหาร อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
	37561 (B.8)	บ้านโพรงแซ่ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
	37171 (B.11)	บ้านจะโปรง อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเล อ่าวไทยตะวันตก	45221 (Gt.7)	อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์
	45231 (Gt.9)	อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
	45181 (Ky.2)	บ้านหาดขาม อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
	45291	ไกลกัวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
	45300	โครงการประจวบฯ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
	45371	ดงไม้งาม อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์

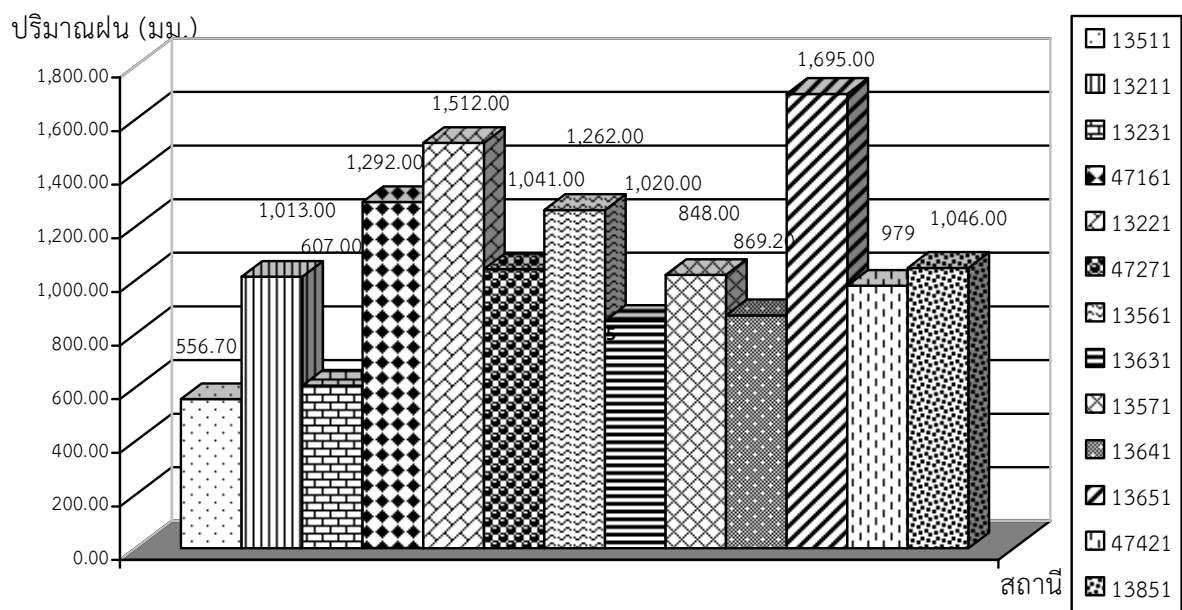
ที่มา: ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2555

- ลุ่มน้ำแม่กลอง

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำแม่กลองในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 13 สถานี พบว่าปริมาณน้ำฝนรายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554 - มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0- 352.5 มิลลิเมตร โดยปริมาณน้ำฝนแต่ละสถานีสำรวจจะมีปริมาณน้ำฝนหนาแน่นในช่วงเดือน กรกฎาคม 2554 ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้สูงสุดที่สถานี 13651 (K.54) บ้านลิ้นถิ่น อำเภอดำรงวิทยานิคม จังหวัดกาญจนบุรี วัดได้ 1,695 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้น้อยที่สุดที่สถานี 13511 (HYDO7) ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก อำเภอดำรงวิทยานิคม จังหวัดกาญจนบุรีวัดได้ 556.7 มิลลิเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2-9 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)												รวม
	เม.ย. 2554	พ.ค. 2554	มิ.ย. 2554	ก.ค. 2554	ส.ค. 2554	ก.ย. 2554	ต.ค. 2554	พ.ย. 2554	ธ.ค. 2554	ม.ค. 2555	ก.พ. 2555	มี.ค. 2555	
13511	60.8	113.0	28.5	66.7	52.0	137.2	66.8	2.1	0.0	18.7	7.3	3.6	556.7
13211	122.1	93.5	84.9	123.8	84.7	179.5	246.2	0.0	0.0	30.5	0.0	47.4	1,013
13231	34.2	85.0	69.8	70.8	51.2	112.2	115.9	0.0	0.0	3.9	29.5	34.8	607
47161	164.0	219.0	153.7	139.4	72.1	233.2	229.2	2.5	0.0	35.9	14.1	28.7	1,292
13221	204.4	148.2	190.8	305.8	190.3	153.1	199.0	0.0	0.0	18.2	42.1	60.0	1,512
47271	136.2	151.4	102.1	110.5	71.0	62.1	340.9	0.0	0.0	46.0	0.0	20.8	1,041
13561	68.0	138.3	163.4	214.9	108.3	124.8	283.8	0.0	0.0	52.6	29.5	78.5	1,262
13631	100.4	149.8	55.1	59.3	112.5	64.7	247.4	0.0	0.0	0.0	2.5	56.5	848
13571	57.0	185.5	80.6	126.0	140.4	122.3	259.1	0.0	0.0	15.1	0.0	34.2	1,020
13641	120.1	95.2	75.1	137.0	62.3	126.8	217.9	0.0	0.0	14.3	0.0	20.5	869.2
13651	91.1	150.3	170.4	352.5	303.8	263.2	252.7	0.0	0.0	40.8	49.9	20.1	1,695
47421	175.1	164.8	100.4	152.0	90.6	68.4	226.1	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	979
13851	26.0	132.5	66.2	205.0	105.5	122.0	302.0	0.0	0.0	34.5	0.0	52.6	1,046

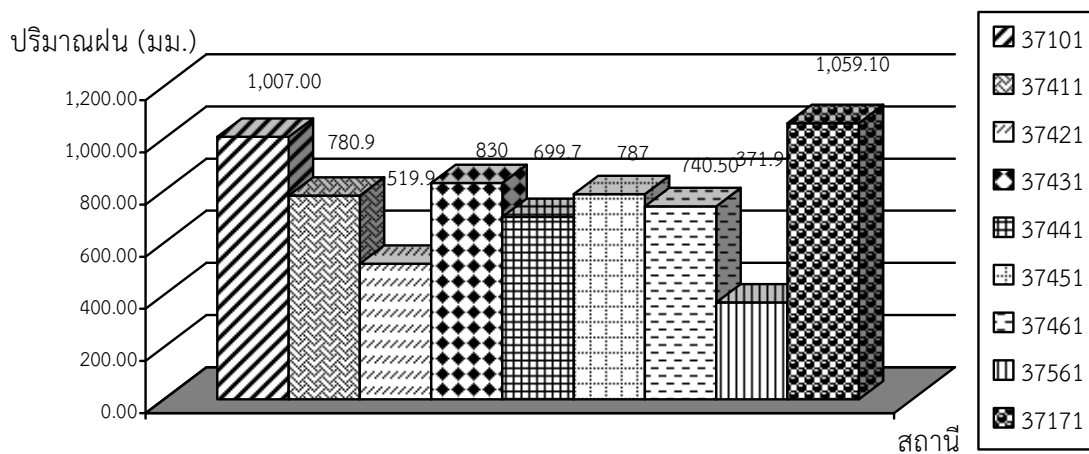
ภาพที่ 2-1 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำแม่กลองรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

- ลุ่มน้ำเพชรบุรี

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำเพชรบุรีในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 9 สถานี พบว่าปริมาณน้ำฝนรายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554-มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0-329.6มิลลิเมตร โดยปริมาณน้ำฝนแต่ละสถานีสำรวจจะมีปริมาณน้ำฝนหนาแน่นในทุกสถานีช่วงเดือนตุลาคม 2554 ส่วนวันที่ไม่มีวันฝนตกเลยอยู่ที่เดือนธันวาคม 2554 ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้สูงสุดที่สถานี 37171 (B.11) บ้านจะโปรง อำเภอนองหลวงป้อม จังหวัดเพชรบุรี วัดได้ 1,059.1 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้น้อยที่สุดที่สถานี 37561 (B.8) บ้านโพรงเข้ อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี วัดได้ 371.9 มิลลิเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 2-10

ตารางที่ 2-10 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำเพชรบุรี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)												
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม
	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2555	2555	2555	
37101	41.1	199.8	84.7	118.9	49.8	199.1	207.7	4.0	0.0	41.7	0.0	60.0	1,007
37411	0.0	182.5	126.1	44.0	47.2	100.1	188.1	16.0	0.0	21.1	0.0	55.8	780.9
37421	61.7	126.7	41.6	42.0	41.3	35.9	161.8	0.0	0.0	2.0	0.0	6.9	519.9
37431	0.0	108.3	46.6	89.6	138.6	93.9	329.6	0.0	0.0	0.0	2.4	21.0	830
37441	0.0	48.7	97.0	112.5	31.1	96.0	247.0	30.9	0.0	30.8	0.0	5.7	699.7
37451	94.7	183.8	85.2	28.0	90.1	92.7	175.4	0.0	0.0	17.1	0.0	20.0	787.0
37461	0.0	65.8	10.6	234.0	43.5	87.0	285.9	0.0	0.0	3.7	0.0	10.0	740.5
37561	0.0	68.7	3.2	17.5	61.3	52.5	163.7	0.0	0.0	0.0	0.0	5.0	371.9
37171	60.8	201.4	65.5	134.3	186.0	178.3	174.1	6.0	0.0	3.3	0.0	49.4	1,059.1

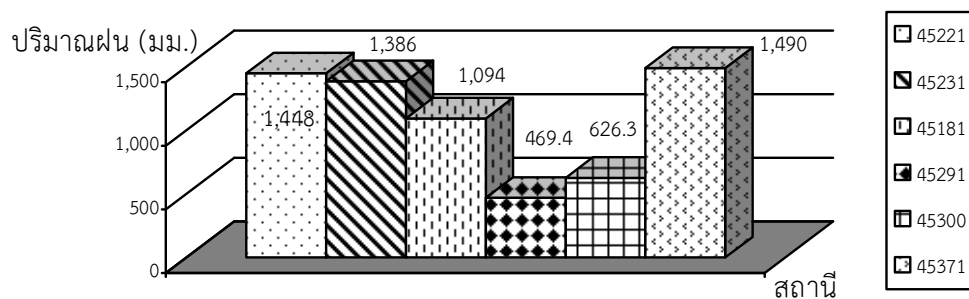
ภาพที่ 2-2 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำเพชรบุรีรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

- ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 7 สถานี พบว่าปริมาณน้ำฝนรายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554 - มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0-277.1 มิลลิเมตร โดยปริมาณน้ำฝนแต่ละสถานีสำรวจจะมีปริมาณน้ำฝนหนาแน่นในทุกสถานี ช่วงเดือนกรกฎาคม 2554 ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้สูงสุดที่สถานี 45371 ดงไม้งาม อำเภोजังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วัดได้ 1,490 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปีวัดได้น้อยที่สุดที่สถานี 45291 ไกลกังวล อำเภोजังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วัดได้ 469.4 มิลลิเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 2-11

ตารางที่ 2-11 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำฝนรายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)												รวม
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2555	2555	2555	
45221	19.4	124.9	271.6	215.2	121.1	103.1	210.9	95.3	53.0	136.9	63.7	32.5	1,448
45231	32.5	179.9	277.1	235.6	59.2	76.1	119.7	52.5	108.6	113.2	62.8	68.4	1,386
45181	0.0	169.6	108.3	177.2	76.7	27.4	171.7	106.2	49.5	37.5	32.9	137.1	1,094
45291	0.0	73.0	90.0	140.3	47.8	44.3	25.9	0.3	3.4	41.0	0.3	3.1	469.4
45300	14.1	44.1	64.3	132.6	55.3	36.3	67.2	14.7	32.7	117.6	0.0	47.4	626.3
45371	0.0	150.6	207.1	253.6	137.0	88.2	160.4	85.7	113.8	134.2	94.7	64.4	1,490

ภาพที่ 2-3 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตกรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554
(เม.ย.54-มี.ค.55)

2.3.2 ปริมาณน้ำท่า

ภาคตะวันตก มีจำนวนสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่า จำนวนทั้งสิ้น 36 สถานี โดยแยกเป็นสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 20 สถานี ลุ่มน้ำเพชรบุรี จำนวน 6 สถานี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก จำนวน 10 สถานี โดยมีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำท่า จำนวน 34 สถานีรายละเอียดดังตารางที่ 2-12

ตารางที่ 2-12 สถานีตรวจวัดปริมาณน้ำท่า (ที่มีข้อมูลการสำรวจปริมาณน้ำท่าในปี 2554)

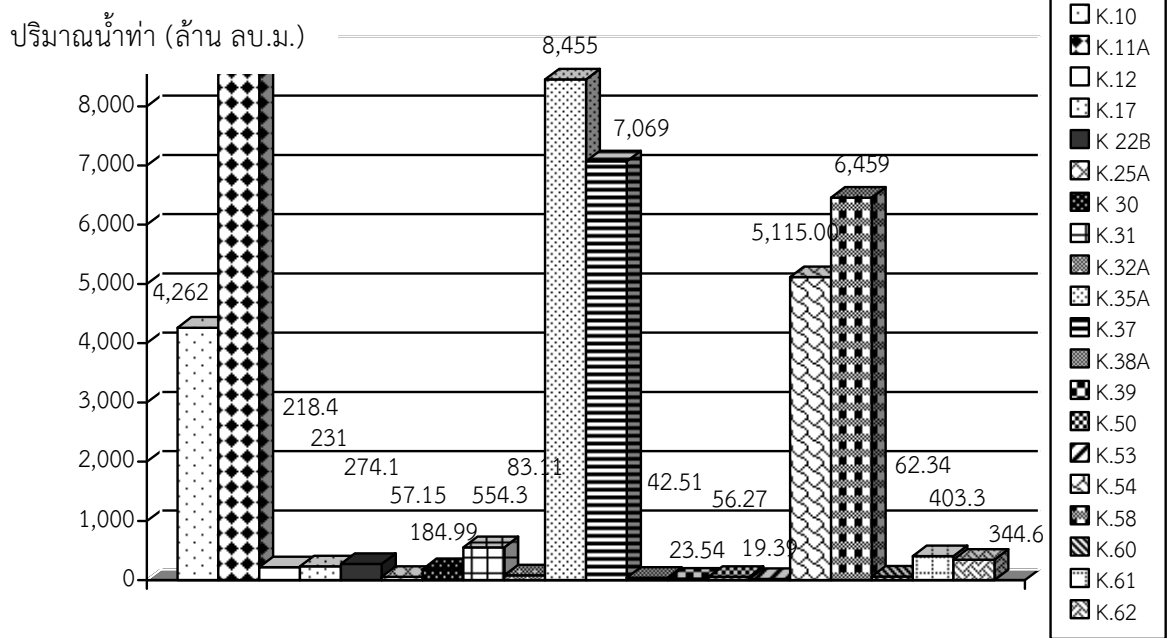
ลุ่มน้ำ	สถานี	บริเวณ	สถานี	บริเวณ
ลุ่มน้ำแม่กลอง	K.10	แม่น้ำแควน้อย อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	K.37	แม่น้ำแควน้อย อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
	K.11A	แม่น้ำแม่กลอง บ้านวังขนาย อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี	K.38A	ห้วยลั่นถัน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	K.12	ลำตะเพิน อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	K.39	ห้วยองธิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	K.17	ลำภาชี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	K.50	ห้วยดีโส อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	K.22B	ห้วยแม่น้ำน้อย อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	K.53	ห้วยแม่กระบาล อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	K.25A	ห้วยท่าเคย อ.บ้านคา จ.ราชบุรี	K.54	แม่น้ำแควน้อย อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	K.30	ห้วยแม่น้ำเลาะ อ. ไทรโยค จ. กาญจนบุรี	K.58	แม่น้ำแควน้อย บ้านปากแซง อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
	K.31	ห้วยแม่น้ำน้อย อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	K.60	ห้วยกุ่มมั่ง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
	K.32A	ห้วยบ้องตี้ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	K.61	แม่น้ำลำภาชี อ. จอมบึง จ. ราชบุรี
	K.35A	แม่น้ำแควใหญ่ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	K.62	ลำภาชี อ.ด่านมะขามเตี้ย จ. กาญจนบุรี
ลุ่มน้ำเพชรบุรี	B.3	แม่น้ำเพชรบุรี อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี	B.9	แม่น้ำเพชรบุรี อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
	B.6	ห้วยแม่ประจันต์ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี	B.10	แม่น้ำเพชรบุรี อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
	B.8A	ห้วยผาก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	B.11	ห้วยแม่ประจันต์ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก	Ky.3	แม่น้ำกุยบุรี อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	Gt.15	ห้วยทราย อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
	Gt.8	คลองหว่าโทน อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์	Gt.16	คลองหินจวง อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
	Gt.9	แม่น้ำทับสะแก อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์	Gt.17	ห้วยยาง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
	Gt.10	คลองกรูด อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์	Gt.18	คลองจะกระ อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
	Gt.11	คลองใหญ่ อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์	Gt.19	คลองอ่างทอง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์

ที่มา : สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2554

- กลุ่มน้ำแม่กลอง

กลุ่มน้ำแม่กลองมีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติในกลุ่มน้ำมากเพียงพอกับความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มน้ำ โดยจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่ากลุ่มน้ำแม่กลองในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 20 สถานี พบว่าปริมาณน้ำท่ารายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554 - มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0 - 1516.9 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปี สูงที่สุดที่สถานี K.11A แม่น้ำแม่กลอง บ้านวังขนาย อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี วัดได้ 8,916 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปี น้อยที่สุดที่สถานี K.53 ห้วยแม่กระบาล อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี วัดได้ 19.39 ล้านลูกบาศก์เมตร รายละเอียดดังตารางที่ 2-13 ตารางที่ 2-13 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีกลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณน้ำท่า (ล้านลูกบาศก์เมตร)												
	เม.ย. 2554	พ.ค. 2554	มิ.ย. 2554	ก.ค. 2554	ส.ค. 2554	ก.ย. 2554	ต.ค. 2554	พ.ย. 2554	ธ.ค. 2554	ม.ค. 2555	ก.พ. 2555	มี.ค. 2555	รวม
K.10	309.2	261.1	246.2	479.7	1260.9	987.6	723.9	484.9	534.4	438.9	563.7	728.8	4,262
K.11A	272.2	253.2	317.3	347.4	1208.7	1122.3	1516.9	616.1	840.9	806.2	808.9	805.9	8,916
K.12	6.27	17.91	28.86	8.86	11.79	11.69	105.80	14.59	6.88	2.36	1.75	1.65	218.4
K.17	9.98	25.28	15.76	9.39	19.84	13.58	84.15	30.06	10.02	6.20	4.10	2.68	231.0
K.22B	3.14	7.16	28.21	41.17	83.19	50.25	35.06	10.41	5.70	3.73	3.57	2.47	274.1
K.25A	2.48	12.27	6.22	1.91	2.04	2.27	20.73	4.75	1.19	1.37	1.01	0.92	57.15
K.30	5.08	7.89	21.59	25.17	54.93	18.45	27.78	9.35	5.63	3.79	2.96	2.19	184.99
K.31	9.68	17.98	52.72	75.82	153.41	98.13	76.59	26.23	16.43	11.71	8.85	6.75	554.3
K.32A	2.79	3.74	6.85	7.09	16.09	11.13	28.17	3.46	1.61	1.02	0.56	0.62	83.11
K.35A	879.8	737.8	486.6	202.1	409.3	632.4	1,133	599.9	478.8	634.8	1,107	1,154	8,455
K.37	303.8	278.6	256.7	441.6	1,240	1,006	876.6	486.2	516.0	421.4	522.9	718.4	7,069
K.38A	0.30	1.69	2.14	3.13	7.40	7.92	10.33	4.45	2.10	1.39	1.06	0.59	42.51
K.39	0.41	0.91	1.74	3.34	5.91	5.50	2.75	1.02	0.63	0.59	0.50	0.24	23.54
K.50	0.76	2.74	2.85	6.80	13.27	14.22	8.50	2.62	1.36	1.33	1.12	0.71	56.27
K.53	2.88	1.63	1.11	0.60	1.05	1.45	9.77	0.32	0.30	0.18	0.07	0.02	19.39
K.54	233.3	190.5	141.7	348.9	958.6	683.8	430.3	329.2	396.6	320.5	454.2	627.7	5,115
K.58	271.1	235.1	219.5	446.9	1221.8	920.1	659.4	429.1	477.4	382.4	507.1	689.4	6,459
K.60	0.34	1.84	2.67	6.56	16.93	14.91	9.97	3.05	2.25	1.63	1.33	0.86	62.34
K.61	13.66	36.87	34.17	28.18	37.34	32.70	102.16	39.07	27.39	22.58	17.05	12.11	403.3
K.62	13.48	39.94	33.10	12.96	33.74	24.34	131.24	33.62	11.01	5.38	3.56	2.18	344.6

ภาพที่ 2-4 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำแม่กลองรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (๕ สถานี i.ค.55)

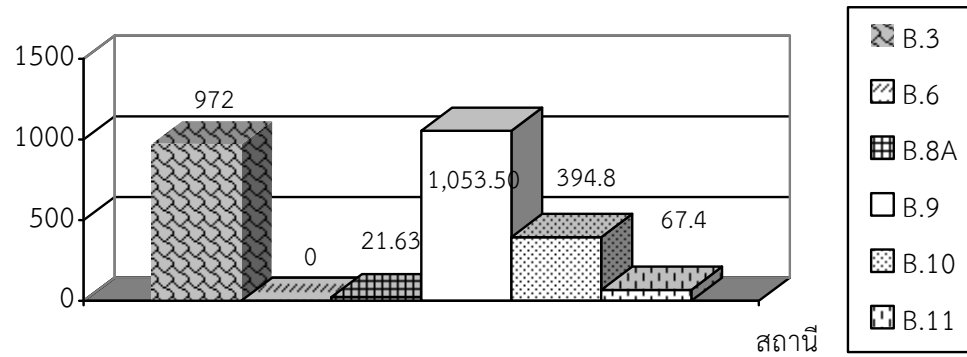
- ลุ่มน้ำเพชรบุรี

ลุ่มน้ำเพชรบุรีมีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติในลุ่มน้ำมากเพียงพอกับความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำเพชรบุรีในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 6 สถานี พบว่าปริมาณน้ำท่ารายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554 - มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0 - 145.4 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปีสูงสุดที่สถานี B.9 แม่น้ำเพชรบุรี อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี วัดได้ 1,053.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปีน้อยที่สุดที่สถานี B.11 ห้วยแม่ประจันต์ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี วัดได้ 67.4 ล้านลูกบาศก์เมตร (สถานี B.6 ห้วยแม่ประจันต์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ไม่มีข้อมูลการวัดปริมาณน้ำท่า) รายละเอียดดังตารางที่ 2-14

ตารางที่ 2-14 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำเพชรบุรี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณน้ำท่า (ล้านลูกบาศก์เมตร)												
	เม.ย. 2554	พ.ค. 2554	มิ.ย. 2554	ก.ค. 2554	ส.ค. 2554	ก.ย. 2554	ต.ค. 2554	พ.ย. 2554	ธ.ค. 2554	ม.ค. 2555	ก.พ. 2555	มี.ค. 2555	รวม
B.3	53.09	26.41	28.75	66.70	130.53	119.13	74.81	99.15	42.36	93.88	115.30	122.01	972
B.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
B.8A	1.81	8.15	3.37	1.45	1.21	1.05	3.99	0.39	0.0	0.0	0.13	0.09	21.63
B.9	38.23	28.52	33.50	68.92	136.8	119.1	83.25	107.9	52.20	104.1	125.7	145.4	1,053.5
B.10	26.19	31.46	33.18	22.92	67.36	44.83	60.70	17.72	15.33	19.16	25.79	30.13	394.8
B.11	2.35	6.96	23.14	0.97	4.90	4.35	15.73	0.62	0.64	2.58	2.36	2.82	67.4

ปริมาณน้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)

ภาพที่ 2-5 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำเพชรบุรีรวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย.54 - มี.ค.55)

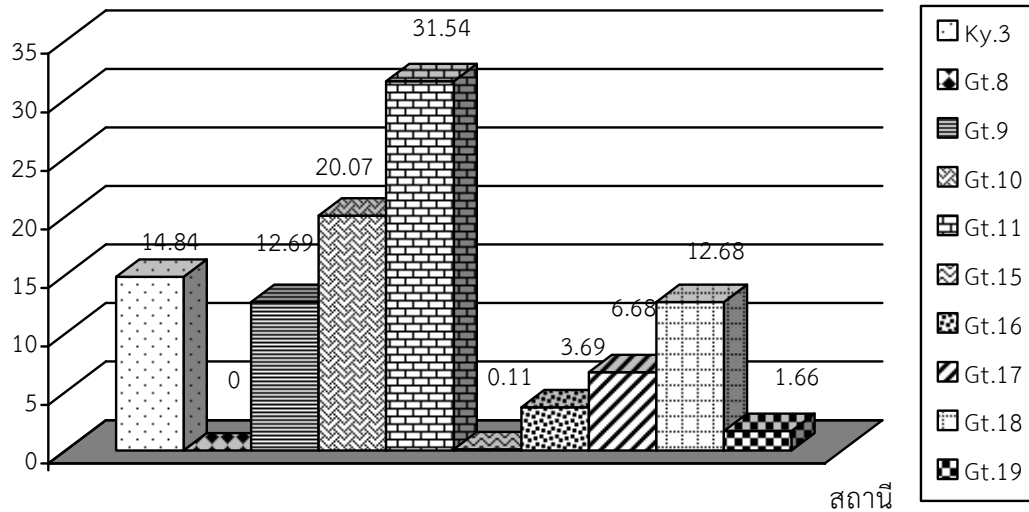
- ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก

ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตกมีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติในลุ่มน้ำมากเพียงพอกับความ
ต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำ
ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก จำนวนทั้งสิ้น 10 สถานี พบว่าปริมาณน้ำท่ารายเดือน ปี 2554 (เมษายน 2554 –
มีนาคม 2555) อยู่ในช่วง 0 – 4.64 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปีสูงสุดที่สถานี Gt.11
คลองใหญ่ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วัดได้ 31.54 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำท่ารวมทั้งปี
น้อยที่สุดที่สถานี Gt.15 บ้านห้วยทราย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วัดได้ 0.11 ล้านลูกบาศก์ (สถานี Gt.8
คลองหว่าโทน อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่มีข้อมูลการวัดปริมาณน้ำท่า) รายละเอียดดังตารางที่ 2-15

ตารางที่ 2-15 ผลตรวจวัดปริมาณน้ำท่ารายเดือนแยกรายสถานีลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2554
(เม.ย. 54 - มี.ค.55)

สถานี	ปริมาณน้ำท่า (ล้านลูกบาศก์เมตร)												
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม
	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2554	2555	2555	2555	
Ky.3	1.03	1.39	1.58	1.57	1.27	0.91	1.44	1.43	1.21	0.91	0.98	1.11	14.84
Gt.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gt.9	0.01	0.05	0.29	2.96	2.52	1.19	1.75	1.40	1.45	0.18	0.56	0.32	12.69
Gt.10	0.28	0.39	1.37	4.64	4.30	0.98	4.34	1.73	1.26	0.26	0.37	0.14	20.07
Gt.11	4.28	3.55	2.90	4.46	4.41	2.88	3.57	1.88	0.58	0.77	1.77	0.50	31.54
Gt.15	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.04	0.04	0.04	0.0	0.0	0.0	0.0	0.11
Gt.16	0.05	0.05	0.05	0.57	0.51	0.21	0.56	0.57	0.51	0.17	0.43	0.28	3.96
Gt.17	0.12	0.13	0.15	1.14	1.25	0.25	2.16	0.96	0.23	0.11	0.13	0.07	6.68
Gt.18	0.19	0.39	1.43	1.72	2.47	1.23	2.29	0.94	0.72	0.45	0.55	0.31	12.68
Gt.19	0.0	0.0	0.01	0.18	0.22	0.17	0.21	0.26	0.30	0.08	0.14	0.09	1.66

ปริมาณน้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)

ภาพที่ 2-6 กราฟแสดงปริมาณน้ำท่ากลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก รวมทั้งปีแยกรายสถานี ปี 2554 (เม.ย. 54 - มี.ค. 55)

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน ในแต่ละลุ่มน้ำยังมีปริมาณน้ำท่าที่เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำ แต่เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การขยายตัวของเมือง และการพัฒนาด้านอื่นๆ ทำให้ในอนาคตอาจเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ สิ่งที่ต้องช่วยกันก็คือการอนุรักษ์ป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร การฟื้นฟูและการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ การอนุรักษ์แหล่งน้ำที่มีอยู่ รวมถึงการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด การรู้คุณค่าของน้ำ มีการใช้น้ำอย่างประหยัด เพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างพอเพียงตลอดไป

2.4 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเล ยาวประมาณ 3,148.23 กิโลเมตร ครอบคลุมจังหวัดชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด โดยชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย มีความยาว 2,055.18 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 17 จังหวัด และชายฝั่งทะเลด้านอันดามัน มีความยาว 1,093.14 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลรวม 6 จังหวัด (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2554) ปัจจุบันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นปัญหาที่จำเป็นต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากมีผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ชายฝั่งกว่า 12 ล้านคน และพื้นที่ชายฝั่งยังมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจหลายด้าน ทั้งด้านการท่องเที่ยว ด้านการอุตสาหกรรม ด้านการเกษตรกรรม ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้านการประมงชายฝั่ง ซึ่งสามารถสร้างอาชีพและรายได้ต่อชุมชนและประเทศเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อระบบนิเวศและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย ป่าชายเลน แนวปะการัง และหญ้าทะเลอีกด้วย

ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในแต่ละพื้นที่มีอัตราความรุนแรงของการกัดเซาะแตกต่างกัน จากการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นถึงสภาพปัญหาของพื้นที่วิกฤติการกัดเซาะชายฝั่งทะเลของกรมทรัพยากรธรณี พบว่า ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนถูกกัดเซาะตลอดระยะทาง 5 กิโลเมตร ชายฝั่งอำเภอชะอำ จังหวัด

เพชรบุรี และชายฝั่งอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถูกกัดเซาะอย่างรุนแรงเป็นระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร และมีชายหาดบริเวณพื้นที่ที่มีความสำคัญ เช่น หาดหัวหิน บริเวณพระราชินีเวศนมฤคทายวัน พระราชวังไกลกังวล ถูกกัดเซาะในระดับปานกลาง เป็นระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร ชายฝั่งจังหวัดปัตตานี-นราธิวาส ถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง เป็นระยะทางประมาณ 35 กิโลเมตร และชายฝั่งจังหวัดตราดถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง เป็นระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร โดยมีสาเหตุของการกัดเซาะและสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งต้องดำเนินการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และปัจจัยทางธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อมและสมุทรศาสตร์ เพื่อวางแผนการป้องกันแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่วิกฤติแต่ละแห่ง

2.4.1 สาเหตุของปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

การกัดเซาะชายฝั่ง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นตลอดเวลาจากการกัดเซาะของคลื่นหรือลม ตะกอนจากที่หนึ่งไปตกทับถมในอีกบริเวณหนึ่ง ทำให้แนวของชายฝั่งเดิมเปลี่ยนแปลงไป บริเวณที่มีตะกอนเคลื่อนเข้ามาน้อยกว่าปริมาณที่ตะกอนเคลื่อนออกไป ถือว่าเป็นบริเวณที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งแบ่งได้เป็น 2 สาเหตุหลัก ได้แก่

1) การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งโดยกระบวนการตามธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งโดยกระบวนการตามธรรมชาตินี้ เกิดจากการกัดเซาะของคลื่นและลม วาตภัย อุทกภัย หรือจากกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในบริเวณนั้น โดยคลื่นเป็นตัวการสำคัญในการเปลี่ยนแปลงลักษณะของตะกอนและทรายชายฝั่ง

1.1) ลมพายุและมรสุม

ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งตามธรรมชาติในรอบปี เช่น แนวชายฝั่งฝั่งตะวันออกมีปริมาณทรายตามแนวชายฝั่งลดลงในช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แต่จะมีปริมาณมากขึ้นในช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และกรณีลมพายุขนาดใหญ่พัดเข้าสู่ชายฝั่งอ่าวไทยก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งเช่นกัน

1.2) กระแสน้ำ และภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง

กระแสน้ำ และภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง ทำให้เกิดการเคลื่อนตัวของตะกอนและมวลทรายบริเวณชายฝั่ง ซึ่งเป็นตัวการสำคัญของการกัดเซาะและการงอกของแผ่นดินในบางบริเวณ

1.3) ลักษณะทางกายภาพของชายฝั่งทะเล

ลักษณะของชายฝั่งที่ต่างกันทำให้การกัดเซาะแต่ละบริเวณไม่เท่ากัน ในบริเวณอ่าวจะได้รับการกัดเซาะน้อยกว่าบริเวณทะเลเปิด เช่น บริเวณอ่าวไทยตอนล่างจะได้รับผลกระทบรุนแรงเมื่อเกิดพายุที่ก่อตัวในทะเลจีนใต้ คลื่นจะเคลื่อนมากระทบแนวชายฝั่งโดยตรงเนื่องจากเป็นทะเลเปิด และในพื้นที่ชายฝั่งที่ลาดชันน้อยจะเกิดการกัดเซาะน้อยกว่าบริเวณที่ชายฝั่งมีความลาดชันมาก

2) การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งโดยกิจกรรมของมนุษย์

กิจกรรมของมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจากการมุ่งเน้นพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ทรัพยากรเป็นฐานการผลิต แต่กลับให้ความสำคัญในการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรน้อยเกินไป ทำให้ทรัพยากรที่มีความสำคัญถูกทำลายและเสื่อมโทรมลง กิจกรรมที่เร่งกระบวนการกัดเซาะชายฝั่งให้รุนแรงมากขึ้น ได้แก่

2.1) การพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล เช่น การสร้างท่าเรือน้ำลึก ถนนเลียบชายฝั่ง และถมทะเลเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

2.2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งเน้นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น สร้างโรงแรม ที่พัก เส้นทางคมนาคม เกิดการรุกล้ำเข้าไปแนวสันทรายชายฝั่ง ซึ่งเป็นปราการที่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งตามธรรมชาติ

2.3) การสร้างเขื่อน ฝายหรืออ่างเก็บน้ำต้นน้ำ โครงสร้างเหล่านี้มีผลให้ตะกอนที่ไหลตามแม่น้ำมาสะสมบริเวณปากแม่น้ำมีปริมาณลดลง ขาดตะกอนที่จะเติมทดแทนส่วนตะกอนเก่าที่ถูกพัดพาไปบริเวณอื่นโดยกระแสน้ำ ทำให้เกิดการกัดเซาะแนวชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง เช่น ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน เป็นต้น

2.4) การบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ป่าชายเลนมีความสำคัญหลายประการ ประการหนึ่งคือ ช่วยดักและตกตะกอนโคลนทำให้เกิดดินงอกตามแนวชายฝั่ง และเป็นกำแพงป้องกันกระแสน้ำและลม ทำให้ป้องกันการพังทลายของแนวชายฝั่งด้วย

2.5) การสูบน้ำบาดาล ทำให้เกิดการทรุดตัวของแผ่นดิน และมีส่วนให้การกัดเซาะชายฝั่งเกิดความรุนแรงมากขึ้น เช่นการกัดเซาะในพื้นที่อ่าวไทยตอนบน จากปัญหาการทรุดตัวเนื่องจากการสูบน้ำบาดาลเกินศักยภาพในพื้นที่กรุงเทพฯ และสมุทรปราการ

2.6) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่งและปะการังสภาพอากาศที่แปรปรวน โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล จะส่งผลกระทบต่อชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ และอาจก่อให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอีกด้วย

2.4.2 การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศไทย ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง 3 มิติ ได้แก่

- 1) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2551
- 2) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2552
- 3) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2553

โดยมีสาระสำคัญคือ มุ่งเน้นให้หน่วยงานต่างๆ ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ ตามหลักวิชาการอย่างบูรณาการ ให้มีการศึกษาออกแบบโดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น การส่งเสริมการเรียนรู้ของทุกภาคส่วน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีหน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและ

ผังเมือง สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น ได้รับมอบหมายให้จัดตั้งหน่วยงานประสานงานหลักในการดำเนินงานตามแผนบูรณาการการแก้ไขปัญหาการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งปี 2554 – 2559

2.4.3 การดำเนินการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีจังหวัดที่มีพื้นที่ที่มีชายฝั่งทะเลและมีปัญหาการกัดเซาะ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแต่ละจังหวัด ได้ดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ดังนี้

1) จังหวัดสมุทรสงคราม

1.1) โครงการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ตำบลบางแก้ว ตำบลบางจะเกร็ง ตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ปีงบประมาณ 2553-2556 ดำเนินงานโดย สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม

2) จังหวัดเพชรบุรี

2.1) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น พร้อมถมทรายเสริมชายหาด บริเวณวัดสมุทรธารามถึงปากคลองหัวตาล ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ปีงบประมาณ 2551 ดำเนินงานโดย สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 3 สาขาเพชรบุรี

2.2) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บริเวณปากคลองหัวตาล ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ปีงบประมาณ 2552-2553 ดำเนินงานโดย สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 3 สาขาเพชรบุรี

2.3) โครงการป้องกันและแก้ไขการกัดเซาะชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันตก เพื่อดำเนินการถมทรายเสริมชายหาดบริเวณปากคลองบางกุลาถึงปากคลองโตนดน้อย ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ปีงบประมาณ 2554 ดำเนินงานโดยสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 3 สาขาเพชรบุรี

2.4) โครงการป้องกันและแก้ไขการกัดเซาะชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันตก บริเวณบ้านโตนดน้อย อำเภอเมือง ถึงบ้านปึกเตียน อำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี ปีงบประมาณ 2556-2559 ดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเพชรบุรี

3) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.1) โครงการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก บริเวณชายหาดปราณบุรี ดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.2) โครงการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก บริเวณชายหาดสามร้อยยอด ดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.3) โครงการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก บริเวณชายหาดอ่าวน้อย ดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.4) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก กิจกรรมก่อสร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายหาดสามร้อยยอด บ้านหนองบัว ตำบลปากน้ำปราณ จนถึง บ้านใหม่ ตำบลสามร้อยยอดดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.5) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก กิจกรรมก่อสร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายหาดสามร้อยยอด บ้านหนองข้าวเหนียว ดำเนินงานโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 2-7 การกัดเซาะชายฝั่ง

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

3.1 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

3.1.1 ความหมายของแหล่งธรรมชาติ

แหล่งธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่มีอยู่และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีสภาพและการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา มีระบบความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในตัวเองด้วยปัจจัยต่างๆ กัน และองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจค่อยเป็นค่อยไปจนยากที่จะสังเกตเห็นแต่ในระยะยาวอาจตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงได้ ในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจรวดเร็วมากจนเห็นได้ชัดเจนแล้วแต่กรณีไป มนุษย์อาจใช้บางสิ่งของแหล่งธรรมชาติให้เกิดประโยชน์กับตนเองได้และมักเรียกแหล่งธรรมชาติประเภทนั้นว่า ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แร่ ก๊าซ ถ่านหิน หรือน้ำมันใต้ดิน ไม้ในป่า ปลาในน้ำ เป็นต้น

3.1.2 การดำเนินงานการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

การดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในปี 2555 มีการจัดการแหล่งธรรมชาติประเภทถ้ำ ในด้านการจัดภูมิทัศน์บริเวณภายนอกถ้ำและการจัดการภายในถ้ำ เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ที่ถ้ำจอมพล ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยเป็นการดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ได้มีการประชุมหารือ และสำรวจสภาพพื้นที่ร่วมกับ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลจอมบึง และหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอจอมบึง วัดจอมบึง สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2555

โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการออกแบบภูมิทัศน์ถ้ำจอมพล ดังนี้

1. แนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณสวนรุกขชาติถ้ำจอมพล

1.1 การรักษาระบบนิเวศน์ ได้แก่ พืชพรรณ แหล่งน้ำ และสัตว์ ที่อยู่บริเวณสวนรุกขชาติ

1.2 การใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบอย่างเหมาะสม ได้แก่

- การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ลานจอดรถที่ต้องไม่อยู่ในเขตสวนรุกขชาติ เนื่องจากทำลายภูมิทัศน์ อาจเหยียบย่ำต้นไม้ขนาดเล็ก และมีโอกาสเกิดอันตราย และการจัดสถานที่พักผ่อนหรือศูนย์เรียนรู้ อาคารหรือซุ้มต่างๆ เช่น ป้อมยาม หรือด่านตรวจ ให้มีขนาดเล็ก และมีเท่าที่จำเป็น รวมทั้ง ม้านั่งให้ใช้วัสดุจากธรรมชาติ

- ป้ายสื่อความหมาย มีขนาดเหมาะสม และควรแขวนหรือผูกติดกับต้นไม้ในระดับสายตา เพื่ออ่านได้สะดวก และใช้สีที่กลมกลืนกับธรรมชาติ

- การรวมอาคารต่างๆ ให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการดูแลรักษา และความเป็นระเบียบ

- การใช้ถังขยะที่มีฝาปิด และวางไว้เฉพาะพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์

2. แนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมภายในบริเวณถ้ำจอมพล

2.1 การรักษาคุณค่าความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ที่มี

อยู่

2.2 การออกแบบประตูถ้ำให้เหมาะสมกับสภาพของถ้ำ

2.3 การจัดบริเวณภายในถ้ำให้เหมาะสม ได้แก่

- บันไดขึ้นลงภายในถ้ำต้องแข็งแรงมีรูปทรงสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติภายในถ้ำ

- การใช้ป้ายเตือนอันตราย มองเห็นได้ชัดเจน

- ไฟแสงสว่าง ให้ใช้ไฟประเภท soft warm หรือ หลอด LED

- บริเวณโถงถ้ำที่มีปล่อง มีแสงสว่างส่องอยู่แล้ว ไม่ควรมีหลอดไฟ

- มีการกำหนดเส้นทางเดิน (boardwalk) ภายในถ้ำ

- ไม่ให้นำอาหารเข้าไปในถ้ำ และไม่มีถังขยะในถ้ำ

2.4 การบริหารการจัดการพื้นที่โดยรวม

- มีแผนบริหารจัดการพื้นที่ หรือแผนแม่บท

- มีการจัดตั้งคณะทำงานดำเนินงาน

- ไม่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเกินความจำเป็น แต่ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนให้ความเคารพความ

เป็นธรรมชาติ และความคงอยู่อย่างยั่งยืน

(ข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2555)

3.2 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

3.2.1 ความหมายของแหล่งศิลปกรรม

แหล่งศิลปกรรม ได้แก่ โบราณสถาน สถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถาปัตยกรรม มีความสำคัญในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ที่จะต้องได้รับการดูแลรักษาไว้เพื่อเป็นสมบัติให้แก่อนุชนรุ่นหลัง ซึ่งหลักการสำคัญคือสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบแหล่งศิลปกรรมมีความสำคัญเช่นกันในฐานะที่เป็นสิ่งส่งเสริมและรักษาคุณค่าตลอดจนคุณภาพของแหล่งศิลปกรรมให้ดำรงอยู่ และมีความหมายยิ่งขึ้น ในทางตรงข้าม หากสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งศิลปกรรมถูกทำลายหรือเสื่อมโทรมย่อมส่งผลกระทบให้คุณภาพและคุณค่าของแหล่งศิลปกรรมด้อยลงจนหมดความหมายได้

3.2.2 ประเภทของแหล่งศิลปกรรม

แหล่งศิลปกรรม สามารถแบ่งออกเป็น 15 ประเภท ได้แก่ วัด อาคาร สถานอนุสรณ์ อนุสาวรีย์ ชุมชนโบราณ เมืองโบราณ โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เต่าเผาโบราณ หลักเมือง สถาปัตยกรรม โบราณวัตถุ วัดร้าง และศาสนสถาน

3.2.3 การดำเนินงานการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

จังหวัดราชบุรี จากรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2554 ซึ่งจัดทำโดยหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรีพบว่า หน่วยอนุรักษ์ฯ ได้ดำเนินงานในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม โดยการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งสอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2553 ที่มีนโยบายการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงเนื่องจากสภาพปัญหาชุมชนชาวกะเหรี่ยงที่มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตเป็นของตนเอง แต่ถูกเปลี่ยนแปลงจากการสูญเสียสิทธิบางประการ ทำให้ชาวกะเหรี่ยงไม่สามารถรักษาวิถีชีวิตและคุณค่าทางวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ได้

ในการดำเนินงาน หน่วยอนุรักษ์ฯ ได้ดำเนินงานในพื้นที่ชุมชนชาวกะเหรี่ยง ที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

- เพื่อฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- เพื่อเผยแพร่ความรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ชุมชนชาวกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- เพื่อปลูกจิตสำนึกและธรรมาภิบาลให้ผู้นำชุมชนชาวกะเหรี่ยง ผู้บริหารการศึกษาในท้องถิ่น และชาวชุมชนในท้องถิ่นชุมชนชาวกะเหรี่ยง
- เพื่อสร้างเครือข่ายระดับชุมชน ตลอดจนนักศึกษา เยาวชนในท้องถิ่น เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น

ในการดำเนินงาน เป็นการจัดอบรมสัมมนากับกลุ่มเป้าหมายคือผู้นำชุมชนและชาวชุมชนท้องถิ่นไทยกะเหรี่ยง ผู้บริหารการศึกษาในท้องถิ่น และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยกะเหรี่ยง และมีการประเมินผลและถอดบทเรียน รวมทั้งมีการขยายผลจากการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

- เมื่อโครงการแล้วเสร็จ มีการขยายผลไปยังชุมชนชาวกะเหรี่ยงอำเภอสวนผึ้งและอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้ฟื้นฟูวิถีชีวิตได้อย่างภาคภูมิใจ และมีกลุ่มเครือข่ายที่สามารถปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นชุมชนชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี อย่างเข้มแข็ง และไปสู่ความยั่งยืน
- มีกลุ่มเครือข่ายระดับชุมชนและเยาวชนในท้องถิ่น สามารถดำเนินงานร่วมกันด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้วยการประสานงานและมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

- หน่วยอนุรักษ์ฯ มีแนวทางการบริหารจัดการที่สามารถดำเนินการในแผนการฟื้นฟูวิถีชีวิตของชุมชนชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรีในปีต่อไป เพื่อการยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 สิ่งแวดล้อมเมือง

3.3.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งประกอบกันเป็นลักษณะภาพภูมิประเทศ โดยสามารถแบ่งประเภทสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ ได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ธรรมชาติ หมายถึง ลักษณะภาพภูมิประเทศทางธรรมชาติ
2. สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมือง หมายถึง ลักษณะภาพภูมิประเทศของเมือง
3. สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ชนบท หมายถึง ลักษณะภาพภูมิประเทศของชนบท

◆ สถานการณ์และปัญหาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

สถานการณ์และปัญหาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีสาเหตุสำคัญหลายประการ ดังนี้

1) การพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การสร้างถนน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ รวมทั้ง การก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างประเภทต่างๆ ทำให้เกิดการบุกรุก ทำลาย บดบัง และลดคุณค่าของภูมิทัศน์ธรรมชาติ เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับภูมิทัศน์เดิมของพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางธรรมชาติ และทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

2) การใช้ที่ดินอย่างไม่เป็นระเบียบ โดยขาดการวางแผน และไม่ปฏิบัติตามผังเมือง ทำให้สภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ถูกเปลี่ยนแปลง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมกับการเกษตรไปเป็นที่อยู่อาศัย แหล่งพาณิชยกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้เกิดผลกระทบต่อภูมิทัศน์ และระบบนิเวศของพื้นที่

3) ปัญหามลพิษ เช่น ปัญหามลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง ของเสียและขยะมูลฝอย มีผลกระทบต่อภูมิทัศน์ของพื้นที่ ทำให้เกิดทัศนอุจาดและมลทัศน์ทางสายตา เช่น ควันทันที่ปล่อยออกจากปล่องควันจากโรงงานอุตสาหกรรม น้ำเสียที่ปล่อยออกจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ผ่านการบำบัด รวมทั้งของเสียและขยะมูลฝอยที่นำมากองทิ้งไว้

4) การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ เรียบร้อย และไม่ปลอดภัย เช่น การสร้างสายไฟฟ้าแรงสูง พาดผ่านไร่นาและที่อยู่อาศัย การสร้างเสาโทรคมนาคมต่างๆ และเสาไฟฟ้า 2 ข้างถนน

5) การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งเกิดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศและภูมิทัศน์ของพื้นที่ทั้งด้านบวกและด้านลบ

6) การขาดความรับผิดชอบ ในการดูแล รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของสถานที่ส่วนบุคคลและที่สาธารณะ

7) การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การตั้งสถานบันเทิงใกล้สถานศึกษา ศาสนสถาน หรือหน่วยงานราชการ มีผลกระทบต่อศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีของเยาวชนและประชาชน

8) กฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมปัญหาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ เช่น อาคารสูงที่ใช้กระจกสะท้อนแสง ทำให้เกิดผลกระทบทางสายตาต่อคนที่สัญจรผ่านไปมา หรือ การโฆษณาด้วยภาพเคลื่อนไหวผ่านหน้าจอขนาดใหญ่ตามย่านธุรกิจ ซึ่งกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุม

9) ภูมิทัศน์เมืองที่เติบโตโดยไม่มีระเบียบแบบแผน เช่น ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาการจราจร ปัญหาการขยายตัวของพื้นที่เมืองออกไปสู่ชานเมืองอย่างไม่เป็นระเบียบ ปัญหาพื้นที่ว่างเปล่า และปัญหาการขาดพื้นที่สีเขียว

10) ภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดสึนามิ แผ่นดินไหว หินถล่ม พายุ น้ำท่วม ภัยแล้ง ไฟป่า การกัดเซาะชายฝั่ง และการระบาดของศัตรูพืช เป็นต้น เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ถูกทำลายและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

11) ความเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ

◆ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

1) การให้ความรู้ ข้อมูลและข่าวสาร

แนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย การให้ความรู้ ข้อมูล และข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ จะทำให้เกิดทัศนคติ ความตระหนัก และจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์

2) การมีส่วนร่วมของประชาชน

เนื่องจากสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เป็นสมบัติสาธารณะของประเทศ ประชาชนทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ปกป้อง และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ ตามบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ซึ่งไม่ใช่การจัดจับฟังความเห็นตามกฎหมาย หรือเพื่อให้ไม่มีความขัดแย้ง แต่เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง

3) การอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิทัศน์ ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ, การอนุรักษ์แหล่งน้ำ, การดูแลรักษาแหล่งภูมิทัศน์ แหล่งนันทนาการ และแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม, การดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและภูมิทัศน์ของพื้นที่เมือง พื้นที่ชนบทและพื้นที่ธรรมชาติ, การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งวัฒนธรรม รวมทั้งการปลูกฝังการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนและการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาด

4) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

5) การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility: SR) ซึ่งหมายถึง กระบวนการสร้างจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคมให้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้สังคมมีค่านิยมหลักที่พึงยึดถือและนำมา ปฏิบัติ ทั้งด้าน คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อ

ประเทศไทย และต่อสาธารณสมบัติของชาติ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความเป็นธรรมในการจัดการ
สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

◆ การดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

1) การดำเนินโครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน : รักษ์หัวหิน รักษ์สิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในปี 2554 มีการดำเนินงานโดยกองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินโครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน : รักษ์หัวหิน รักษ์สิ่งแวดล้อม ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อสนับสนุนการปรับปรุง ดูแลรักษา และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหินรวมทั้งเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 โดยการดำเนินงานประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรม “ถนนร่มรื่นเมืองน่าอยู่”

เป็นกิจกรรมที่ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทหาร และตำรวจ ร่วมกันปลูกต้นไม้ ในบริเวณป่าชายเลนเชิงเขาไกรลาส อำเภอเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2554 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 650 คน

- กิจกรรม “ ถนนสวย ด้วยมือเรา ”

เป็นกิจกรรมที่ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทหาร และตำรวจ ร่วมกันจัดภูมิทัศน์ถนนนำร่อง ในบริเวณถนนเพชรเกษม ตั้งแต่หน้าบริษัท บุญถาวร จำกัด จนถึง หน้าร้าน โกลเด้น เพลส อำเภอเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการเดินรณรงค์การจัดระเบียบภูมิทัศน์ถนนและทางเท้า และร่วมกันเก็บขยะและทำความสะอาดถนนและทางเท้า และจัดระเบียบป้าย เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม 2554 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 1,250 คน

- กิจกรรม “ จัดงาน โครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน : รักษ์หัวหิน รักษ์สิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรม “เที่ยวชมเมืองสวยด้วยจักรยานและสามล้อ”

เป็นกิจกรรมที่ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทหาร และตำรวจ ร่วมกันจัดงาน โครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน : รักษ์หัวหิน รักษ์สิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรม “เที่ยวชมเมืองสวยด้วยจักรยานและสามล้อ” เมื่อวันที่ศุกร์ที่ 23 กันยายน 2554 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งหมดประมาณ

1,000 คน เป็นผู้เข้าร่วมการรณรงค์ซีจีรยานลดโลกร้อน ประมาณ 400 คน ผู้ร่วมแปรรักษรเฉลิมพระเกียรติ ประมาณ 300 คน และผู้เข้าร่วมในพิธี ประมาณ 300 คน

2) การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน

การจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ในพื้นที่

รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในปี 2555 มีการดำเนินงานโดยกองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำร่างแผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

เมืองหัวหิน ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน, สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวหัวหิน -ชะอำ, โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงานทางหลวงที่ 13 ประจวบคีรีขันธ์, สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 3 สาขาประจวบคีรีขันธ์, กองงานส่วนพระองค์ วังไกลกังวล, กองอำนวยการควบคุมไฟฟ้า พระราชวังไกลกังวล, สมาคมโรงแรมไทยภาคตะวันตก เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานประจวบคีรีขันธ์, โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์, สถานีรถไฟหัวหิน, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอหัวหิน โดยมี กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยหลังการจัดทำร่างแผนปฏิบัติ

การสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ที่อยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองหัวหินและพื้นที่โดยรอบเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน

3.3.2 การดำเนินงานด้านผังเมือง

ผังเมืองรวมจังหวัด การทำผังเมืองรวมจังหวัดเป็นการวางแผนผัง นโยบายและโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณสุขโรคและ

สาธารณูปการ บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยจำแนกพื้นที่เพื่อกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินหลัก 3 เขต คือ

- 1) เขตสงวน เป็นเขตที่สำคัญรักษาไว้เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 2) เขตอนุรักษ์ เป็นเขตจำเป็นต้องรักษาสภาพธรรมชาติให้คงอยู่ แต่หากจำเป็นต้องนำพื้นที่มาใช้ประโยชน์ อาจนำมาใช้ประโยชน์ได้
- 3) เขตพัฒนา เป็นพื้นที่สำหรับพัฒนาเมืองและรองรับการพัฒนาเมือง รวมถึงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของจังหวัดด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2545 เห็นชอบในหลักการการกำหนดมาตรการการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการของผังเมือง โดยให้มหาดไทยเร่งรัดการจัดทำกฎหมายผังเมืองให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ให้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่กำกับดูแล ประสาน ผลักดัน และติดตามการดำเนินการ

องค์ประกอบของผังเมืองรวมจังหวัดประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด
- แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมจังหวัด
- แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- รายการประกอบแผนผัง
- นโยบายมาตรการและวิธีการดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวม

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด มี 24 ขั้นตอนดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูล สำรวจพื้นที่ภาคสนาม และจัดทำแผนที่พื้นฐาน
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1
3. วิเคราะห์เบื้องต้นและจัดทำแนวคิดการวางผัง
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 (ผังแนวความคิด)
5. จัดทำผังแนวความคิดผังเมืองรวมจังหวัด
6. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3 (กลุ่มพื้นที่อำเภอ)
7. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 4
8. ประชุมคณะกรรมการกำกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด
9. ประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัด / ประชุมประชาชน
10. ประชุมคณะกรรมการผังเมือง (โดยคณะอนุกรรมการผังเมืองระดับจังหวัด)
11. ปิดประกาศพร้อมข้อกำหนด 90 วัน
12. รวบรวมและพิจารณาคำร้อง
13. ประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัด (พิจารณาคำร้อง)

14. ประชุมคณะกรรมการผังเมือง (โดยคณะอนุกรรมการผังเมืองรวมระดับจังหวัด)
15. นำร่างกฎกระทรวงฯ เสนอกระทรวงมหาดไทย
16. รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยลงนามเพื่อเสนอ ครม.พิจารณา
17. ครม.เห็นชอบส่งให้ สนง.คณะกรรมการกฤษฎีกา
18. คกก.กฤษฎีกาตรวจพิจารณาเห็นชอบ
19. คกก.กฤษฎีกานัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
20. กรมโยธาธิการและผังเมือง จัดทำร่างกฎกระทรวง 12 ชุด
21. คกก.กฤษฎีกาส่งให้กระทรวงมหาดไทย
22. กรมฯ จัดพิมพ์แผนที่และแผนผัง
23. เสนอกฎกระทรวงให้ รมต.มท.ลงนาม
24. ส่งกฎกระทรวงไปประกาศราชกิจจานุเบกษา

สถานการณ์การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ ประกอบด้วยจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ยังไม่มีจังหวัดใดที่เคยมีการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดและการประกาศบังคับใช้ ปัจจุบันมี ๔ จังหวัดที่อยู่ระหว่างการจัดทำ โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ดังนี้

- จังหวัดกาญจนบุรี เป็นผังพื้นที่ใหม่ อยู่ในขั้นตอนที่ ๑๔ การประชุมคณะกรรมการผังเมือง (โดยคณะอนุกรรมการผังเมืองรวมระดับจังหวัด)
- จังหวัดราชบุรี เป็นผังพื้นที่ใหม่ อยู่ในขั้นตอนที่ ๑๗ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างกฎกระทรวงฯและสั่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- จังหวัดเพชรบุรี เป็นผังพื้นที่ใหม่ อยู่ในขั้นตอนที่ ๙ การประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัดและประชุมประชาชน
- จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นผังพื้นที่ใหม่ อยู่ในขั้นตอนที่ ๑๔ การประชุมคณะกรรมการผังเมือง (โดยคณะอนุกรรมการผังเมืองรวมระดับจังหวัด)

ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน เป็นแผนผังนโยบายและโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุม โดยทั่วไปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข ปลอดภัย บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ซึ่งเป็นผังที่จัดทำขึ้นในเขตเทศบาลหรือพื้นที่ชุมชนที่มีบทบาทและความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรม ด้านประวัติศาสตร์ เป็นต้น รวมถึงพื้นที่โดยรอบเขตเทศบาลและชุมชนนั้น ๆ เพื่อใช้เป็นผังแม่บทและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมและขนส่งของเมืองหรือชุมชน

ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม/ชุมชนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 มี 18 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สำรวจ กำหนดเขตผัง
2. วิเคราะห์ วางผังร่าง ปรีกษาส่วนผังเมืองและส่วนวิเคราะห์
3. ประชุมพิจารณาผังร่าง
 - 3.1 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมือง (กรมฯ)
 - 3.2 ประชุมคณะอนุกรรมการผังเมืองพิจารณาประสานงานวางและจัดทำผังเมืองรวม (อนุฯ ประสาน)
4. ประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
 - 4.1 ประชุมคณะที่ปรีกษาผังเมืองรวม (ทปช.)
 - 4.2 ประชุมประชาชน
5. ประชุมคณะกรรมการผังเมือง (พิจารณาร่างผังเมืองรวม)
 - 5.1 ประชุมคณะอนุกรรมการผังเมืองพิจารณางานวางและจัดทำผังเมืองรวม (อนุฯ วางผัง)
 - 5.2 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง
6. ปิดประกาศพร้อมกำหนด 90 วัน
7. รวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้อง และแจ้งผลการพิจารณาคำร้องต่อผู้ร้อง
 - 7.1 ประชุมคณะที่ปรีกษาผังเมืองรวม (ทปช.)
 - 7.2 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมือง (กรมฯ)
 - 7.3 ประชุมคณะอนุกรรมการผังเมืองพิจารณาคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียที่ร้องขอแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมือง(อนุฯ คำร้อง)
 - 7.4 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง
 - 7.5 แจ้งผลการพิจารณาคำร้องต่อผู้ร้อง
8. จัดทำเอกสารเสนอกระทรวงมหาดไทย
9. เสนอคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
 - 9.1 ประชุมคณะกรรมการร่างกฎหมายมหาดไทย
 - 9.2 ประชุมกระทรวงมหาดไทย
10. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณารับหลักการ
11. คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
12. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา
13. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
14. กรมฯ จัดทำร่างกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจแล้ว
15. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งให้กระทรวงมหาดไทย
16. เสนอกระทรวงฯ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนาม
17. กรมฯ จัดพิมพ์แผนที่และแผนผัง
18. ส่งกฎกระทรวงไปประกาศราชกิจจานุเบกษา

การจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีสถานการณ์ ดังนี้

- ◆ ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ที่ประกาศบังคับใช้ในปัจจุบัน จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย
 - ผังเมืองรวมเมืองราชบุรี (หมดอายุปี 2560)
 - ผังเมืองรวมเมืองโพธาราม (หมดอายุปี 2560)
 - ผังเมืองรวมเมืองเพชรบุรี (หมดอายุปี 2556)
 - ผังเมืองรวมเมืองประจวบคีรีขันธ์ (หมดอายุปี 2559)
 - ผังเมืองรวมชุมชน ก.ม.5 (หมดอายุปี 2559)
 - ผังเมืองรวมชุมชนไรไหมไร่เก่า (หมดอายุปี 2560)
- ◆ ผังเมืองรวม/ชุมชน ที่เป็นผังพื้นที่ใหม่ อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการจัดทำ จำนวน 8 ฉบับ ประกอบด้วย
 - ผังเมืองรวมชุมชนจอมบึง อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 2
 - ผังเมืองรวมเมืองทองผาภูมิ อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 2
 - ผังเมืองรวมชุมชนบ้านลาด อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 14
 - ผังเมืองรวมชุมชนนายาง/หนองจอก อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 7
 - ผังเมืองรวมชุมชนบ้านกรด อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 14
 - ผังเมืองรวมชุมชนทับสะแก อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 14
 - ผังเมืองรวมชุมชนปราณบุรี อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 14
 - ผังเมืองรวมชุมชนกุยบุรี อยู่ในการดำเนินการขั้นตอนที่ 16
- ◆ ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ที่หมดอายุ จำนวน 8 ฉบับ ประกอบด้วย
 - ผังเมืองรวมเมืองบ้านโป่ง (หมดอายุปี 2545)
 - ผังเมืองรวมเมืองกาญจนบุรี (หมดอายุปี 2550)
 - ผังเมืองรวมเมืองท่าเรือพระแท่น (หมดอายุปี 2550)
 - ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสงคราม (หมดอายุปี 2552)
 - ผังเมืองรวมเมืองอัมพวา (หมดอายุปี 2552)
 - ผังเมืองรวมเมืองชะอำ (หมดอายุปี 2550)
 - ผังเมืองรวมเมืองหัวหิน (หมดอายุปี 2538)
 - ผังเมืองรวมชุมชนบางสะพาน (หมดอายุปี 2552)

ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ที่หมดอายุทั้ง 8 ฉบับ ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำร่างผังเมืองใหม่ ตามขั้นตอนตามกฎหมายเพื่อประกาศกฎกระทรวงฯ ซึ่งมีความก้าวหน้าในการดำเนินการที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามการหมดอายุของผังเมืองรวม/ชุมชนและร่างผังเมืองใหม่ยังจัดทำไม่เสร็จ อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเมือง ทำให้ขาดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพอันเนื่องมาจากขาดการวางแผน/ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงผลที่อาจมีต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

บทที่ 4

สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.1. สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน

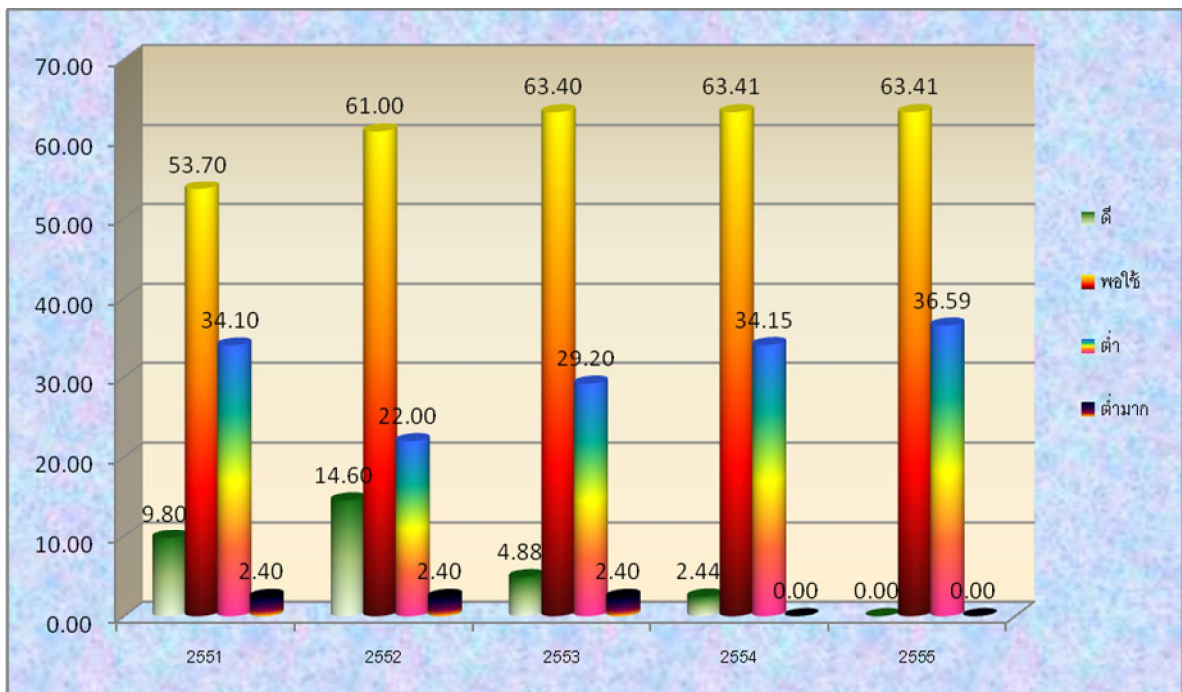
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ราชบุรีได้รับมอบภารกิจให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทแหล่งน้ำจืด ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบ จำนวน 3 กลุ่มน้ำ ได้แก่

1. กลุ่มน้ำแม่กลอง มีพื้นที่ 30,198 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม กลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวนสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำรวม 24 สถานี ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง จำนวน 12 สถานี แม่น้ำแควน้อย จำนวน 7 สถานี และแม่น้ำแควใหญ่ จำนวน 5 สถานี

2. กลุ่มน้ำเพชรบุรี มีพื้นที่ 6,219 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มน้ำเพชรบุรี จำนวนสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ รวม 10 สถานี

3. กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก มีพื้นที่ 7,213 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ (แต่พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก จำนวนสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ รวม 7 สถานี ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี จำนวน 5 สถานี และแม่น้ำกุยบุรี จำนวน 2 สถานี

สถานการณ์คุณภาพน้ำโดยรวมทั้งกลุ่มน้ำแม่กลอง กลุ่มน้ำเพชรบุรีและกลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ในปี 2555 เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพน้ำ ปี 2551, 2552, 2553 และ 2554 พบว่าคุณภาพน้ำค่อนข้างต่ำลง ซึ่งคุณภาพน้ำส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.41 จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำประเภทที่ 3) โดยมีสัดส่วนเท่ากับปีที่ผ่านมา ดังแสดงในแผนภูมิภาพที่ 4-1

ภาพที่ 4-1 แสดงสถานการณ์คุณภาพน้ำทุกกลุ่มน้ำ ปี 2551 - 2555

ในปีงบประมาณ 2555 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ราชบุรี ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่เป็นแม่น้ำสายหลักทั้งหมด 3 กลุ่มน้ำ รวม 6 สาย ได้แก่ กลุ่มน้ำแม่กลอง ประกอบด้วย แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อย และแม่น้ำแควใหญ่ กลุ่มน้ำเพชรบุรี ประกอบด้วยแม่น้ำเพชรบุรี และกลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ประกอบด้วยแม่น้ำปราณบุรีและแม่น้ำกุยบุรี ซึ่งจากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

กลุ่มน้ำแม่กลอง

◆ แม่น้ำแม่กลอง

แม่น้ำแม่กลองเป็นแม่น้ำสายหลักที่สำคัญซึ่งไหลผ่านพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงครามรวมระยะทางประมาณ 140 กิโลเมตร ไหลผ่านชุมชนใหญ่ที่สำคัญ หลายชุมชน ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในปี 2555 จำนวน 12 สถานี พบว่า คุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ จำนวน 5 สถานี ดังนี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพน้ำ ได้แก่ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.3 - 5.6 mg/L ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.9 - 1.6 mg/L ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มี

ภาพที่ 4-2 บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3,275 - 295,750 MPN/100 ml ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิโคไลโคลิฟอร์มมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 645 - 7,572.5 MPN/100 ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH_3) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.1 - 0.2 mg/l

เมื่อพิจารณาจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ ที่คุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ (กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3) พบว่าดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการนำมาใช้อุปโภค - บริโภค ได้แก่ ปริมาณแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม (TCB) และฟิโคไลโคลิฟอร์ม (FCB) ซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยเกินค่ามาตรฐานค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่ไหลผ่านชุมชนหนาแน่น เช่น สะพานวัดใหม่ชำนาญ อำเภโพนาราม จังหวัดราชบุรี (MK06) , อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (MK07), สะพานวัดลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จ.ราชบุรี(MK7.1), อำเภท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (MK 7.9) ชุมชนบ้านท่าเรือ อำเภท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (MK 08) เป็นต้น

◆ แม่น้ำแควน้อย

แม่น้ำแควน้อย เริ่มต้นจากท้ายเขื่อนวชิราลงกรณ ไหลผ่านอำเภทองผาภูมิ อำเภไทรโยค จนมาถึง อำเภเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รวมระยะทางประมาณ 243 กิโลเมตร ไม่ค่อยมีชุมชนหนาแน่นที่ตั้งอยู่ริมน้ำมากนัก แต่จะมีเรือแพสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอยู่เป็นระยะๆ ตลอดสายน้ำ

ภาพที่ 4-3 บริเวณน้ำตกไทรโยคใหญ่ อำเภไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในปี 2555 จำนวน 7 สถานีพบว่า คุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ทั้ง 7 สถานี โดยคุณภาพน้ำเฉลี่ยจัดอยู่ในประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4 จำนวน 6 สถานี และ 1 สถานี ตามลำดับ

ภาพที่ 4-4 บริเวณหมู่บ้านช้างไทรโยค อำเภไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพน้ำ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.8 - 6.0 mg/l ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.9 - 1.3 mg/l ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 535-18,500 MPN/100ml ปริมาณแบคทีเรีย กลุ่มฟิโคไลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 63 - 1,433 MPN/100ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนีย ทั้งหมด (NH_3) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.03 - 0.2 mg/l

◆ แม่น้ำแควใหญ่

แม่น้ำแควใหญ่ เริ่มต้นตั้งแต่ท้ายเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรีไหลผ่านเขื่อนท่าทุ่งนาลงมาถึงปากแม่น้ำแควใหญ่ อำเภเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รวมระยะทางประมาณ 84

กิโลเมตร ไหลผ่านชุมชนหนาแน่นไม่มากนัก แต่จะมีเรือแพรงรับนักท่องเที่ยวหนาแน่น ช่วงบริเวณใกล้จะถึงอำเภอเมืองและบริเวณหน้าเมืองกาญจนบุรี

จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในปี 2555 จำนวน 5 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ทั้ง 5 สถานี โดยคุณภาพน้ำเฉลี่ยจัดอยู่ในประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4 จำนวน 3 สถานีและ 2 สถานีตามลำดับ

ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพน้ำได้แก่ ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ(DO) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.3 – 4.6 mg/l ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.3 – 1.5 mg/l ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 116.3 - 2,567.5 MPN/100 ml ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าอยู่เฉลี่ยระหว่าง <18 – 148.8 MPN/100ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.13 - 0.22 mg/l

ลุ่มน้ำเพชรบุรี

แม่น้ำเพชรบุรีเป็นแม่น้ำสายหลักสายเดียวในลุ่มน้ำเพชรบุรี เริ่มต้นตั้งแต่บริเวณท้ายเขื่อนแก่งกระจานไหลผ่านชุมชนต่างๆ ของอำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมือง จนถึงอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี รวมระยะทางประมาณ 118 กิโลเมตร

จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในปี 2555 จำนวน 10 สถานี พบว่า คุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษจำนวน 7 สถานี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 3 สถานี ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา

ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพน้ำ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.7-5.6 mg/l ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.9-5.0 mg/l ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 673-154,623 MPN/100 ml ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 42 - 42,583 MPN/100 ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.22 – 1.00 mg/l

เมื่อพิจารณาจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำที่คุณภาพน้ำเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้คุณภาพน้ำต่ำคือ ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอบ้านแหลม (PC 01) มีค่าเฉลี่ยของปริมาณแบคทีเรียค่อนข้างสูง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากน้ำทิ้งชุมชน รวมทั้งสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในเขตเทศบาลตำบลบ้านแหลม

ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก

◆ แม่น้ำปราณบุรี

แม่น้ำปราณบุรี เริ่มต้นตั้งแต่ท้ายเขื่อนปราณบุรีไหลผ่านอำเภอบ้านลาดปราณบุรีลงสู่อ่าวไทยที่ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบ้านลาดบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร มีชุมชนใหญ่ที่แม่น้ำไหลผ่าน คือ ตัวอำเภอบ้านลาดบุรี และตำบลปากน้ำปราณ

จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ในปี 2555 จำนวน 5 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำเฉลี่ยจัดอยู่ในประเภทที่ 3 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 4 สถานี และจัดอยู่ในประเภทที่ 4 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำเพียง 1 สถานี คือ สะพานถนนเพชรเกษม ม.6 บ้านโรงสูบ (PB 03)

ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพน้ำ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.2 - 5.3 mg/l ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.1 - 1.9 mg/l ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 727.5 - 76,175 MPN/100ml ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิโคคอลลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 71.5 - 12,255 MPN/100ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.1 - 0.2 mg/l

เมื่อพิจารณาจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ ที่คุณภาพน้ำเฉลี่ยจัดอยู่ในประเภทที่ 3 จำนวน 4 สถานี และพบว่ามีเพียง 1 สถานีที่อยู่ในประเภทที่ 4 ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ DO, TCB และ FCB

◆ แม่น้ำกุยบุรี

แม่น้ำกุยบุรีเป็นแม่น้ำสายสั้นๆมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาตะนาวศรี ไหลผ่านพื้นที่อำเภอกุยบุรี ลงสู่อ่าวไทย ที่บ้านปากคลองเกลียว ตำบลบ่อนอก อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในปี 2555 จำนวน 2 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำจัดอยู่ในประเภทที่ 4 ทั้ง 2 สถานี

ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพน้ำ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) มีค่าเฉลี่ย 4.1 และ 3.0 mg/l ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเฉลี่ย 2.5 และ 0.8 mg/l ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าเฉลี่ย 3,275.0 และ 2,650.0 MPN/100ml ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิโคคอลลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเฉลี่ย 2,495 และ 517.5 MPN/100ml และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) มีค่าเฉลี่ย 0.4 และ 0.1 mg/l ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากความสกปรกของสารอินทรีย์ ก่อนปล่อยทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ

ภาพที่ 4-5 บริเวณแม่น้ำกุยบุรี อำเภอกุยบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.2 สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่ง

จากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเมื่อปี พ.ศ.2554 มีดังนี้

ตารางที่ 4-1 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง พ.ศ. 2554

สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนี คุณภาพน้ำทะเล	คุณภาพน้ำเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
หาดบริเวณโรงแรมสายลมหัวหิน (10)	ดี (>80-90)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น
บ้านบ่อนอก (100)	ดี (>80-90)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น
อ่าวประจวบฯ ตอนกลาง (100,500)	ดี (>80-90)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น
บ้านทุ่งประดู่ (500)	ดี (>80-90)	-
หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล (10)	พอใช้ (>50-80)	-
สะพานปลาหัวหิน (100)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
โรงแรมโซฟิเทล (10)	พอใช้ (>50-80)	-
หาดบริเวณโรงแรมสายลมหัวหิน (500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
เขาตะเกียบ (10)	พอใช้ (>50-80)	-
ปากแม่น้ำปราณบุรี (500)	พอใช้ (>50-80)	-
ปากแม่น้ำปราณบุรี (บริเวณเขากะโหลก) (10)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น
หน้าเอนเออลริสอร์ท (10)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
บ้านบ่อนอก (500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
ปากคลองบางนางลม (อ่าวประจวบ) (10)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
อ่าวประจวบด้านใต้ (10)	พอใช้ (>50-80)	-
อ่าวมะนาว, กองบิน 53 (10, 500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
ปากคลองวฬ (500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
หาดวนกร, อ.ทับสะแก (10)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
บ้านหินกรูด	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
กลางหาดสมิฐบุรี อ.บางสะพาน (10)	พอใช้ (>50-80)	-
ปากคลองบ้านบางสะพาน (500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
หาดสามพระยา อุทยานฯสามร้อยยอด (10)	เสื่อมโทรม (>25-50)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
อ่าวประจวบเหนือ หน้าเขาม่องลาย	เสื่อมโทรม (>25-50)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
จังหวัดเพชรบุรี		
หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) (500)	ดี (>80-90)	-
ปากคลองบ้านแหลม (ด้านเหนือ) ฟาร์มหอยแมลงภู (500)	พอใช้ (>50-80)	-
หาดเจ้าสำราญ (10,500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง
หาดปึกเตียน (10,500)	พอใช้ (>50-80)	แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	คุณภาพน้ำเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
จังหวัดเพชรบุรี		
หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) (10)	พอใช้ (>50-80)	-
หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลองบีช) (100)	พอใช้ (>50-80)	-
ปากคลองบางตะบูน [ด้านเหนือ(500), ด้านกลาง (500), ด้านใต้ (500)]	เสื่อมโทรม (>25-50)	-
ปากคลองบ้านแหลม [ด้านกลาง(500),ด้านใต้(500)]	เสื่อมโทรม (>25-50)	-
จังหวัดสมุทรสงคราม		
ปากแม่น้ำแม่กลอง (500)	เสื่อมโทรม (>25-50)	-

ที่มา: สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ, 2555

หมายเหตุ: ตัวเลขในเครื่องหมาย () แสดงระยะห่างจากชายฝั่ง(เมตร)

4.3 สถานการณ์คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก และ คลองวัดประดู่

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก และคลองวัดประดู่ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการแก้ไขปัญหาน้ำเสียของจังหวัดราชบุรี โดยดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก และคลองวัดประดู่ระหว่างเดือนมกราคมถึงกันยายน 2555 โดยกำหนดความถี่ในการตรวจวัดเดือนละ 1 ครั้ง และ กำหนดสถานีตรวจวัด คลองดำเนินสะดวก จำนวน 4 สถานี และ คลองวัดประดู่ จำนวน 5 สถานี รวม 9 สถานี โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4-2 และ 4-3

ตารางที่ 4-2 สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก

สถานี	บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ
คลองดำเนินสะดวก	
DN01	วัดเจริญสุขาราม ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
DN02	วัดโชติทายการาม ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
DN03	ศาลหลักเมือง ตำบลศรีสุราษฎร์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
DN04	วัดประสาธสิริ วัดประสาธสิริ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 4-3 สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองวัดประดู่

สถานี	บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ
คลองวัดประดู่	
PD01	วัดแก้วเจริญ ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
PD02	วัดประดู่ ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
PD03	วัดช่องลมวรณาราม ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
PD04	ใต้ประตูน้ำ(คลองวัดประดู่) หมู่ 2 ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
PD05	เหนือประตูน้ำ(คลองห้วยโรง) ตำบลห้วยโรง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

1. คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก

จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก ในปี 2555 จำนวน 4 สถานี เมื่อพิจารณาจากดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด(TCB) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (FCB) และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) และ ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และ คุณภาพน้ำเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินจัดอยู่ในประเภทที่ 4 ทั้ง 4 สถานี (ร้อยละ 100.00) โดยมีรายละเอียด ดังตามรางที่ 4-4

ภาพที่ 4-6 บริเวณคลองดำเนินสะดวกและคลองสาขา อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก ปี 2555

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ดัชนีชี้วัดที่เป็นปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml)	(MPN/100ml)	(mg/l)		
DN01	3.38	1.61	32,225	3,930.2	0.12	4	DO,TCB
DN02	3.84	1.46	25,725	1,760.0	0.11	4	DO,TCB
DN03	2.94	1.85	13,100	3,562.5	0.19	4	DO
DN04	2.52	1.94	15,700	2,162.5	0.17	4	DO
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤ 0.5	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	≤ 0.5	ต่ำ	

2. คุณภาพน้ำคลองวัดประดู่

จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองวัดประดู่ ในปี 2555 จำนวน 5 สถานี เมื่อพิจารณาจากดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่สำคัญได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิเคิลโคลิฟอร์ม (FCB) และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมคุณภาพน้ำ

ภาพที่ 4-7 บริเวณคลองวัดประดู่และคลองสาขา
อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี

ที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิเคิลโคลิฟอร์ม (FCB) และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการสกปรกที่มาจากน้ำทิ้งของชุมชนที่อยู่สองฝั่งคลอง คุณภาพน้ำเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน จัดอยู่ในประเภทที่ 4 จำนวน 4 สถานี (ร้อยละ 80.00) และจัดอยู่ในประเภทที่ 5 จำนวน 1 สถานี (ร้อยละ 20.00) โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองวัดประดู่ ปี 2555

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ดัชนีชี้วัดที่เป็นปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃		
	(mg/l)		(MPN/100ml)		(mg/l)		
PD01	3.13	1.53	29,750	4,036.2	0.19	4	DO,TCB,FCB
PD02	2.81	1.68	28,000	4,025.0	0.20	4	DO,TCB,FCB
PD03	1.99	5.49	185,375	8,061.2	4.21	5	DO,BOD TCB,FCB,NH ₃
PD04	2.51	3.76	39,579	4,995.63	0.48	4	DO BOD TCB,FCB
PD05	3.08	3.68	43,013	4,082.5	0.40	4	DO BOD TCB,FCB
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤ 0.5	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	≤ 0.5	ต่ำ	

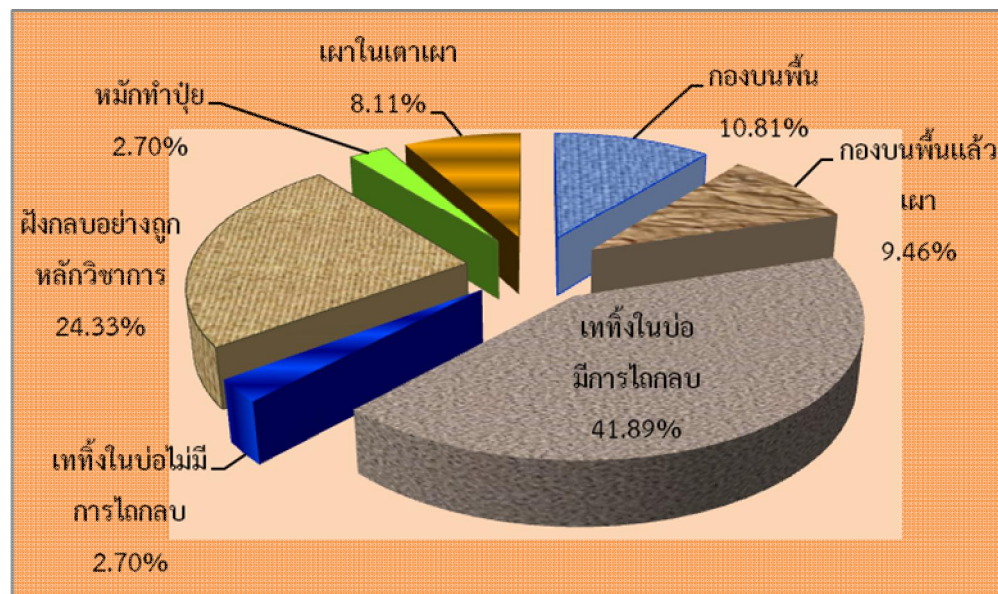
4.4 สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

จากการสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยการส่งแบบสำรวจข้อมูลและการสอบถามในพื้นที่ สรุปได้ดังนี้

4.4.1 เขตเทศบาลตำบล

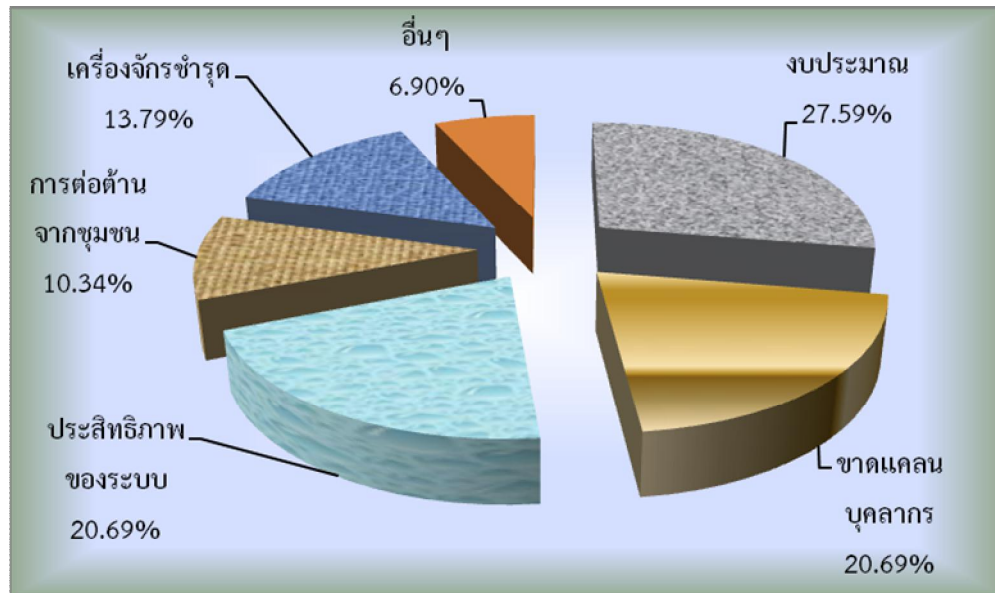
1) การจัดการมูลฝอยจากชุมชน

ดำเนินการส่งแบบสำรวจข้อมูลให้เทศบาลตำบลทั้งหมด 109 แห่ง ได้รับข้อมูลกลับคืนมา 66 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60.55 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในเขตเทศบาลตำบลมีอัตราการผลิตมูลฝอย อยู่ระหว่าง 0.12 – 3.04 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน มีการคัดแยกมูลฝอยจากบ้านเรือน จำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.87 มีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง จำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40.91 และส่วนใหญ่ใช้วิธีการกำจัดโดยการเททิ้งในบ่อและมีการไถกลบ คิดเป็นร้อยละ 41.89

ภาพที่ 4-8 แสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลตำบลในพื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ปี พ.ศ. 2555

นอกจากนั้นแล้ว จากการสำรวจพบว่า การจัดการมูลฝอยของเทศบาลตำบลต่างๆ มีปัญหาอุปสรรคทางด้านงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.59 รองลงมา คือ ขาดแคลนบุคลากรและประสิทธิภาพของระบบ คิดเป็นร้อยละ 20.69

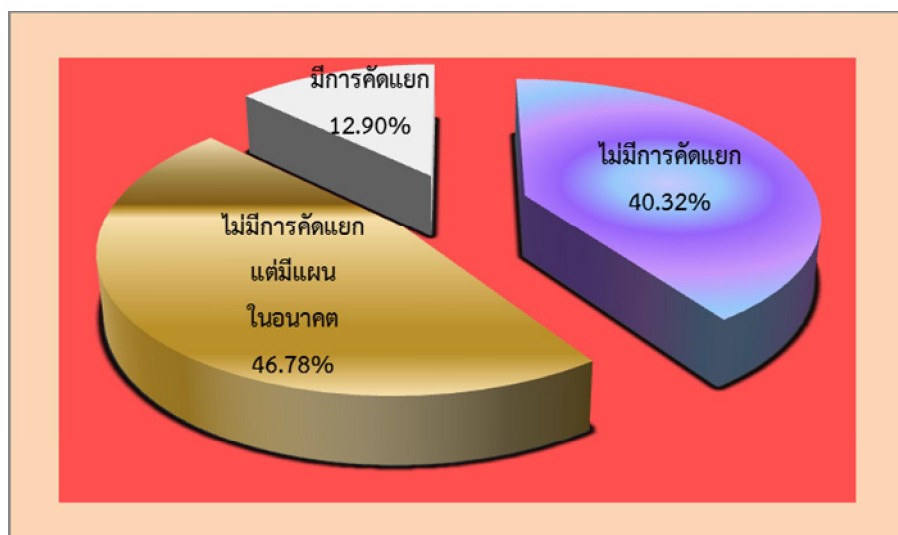

ภาพที่ 4-9 แสดงปัญหาอุปสรรคของการจัดการมูลฝอยของเทศบาลตำบลในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ปี พ.ศ. 2555

สำหรับแผนการจัดหาสถานที่กำจัดมูลฝอยแห่งใหม่นั้น ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 87.10 ยังไม่มีแผนชัดเจน แต่มีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.06 ที่มีแผนการจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

2) การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

เทศบาลตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.78 ยังไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน แต่มีนโยบายการคัดแยกในอนาคต

ภาพที่ 4-10 แสดงข้อมูลการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ปี พ.ศ. 2555

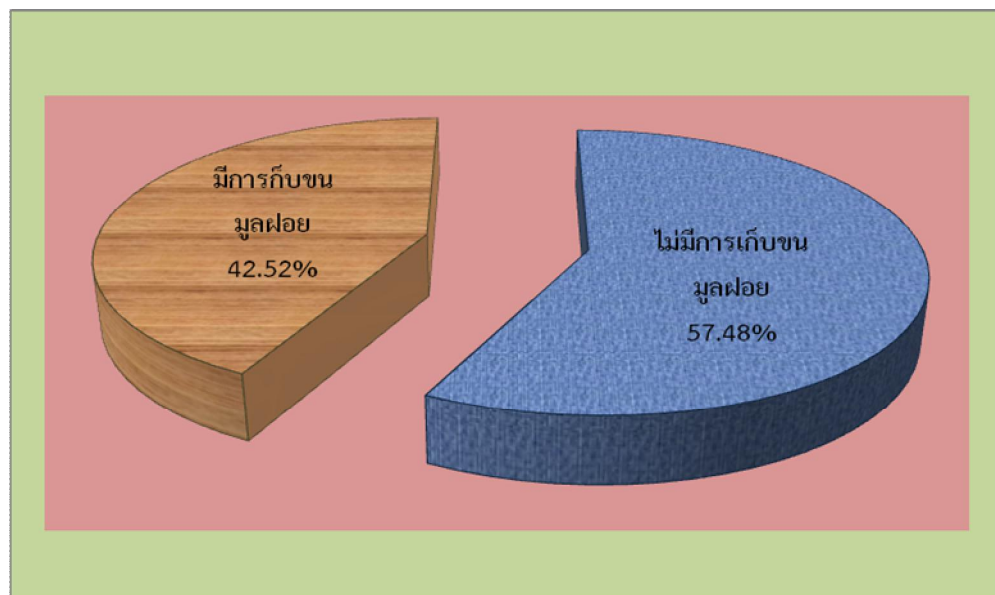
3) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อและสิ่งปฏิกูล

เทศบาลตำบลส่วนใหญ่ จำนวน 61 แห่ง (ร้อยละ 98.39) ไม่มีการจัดการในเรื่องมูลฝอยติดเชื้อ โดยสถานพยาบาล/ห้องปฏิบัติการ เป็นผู้ดำเนินการกำจัดเองถึงร้อยละ 54.84 โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผาในเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ สำหรับการกำจัดสิ่งปฏิกูลนั้น เทศบาลตำบลทุกแห่งยังไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของตนเอง โดยมีเพียง 23 แห่ง (ร้อยละ 35.38) ที่มีรถเอกซนขออนุญาตดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมาย

4.4.2 เขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1) การจัดการมูลฝอยจากชุมชน

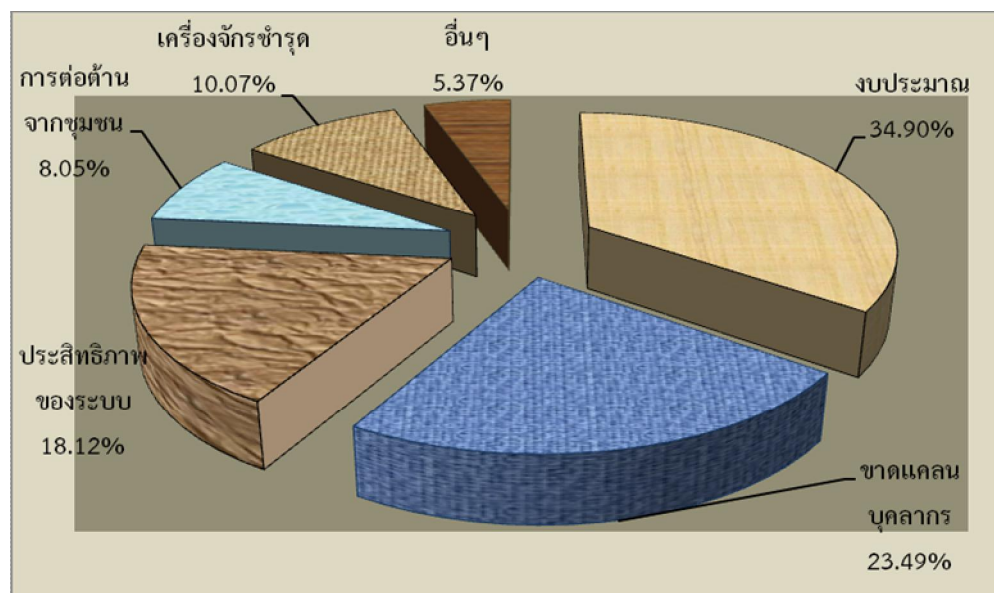
ดำเนินการส่งแบบสำรวจข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด 302 แห่ง ได้รับข้อมูลกลับคืนมา 213 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70.86 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีอัตราการผลิตมูลฝอย อยู่ระหว่าง 0.01 – 2.73 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน มีการเก็บขนมูลฝอยจากบ้านเรือน จำนวน 91 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 42.52 โดยส่วนใหญ่ จำนวน 47 แห่ง (ร้อยละ 51.65) ยังไม่มีการคัดแยกมูลฝอยจากบ้านเรือน

ภาพที่ 4-11 แสดงการเก็บขนมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ปี พ.ศ. 2555

จากการสำรวจพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ จำนวนถึง 67 แห่ง (ร้อยละ 31.31) ยังไม่มีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง โดยส่วนใหญ่ประชาชนดำเนินการกำจัดเองตามบ้านเรือน (ร้อยละ 57.48)

นอกจากนั้นแล้ว จากการสำรวจพบว่า การจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ มีปัญหาอุปสรรคทางด้านงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.90 รองลงมา คือ ขาดแคลนบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 23.49

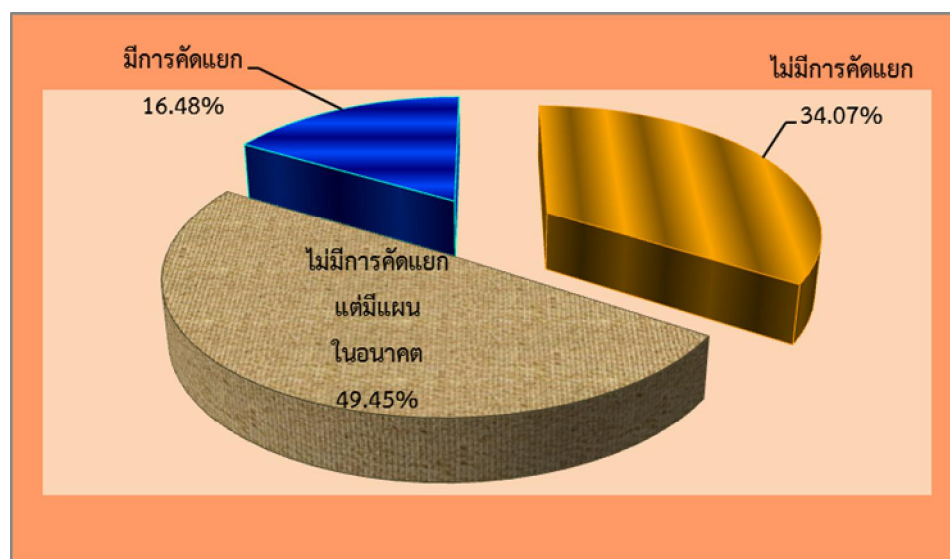

ภาพที่ 4-12 แสดงปัญหาอุปสรรคของการจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ปี พ.ศ. 2555

สำหรับแผนการจัดหาสถานที่กำจัดมูลฝอยแห่งใหม่นั้น ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 95.35 ยังไม่มีแผนชัดเจน แต่มีจำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.59 ที่มีแผนการจัดการร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

2) การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.07 ยังไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน และยังไม่มียุทธศาสตร์ในการคัดแยก โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีแผนการคัดแยกในอนาคต ร้อยละ 49.45

ภาพที่ 4-13 แสดงข้อมูลการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสจ.8 ปี พ.ศ. 2555

3) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อและสิ่งปฏิกูล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ จำนวน 90 แห่ง (ร้อยละ 98.90) ไม่มีการจัดการในเรื่องมูลฝอยติดเชื้อ โดยเป็นสถานพยาบาล/ห้องปฏิบัติการ ที่ดำเนินการกำจัดเองถึงร้อยละ 43.96 โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผาในเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ (ร้อยละ 46.81) สำหรับการจัดการสิ่งปฏิกูลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งยังไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของตนเอง โดยมีเพียง 23 แห่ง (ร้อยละ 34.85) ที่มีรถเอกชนขออนุญาตดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมาย

4.5 สถานการณ์คุณภาพอากาศ

4.5.1 คุณภาพอากาศในบรรยากาศ

กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ได้ติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติบริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 เขตเทศบาลเมืองราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2554 ดังนี้

ตารางที่ 4-6 คุณภาพอากาศบริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ปี 2554

มลสาร/เดือน	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ SO ₂ (ppb)		ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ NO ₂ (ppb)		ก๊าซโอโซน O ₃ (ppb)		ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ CO (ppm)		ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ CO (ppm)		ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน PM ₁₀ (µg/m ³)	
เฉลี่ยในเวลา	1 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	1 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	1 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	1 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	8 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	24 ชม.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน
มกราคม	1-43	8	0-41	11	7-117*	43	0.2-2.0	1.0	0.4-1.6	1.0	62.8-104.3	85.6
กุมภาพันธ์	0-17	6	0-28	7	7-101*	36	0.0-1.9	0.8	0.0-1.5	0.7	37.0-92.6	57.7
มีนาคม	0-29	5	0-32	8	6-112*	33	0.2-1.7	0.7	0.2-1.4	0.7	27.5-87.4	48.6
เมษายน	0-15	3	2-22	8	3-80	30	0.2-1.4	0.6	0.3-1.0	0.6	25.3-60.7	36.2
พฤษภาคม	0-17	4	0-28	7	5-51	22	0.1-1.2	0.5	0.2-0.8	0.5	16.2-37.0	26.9
มิถุนายน	0-19	3	3-24	8	5-58	19	0.0-1.3	0.6	0.2-1.2	0.6	18.3-55.3	28.5
กรกฎาคม	1-16	4	3-20	7	8-48	21	0.2-1.2	0.5	0.3-0.8	0.4	11.0-38.8	21.2
สิงหาคม	2-31	4	0-17	5	2-38	15	0.1-0.9	0.3	0.1-0.6	0.3	12.7-29.3	18.0
กันยายน	0-17	5	0-22	9	3-37	14	0.1-1.2	0.4	0.2-0.8	0.4	8.7-30.1	18.8
ตุลาคม	3-11	5	9-45	17	9-59	23	0.1-1.7	0.6	0.2-1.2	0.6	20.5-54.0	35.1
พฤศจิกายน	1-23	6	12-54	22	11-84	33	0.2-2.1	0.7	0.3-1.3	0.7	38.4-71.8	53.9
ธันวาคม	0-41	6	8-50	23	0-103*	42	0.5-1.8	1.0	0.6-1.5	1.0	46.9-95.0	63.9
ค่ามาตรฐาน	300		170		100		30		9		120	

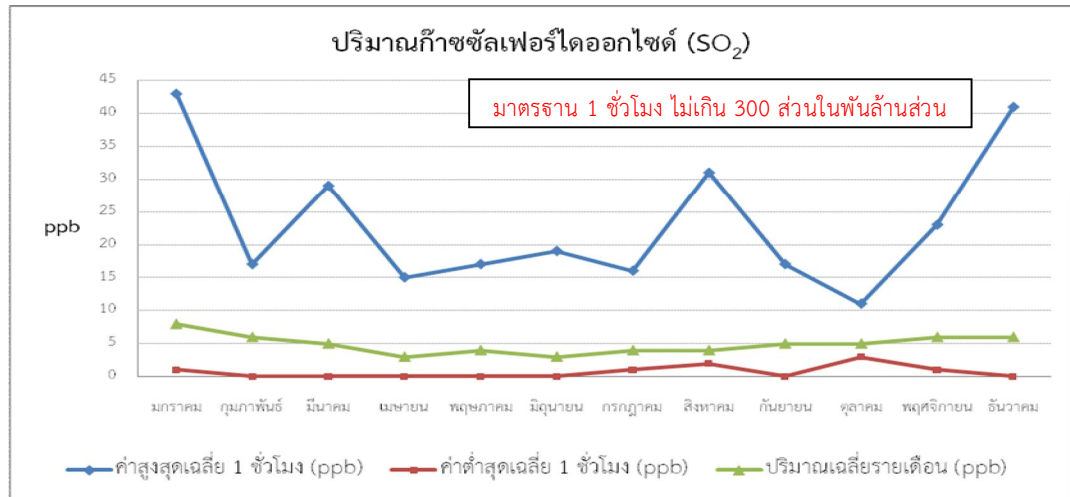
ที่มา: สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ, 2555

หมายเหตุ: * เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2554 มีรายละเอียด ดังนี้

▽ ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

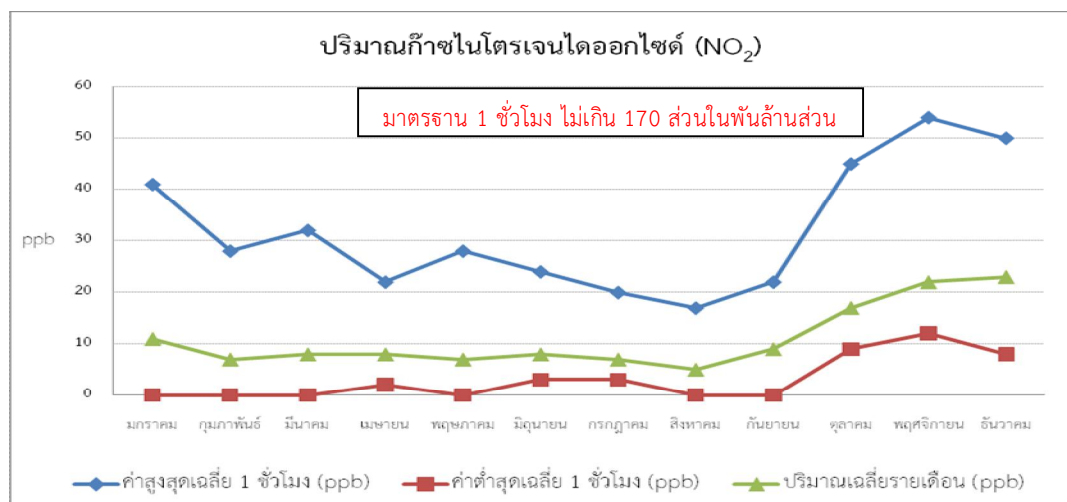
อยู่ระหว่าง 0.0-43.0 ppb และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนมกราคม เท่ากับ 8.0 ppb รองลงมา คือ เดือนกุมภาพันธ์ พฤศจิกายน และธันวาคม เท่ากับ 6.0 ppb ไม่พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐานตลอดทั้งปี

ภาพที่ 4-14 ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

▽ ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

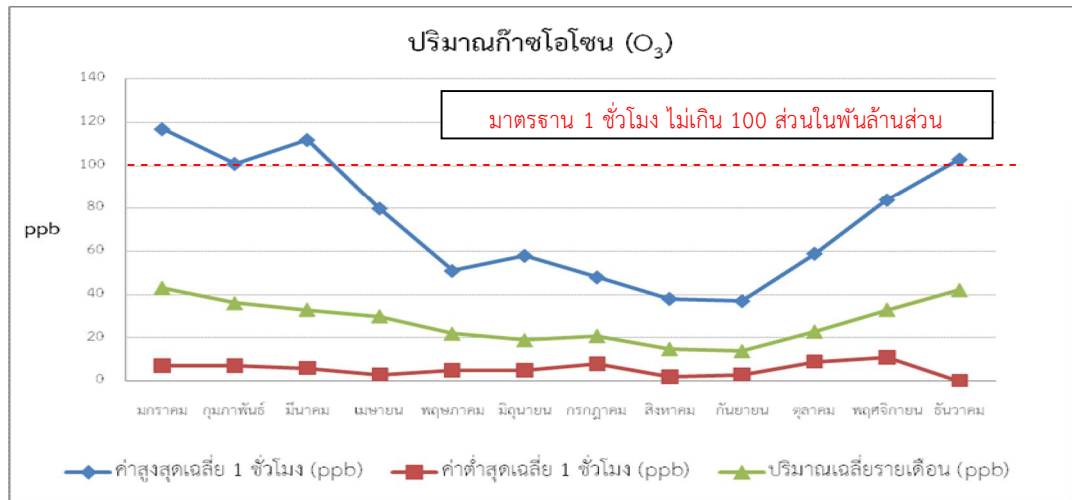
อยู่ระหว่าง 0.0-54.0 ppb และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนธันวาคม เท่ากับ 23.0 ppb รองลงมา คือ เดือนพฤศจิกายน เท่ากับ 22.0 ppb ไม่พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐานตลอดทั้งปี

ภาพที่ 4-15 ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

▽ ปริมาณก๊าซโอโซน (O₃) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

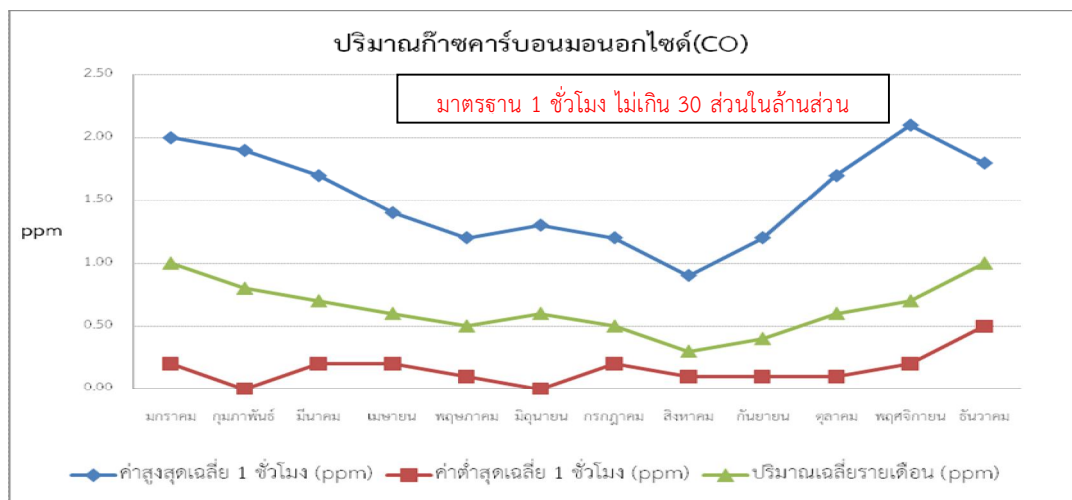
อยู่ระหว่าง 0.0-117.0 ppb และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนมกราคม เท่ากับ 43.0 ppb รองลงมา คือ เดือนธันวาคม เท่ากับ 42.0 ppb พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐาน 4 เดือน คือ เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม และธันวาคม สาเหตุของปริมาณโอโซนที่สูงกว่ามาตรฐาน น่าจะมาจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งในช่วงเวลาดังกล่าว

ภาพที่ 4-16 ปริมาณก๊าซโอโซน (O₃) บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

▽ ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

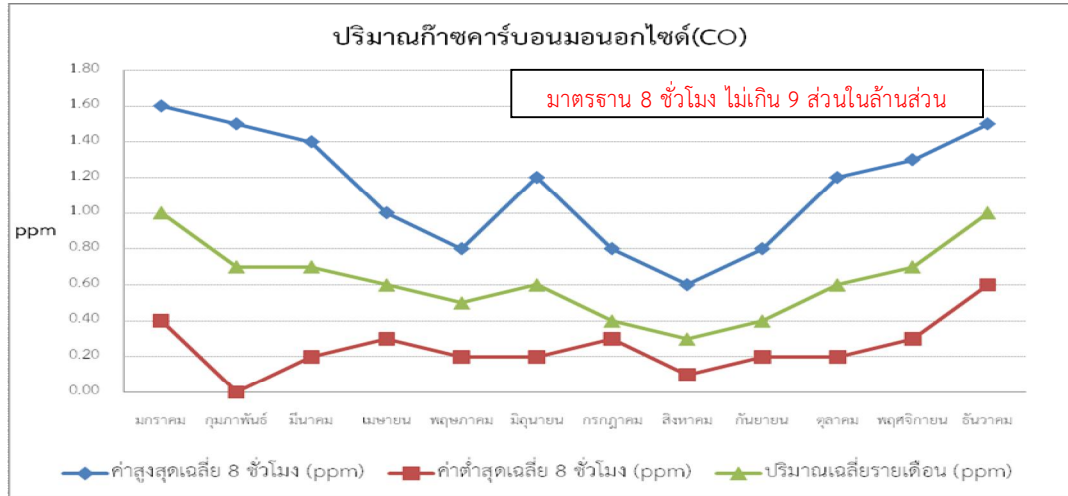
อยู่ระหว่าง 0.0-2.1 ppm และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนมกราคมและธันวาคม เท่ากับ 1.0 ppm รองลงมา คือ เดือนกุมภาพันธ์ เท่ากับ 0.8 ppm ไม่พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐานตลอดทั้งปี

ภาพที่ 4-17 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

▽ ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง

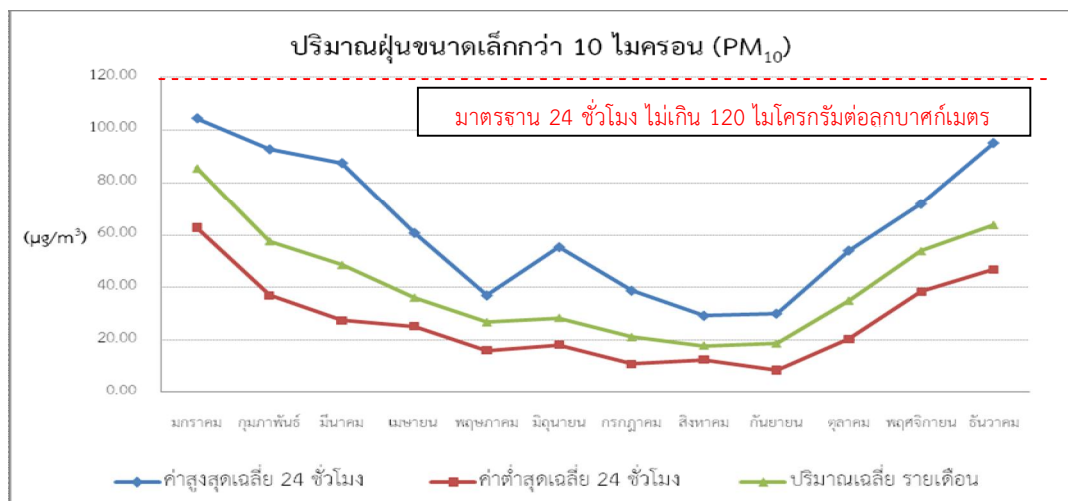
อยู่ระหว่าง 0.0-1.6 ppm และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนมกราคมและธันวาคม เท่ากับ 1.0 ppm รองลงมา คือ เดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม และพฤศจิกายน เท่ากับ 0.7 ppm ไม่พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐานตลอดทั้งปี

ภาพที่ 4-18 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมงบริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

▽ ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM₁₀) ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง

อยู่ระหว่าง 8.7-104.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ และพบว่ามีปริมาณค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดในเดือนมกราคม เท่ากับ 85.6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ รองลงมา คือ เดือนธันวาคม เท่ากับ 63.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ไม่พบว่ามีค่าสูงกว่ามาตรฐานตลอดทั้งปี

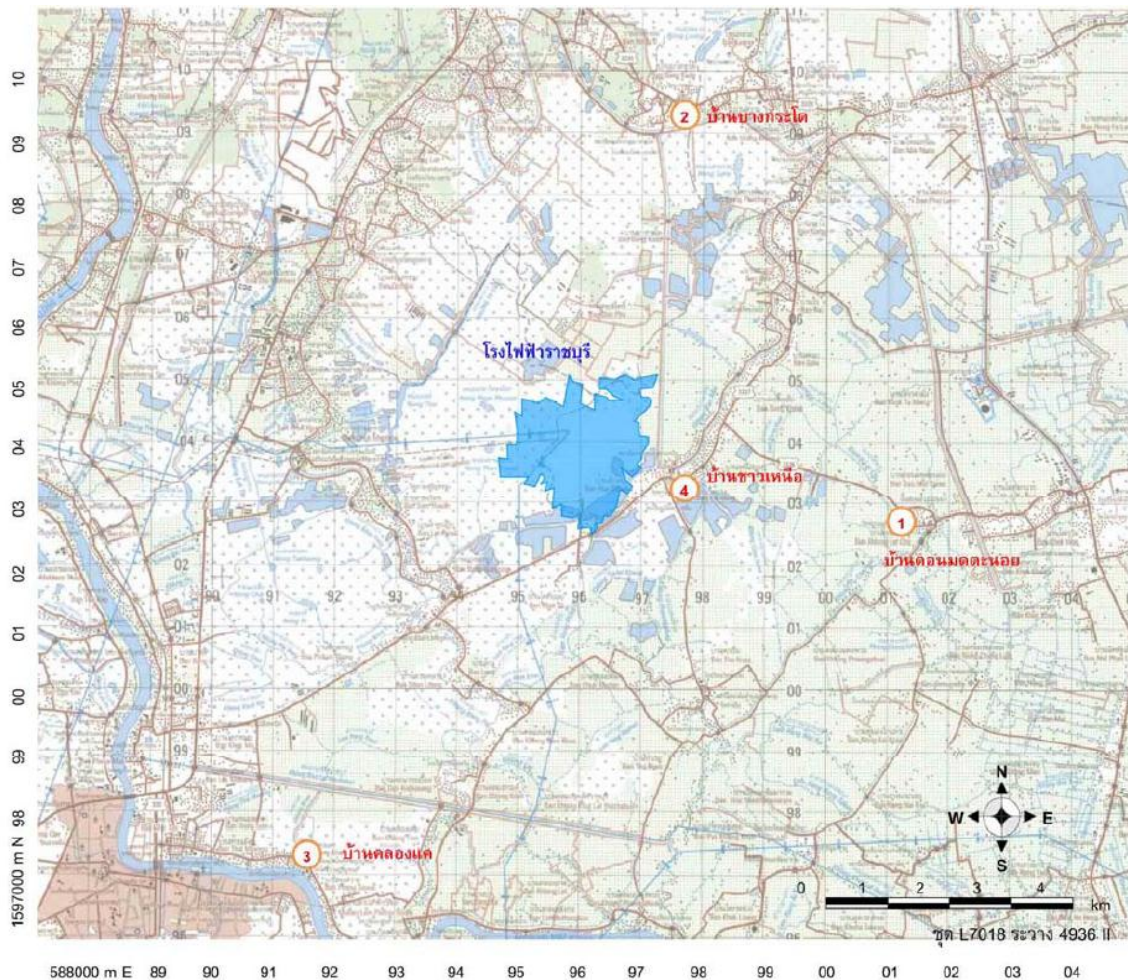
ภาพที่ 4-19 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM₁₀) บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2554

4.5.2 คุณภาพอากาศบริเวณรอบโรงไฟฟ้าราชบุรี

โดยรอบโรงไฟฟ้าราชบุรี มีการตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปแบบต่อเนื่อง จำนวน 4 สถานี ดังแสดงรายละเอียดข้อมูลในตารางที่ 4-7 และภาพที่ 4-20)

ตารางที่ 4-7 ที่ตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปแบบต่อเนื่องของโรงไฟฟ้าราชบุรี

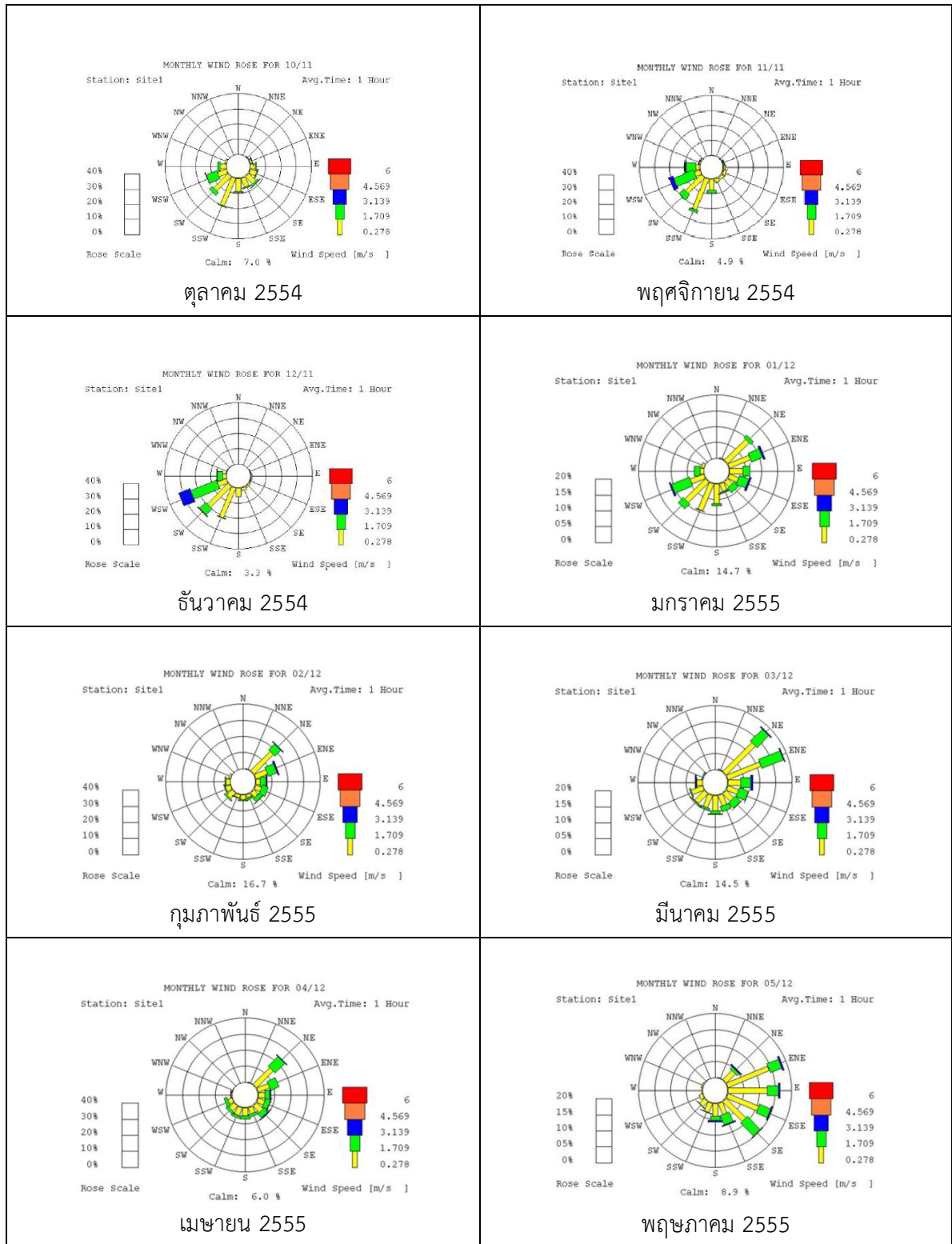
ลำดับที่	ที่ตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ	ระยะทางและทิศทางจากโรงไฟฟ้า
1	บ้านดอนมดตะนอย (วัดนักบุญอันโตนิโอ)	3.5 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออก-ตะวันออกเฉียงใต้
2	บ้านบางกระโด (วัดบางกระโด)	5.5 กิโลเมตร ทางทิศเหนือ
3	บ้านคลองแค (วัดโพธิ์ราษฎร์บูรณะ)	7.0 กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
4	บ้านขาวเหนือ	1.0 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออก

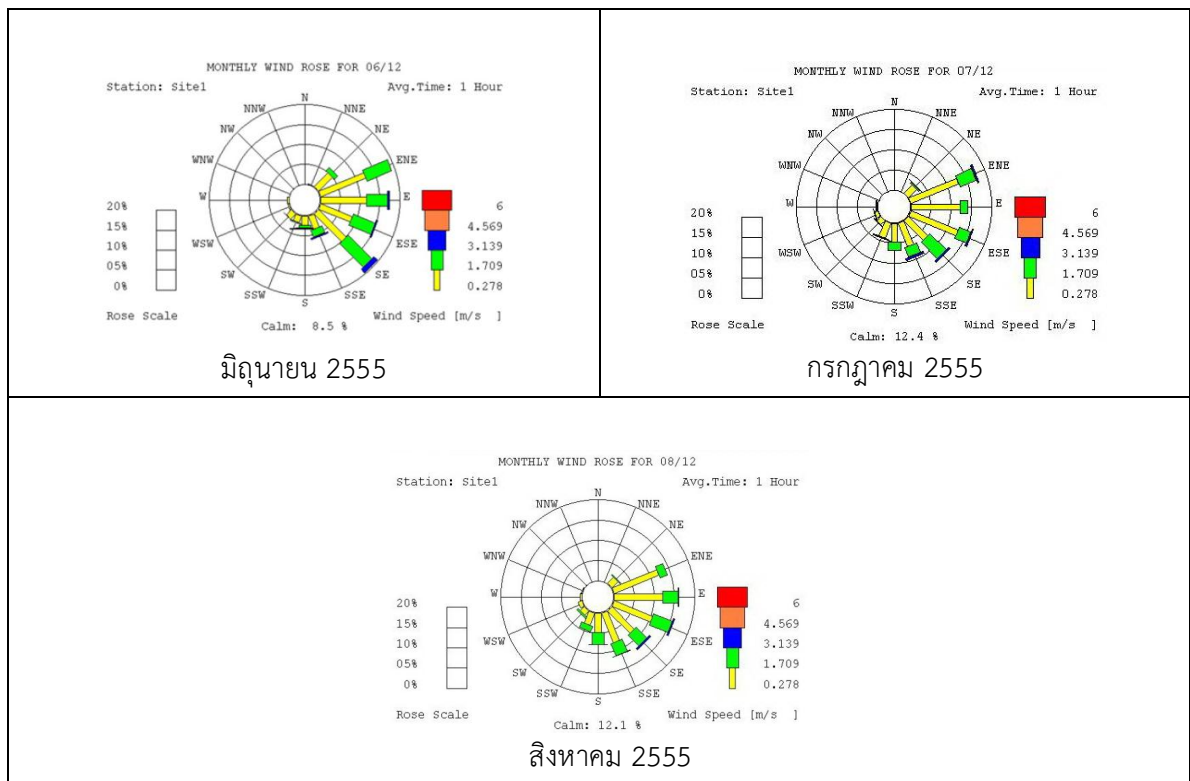

ภาพที่ 4-20 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศบริเวณโดยรอบโรงไฟฟ้าราชบุรี
ที่มา: โรงไฟฟ้าราชบุรี, 2555

สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 – สิงหาคม 2555

▽ สภาพอุณหภูมิต่ำ

ภาพที่ 4-21 ผังลมจากการตรวจวัดพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าราชบุรี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 ถึง เดือนสิงหาคม 2555
 ที่มา: โรงไฟฟ้าราชบุรี, 2555

▽ ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP)

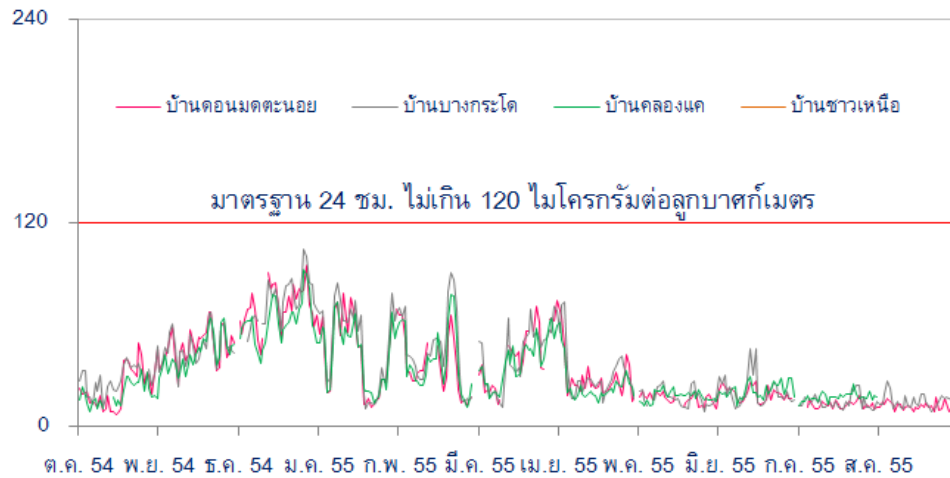
TSP เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

ภาพที่ 4-22 ค่าเฉลี่ยฝุ่นละอองรวม (TSP) ในเวลา 24 ชั่วโมง

▽ ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10})

PM_{10} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

ภาพที่ 4-23 ค่าเฉลี่ยฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ในเวลา 24 ชั่วโมง

▽ ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

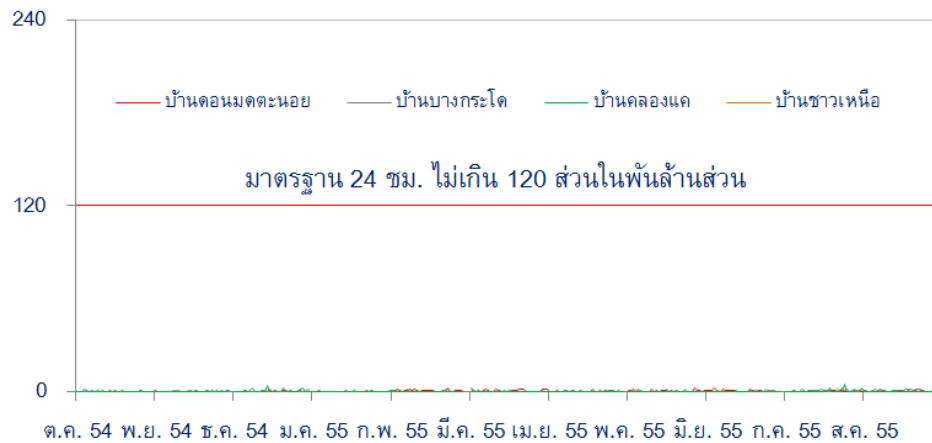
SO_2 เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ส่วนในพันล้านส่วน)

ภาพที่ 4-24 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ในเวลา 1 ชั่วโมง

▽ ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง

SO₂ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ส่วนในพันล้านส่วน)

ภาพที่ 4-25 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ในเวลา 24 ชั่วโมง

▽ ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

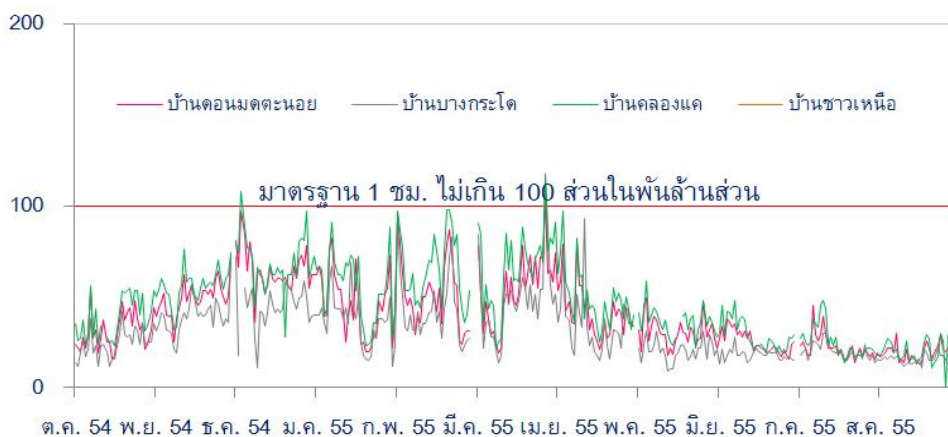
NO₂ เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ส่วนในพันล้านส่วน)

ภาพที่ 4-26 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ในเวลา 1 ชั่วโมง

▽ ปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง

O_3 เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ส่วนในพันล้านส่วน)

ภาพที่ 4-27 ค่าเฉลี่ยปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) ในเวลา 1 ชั่วโมง

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศโดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติตลอด 24 ชั่วโมงในรอบปีที่ผ่านมา (เดือนตุลาคม 2554 - เดือนสิงหาคม 2555) ซึ่งทำการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองรวมหรือฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน (TSP) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) พบว่ามีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

สำหรับการตรวจวัดปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ทั้งค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง และค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) และปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นก๊าซโอโซนที่ตรวจพบเป็นไปลักษณะเดียวกันทุกสถานีคือ มีค่าสูงในช่วงฤดูแล้งและพบพร้อมกันทุกพื้นที่ จากผลการศึกษา “โครงการศึกษาเพื่อสำรวจและวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดโอโซนในพื้นที่โดยรอบโรงไฟฟ้าราชบุรีและพื้นที่จังหวัดราชบุรี” ของบริษัท ซีคอต จำกัด เมื่อปี พ.ศ. 2551 สรุปว่าปริมาณก๊าซโอโซนที่มีค่าสูง ส่วนหนึ่งมาจากการระบายสารมลพิษที่อยู่นอกพื้นที่โดยรอบโรงไฟฟ้าราชบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามโรงไฟฟ้าราชบุรีได้มีการปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกัน แก๊ซ และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) อย่างต่อเนื่องทั้งในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ

4.6 สถานการณ์เรื่องร้องเรียน

การติดตามตรวจสอบแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

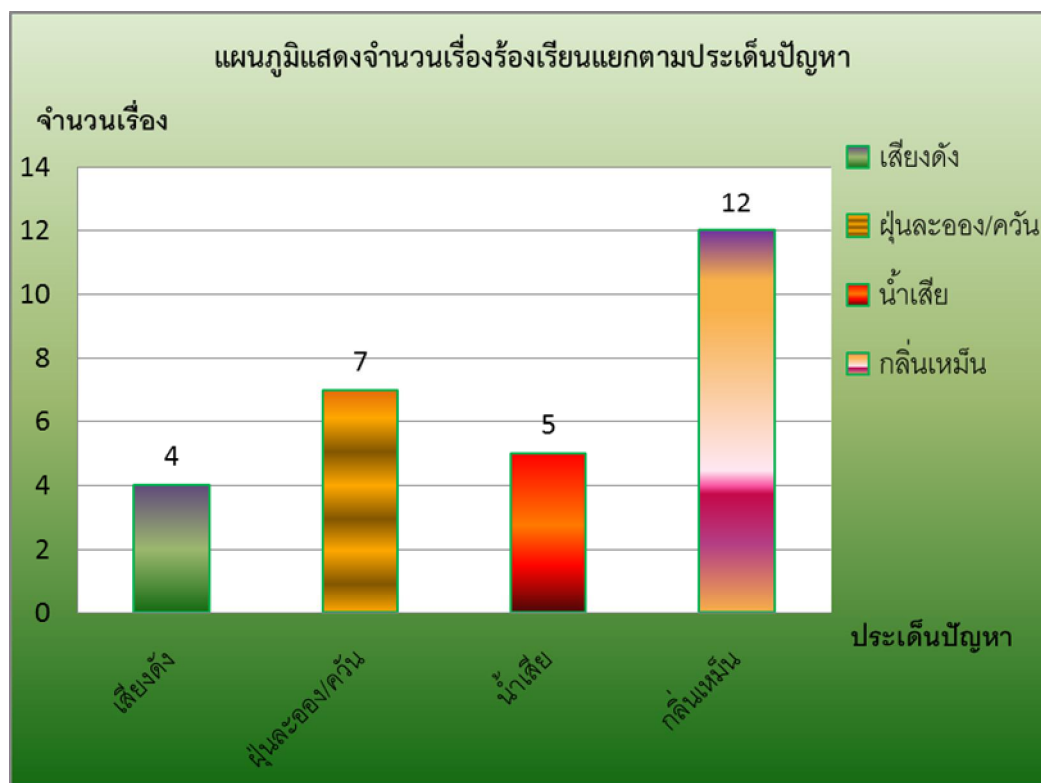
ในปี 2555 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้รับเรื่องร้องเรียนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และดำเนินการตรวจสอบ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งสิ้น จำนวน 25 ครั้ง 28 เรื่อง โดยเป็นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเสียงดังรบกวน จำนวน 4 เรื่อง ปัญหาเรื่องฝุ่นละออง/ควัน จำนวน 7 เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับน้ำเสีย จำนวน 5 เรื่อง และ ปัญหาเกี่ยวกับกลิ่นเหม็น จำนวน 12 เรื่อง ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงานฯได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และกรมควบคุมมลพิษ เพื่อแก้ไขปัญหา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4-8 เรื่องร้องเรียนแยกตามประเด็นปัญหา

ลำดับ ที่	ชื่อเรื่องปัญหา	จังหวัด	ประเด็นร้องเรียน
1	ปัญหากลิ่นเหม็นจากการแปรรูปเนื้อหมู และ ฝุ่นละอองจากการผสมดิน	ราชบุรี	กลิ่นเหม็นและฝุ่นละออง/ควัน
2	ปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาแกลบ	ราชบุรี	ฝุ่นละออง/ควัน
3	ปัญหาเสียงดังจากหอกระจายข่าว	ราชบุรี	เสียงดัง
4	ปัญหากลิ่นเหม็นจากการฟั่นสัรยนต์	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
5	ปัญหาเสียงดังจากการผสมดิน	ราชบุรี	เสียงดัง
6	ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากโรงหล่อพระพุทธรูป	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
7	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
8	ปัญหาฝุ่นละอองจากการสีข้าว	ราชบุรี	ฝุ่นละออง
9	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
10	ปัญหาควันไฟจากการเผาถ่าน	เพชรบุรี	ฝุ่นละออง/ควัน
11	ปัญหากลิ่นเหม็นและฝุ่นละอองจากลานมันสำปะหลัง	กาญจนบุรี	กลิ่นเหม็นและฝุ่นละออง/ควัน
12	ปัญหากลิ่นเหม็นจากโรงงานสับปะรด	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
13	ปัญหาเสียงดังจากการตัดเหล็ก	ราชบุรี	เสียงดัง
14	ปัญหาผลกระทบฝุ่นละอองและความสั่นสะเทือนจากการก่อสร้างโรงแรม	กาญจนบุรี	ฝุ่นละออง/ควันและความสั่นสะเทือน
15	ปัญหากลิ่นเหม็นและน้ำเสียจากการล้างฟิล์มเอกซเรย์	ราชบุรี	กลิ่นเหม็นและน้ำเสีย
16	ปัญหากลิ่นเหม็นและน้ำเสีย โรงงานเอส.ที. พิมพ์ย้อม	ราชบุรี	กลิ่นเหม็นและน้ำเสีย
17	ปัญหาเสียงดังจากการซ่อมรถจักรยานยนต์	ราชบุรี	เสียงดัง

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อเรื่องปัญหา	จังหวัด	ประเด็นร้องเรียน
18	ปัญหาควันจากการเผาถ่าน	ราชบุรี	ควัน
19	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงไก่	เพชรบุรี	กลิ่นเหม็น
20	ปัญหาควันจากการเผาขยะมูลฝอย	ประจวบคีรีขันธ์	ควัน
21	ปัญหากลิ่นเหม็นจากโรงงานสุรา	ราชบุรี	กลิ่นเหม็น
22	ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานผลไม้กระป๋อง	ราชบุรี	น้ำเสีย
23	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร	เพชรบุรี	กลิ่นเหม็น
24	ปัญหาน้ำเสียในคลองจอมประทัด	ราชบุรี	น้ำเสีย
25	ปัญหาน้ำเสียจากการทำมะละกอตากแห้ง	ราชบุรี	น้ำเสีย

ภาพที่ 4-28 แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนแยกตามประเด็นปัญหา

4.7 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ศุภกร ชินวรรณ (2555) กล่าวว่า การศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตของประเทศไทย ในช่วงระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2548 จากการจำลองสภาพภูมิอากาศในอนาคตด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ Conformal Cubic Atmospheric Model (CCAM) (McGregor and Dix, 2001) ซึ่งดำเนินการภายใต้โครงการนำร่องในโครงการ Assessment of Impact and Adaptation to Climate Change in Multiple Sectors and Multiple Regions (AIACC) โดยศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์วิจัยและฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA START RC) ซึ่งร่วมมือกับหน่วยงาน Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization (CSIRO) ของประเทศออสเตรเลีย โดยทำการศึกษาในพื้นที่ภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างและพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศไทยรวมทั้งที่จังหวัดกาญจนบุรี ผลสรุปว่า ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทยในอนาคต จะเปลี่ยนแปลงไปโดยมีปริมาณฝนมากขึ้นในเกือบทุกภาค ส่วนอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดจะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก อาจเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลง ประมาณ $1-2^{\circ}\text{C}$ แต่จำนวนวันที่อากาศเย็นในรอบปีจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด และจำนวนวันที่อากาศร้อนในรอบปีจะเพิ่มขึ้นมาก (การศึกษาใช้เกณฑ์คือ วันที่อากาศเย็นคือ วันที่มีอุณหภูมิต่ำสุดต่ำกว่า 15°C และ วันที่อากาศร้อนคือ วันที่มีอุณหภูมิสูงสุดเกินกว่า 33°C) กล่าวคือ ประเทศไทยจะไม่ร้อนขึ้นมากแต่จะร้อนนานขึ้นกว่าเดิมมาก โดยมีฤดูร้อนที่ยาวนานขึ้น และฤดูหนาวจะสั้นลง รวมทั้งความแปรปรวนหรือความแตกต่างระหว่างฤดูต่อฤดู หรือ ในระหว่างปีต่อปีก็อาจเพิ่มสูงขึ้น

ภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ฤดูหนาว)

(ฤดูฝน)

(ฤดูร้อน-แล้ง)

บทที่ 5

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม เฉพาะพื้นที่หรือที่สำคัญ

5.1 คุณภาพน้ำจากสถานีตรวจวัดอัตโนมัติ

ปีงบประมาณ 2555 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินการย้ายสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ วัดบังปัน ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม และติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ เทศบาลตำบลศรีดอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี (คลองดำเนินสะดวก) เนื่องจากเดิมบริเวณตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงครามนั้น มีปัญหาเรื่องร่องเรียนน้ำเสียที่ไหลมาจากสมุทรสาคร ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนความรุนแรงของปัญหาลดน้อยลงแล้ว ประกอบกับได้เกิดปัญหาการร่องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพน้ำในคลองดำเนินสะดวกหลายครั้ง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพควรมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง จึงทำการย้ายสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติมาตั้งที่เทศบาลตำบลศรีดอนไผ่

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำและบำรุงดูแลรักษาสถานีตรวจวัดอัตโนมัติวัดแจ้งเจริญ (คลองวัดประดู่) และคลองดำเนินสะดวก ให้ระบบดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องจากการดำเนินงานของระบบสถานีตรวจวัดอัตโนมัติมีผลคุณภาพน้ำจากสถานีวัดแจ้งเจริญและคลองดำเนินสะดวก ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายนเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

รายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติวัดแจ้งเจริญ (คลองวัดประดู่) ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน ดังตารางที่ 5-1

ตารางที่ 5-1 แสดงรายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติวัดแจ้งเจริญ เฉลี่ยรายเดือน

พารามิเตอร์	ค่าเฉลี่ย (เดือน)						
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
pH	8.5	8.7	8.4	7.9	8.5	8.8	8.0
DO (mg/l)	1.8	2.0	1.5	2.0	2.0	1.1	1.6
EC (µS/cm)	422.8	378.7	391.6	474.7	722.7	477.8	516.2

หมายเหตุ: ค่าความเป็นกรด – ด่าง (pH) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่าน้อยกว่า 5.0 หรือมีค่ามากกว่า 9.0
 ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่าน้อยกว่า 1 mg/l
 ค่าความนำไฟฟ้า (EC) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่ามากกว่า 1,000 $\mu\text{S}/\text{cm}$

รายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติคลองดำเนินสะดวกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน ดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 แสดงรายงานผลการตรวจวัดจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติคลองดำเนินสะดวก เฉลี่ยรายเดือน

พารามิเตอร์	ค่าเฉลี่ย (เดือน)						
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
pH	7.3	7.3	7.3	7.5	7.6	7.7	7.3
DO (mg/l)	3.3	3.0	1.9	1.2	1.4	0.7	0.5
EC ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	3002.6	2995.6	2023.3	561.3	550.5	515.6	728.9

หมายเหตุ: ค่าความเป็นกรด – ด่าง (pH) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่าน้อยกว่า 5.0 หรือมีค่ามากกว่า 9.0
 ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่าน้อยกว่า 1 mg/l
 ค่าความนำไฟฟ้า (EC) ในระบบกำหนดให้ ระดับวิกฤต มีค่ามากกว่า 1,000 $\mu\text{S}/\text{cm}$

5.2 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวสวนผึ้ง

5.2.1 สภาพพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

อำเภอสวนผึ้ง เดิมเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เรียกว่า "ตำบลสวนผึ้ง" เป็นตำบลที่มีพื้นที่กว้างขวาง ทุรกันดาร เต็มไปด้วยภูเขา ป่าไม้ การคมนาคม ไม่สะดวก ได้อนุมัติให้ตั้งกิ่งอำเภอสวนผึ้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2517 เปิดทำการบริการประชาชน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2517 รัฐบาลจึงได้จัดส่งหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ที่ 70 กรป.กลาง บก.ทหารสูงสุด ประกอบด้วยทหาร 3 เหล่าทัพ และข้าราชการ พลเรือน ซึ่งเป็นผู้แทนของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ พร้อมทั้งจะดำเนินการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม และการเมือง ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศแบ่งพื้นที่อำเภอจอมบึง โดยตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เรียกว่า กิ่งอำเภอสวนผึ้ง เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2517 และต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอสวนผึ้ง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2526 สวนผึ้งเป็นอำเภอสุดเขตแดนราชบุรีติดสันเขาตะนาวศรี สุดแดนแผ่นดินไทยทางด้านตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองข้างเคียงต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอด่านมะขามเตี้ย (จังหวัดกาญจนบุรี)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอจอมบึงและอำเภอบ้านคา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอบ้านคา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอมะริด (จังหวัดทวาย เขตตะนาวศรี สหภาพพม่า)

สภาพภูมิประเทศของสวนฝั่งนั้นขนาดด้วยเทือกเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนตะวันตกมีทั้งป่าเขา น้ำตกธารน้ำภาชี เป็นลำธารต้นน้ำไหลเชี่ยวและยาวไกล สามารถหล่อเลี้ยงชีวิตคน ต้นไม้ และสัตว์ จึงมีความงดงามทางธรรมชาติและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว

5.2.2 สาเหตุการเกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

จากสภาพภูมิประเทศของอำเภอสวนฝั่งที่มีความงดงามทางธรรมชาตินี้เอง จึงเป็นสถานที่ที่น่าท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยปริมาณนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี แสดงดังตารางที่ 5-3

ตารางที่ 5-3 สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2551-2553

ผู้เยี่ยมชม	พุทธศักราช (พ.ศ.)		
	2551	2552	2553
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{1/}	467,860	366,551	421,268
- ชาวไทย	451,867	359,960	416,532
- ชาวต่างประเทศ	15,994	6,591	4,736
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{2/}	820,989	560,001	586,636
- ชาวไทย	655,369	538,953	571,603
- ชาวต่างประเทศ	165,619	21,048	15,033

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, 2555

หมายเหตุ: ^{1/} นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนจังหวัดนั้น โดยวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนา หรือศึกษาอยู่ที่จังหวัดนั้น

^{2/} นักทัศนาจร หมายถึง ผู้เยี่ยมชมที่ไม่พักค้างคืน

พื้นที่ในอำเภอสวนฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นที่ดินราชพัสดุ จากสภาพทางธรรมชาติที่สวยงาม จึงได้รับความนิยมในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่ ที่ปรากฏชัดเจนจากการสำรวจปัญหาเดือดร้อนที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ระหว่างปี พ.ศ.2551-2552 พบว่า มีการปลูกยางพาราในพื้นที่ หมู่ 5 บ้านถ้ำหิน ตำบลสวนฝั่ง อำเภอสวนฝั่ง เป็นพื้นที่หลายพันไร่ นอกจากนี้มีปัญหามลพิษจากพื้นที่ราชพัสดุเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อไปสร้างบ้านพัก รีสอร์ท ร้านอาหาร เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ตามแนวโน้มความนิยมท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่มีเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เพิ่มมากขึ้นเอง

ในส่วนทรัพยากรน้ำในพื้นที่ จากรายงานสถานการณ์น้ำ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก รายสัปดาห์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 โครงการชลประทานราชบุรี อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในพื้นที่อำเภอสวนฝั่ง พบว่า อ่างเก็บน้ำ

บางอ่างมีปริมาณกักเก็บน้อย เช่น อ่างเก็บน้ำบ้านพุหิน อ่างเก็บน้ำบ้านลำหิน เป็นต้น ซึ่งจะมีผลต่อปริมาณการใช้น้ำรอบพื้นที่อ่างดังกล่าว รายละเอียดตามตารางที่ 5-4

ตารางที่ 5-4 รายงานสถานการณ์น้ำ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก รายสัปดาห์

ที่	โครงการ	ที่ตั้ง		ปริมาณ			หมายเหตุ
		ตำบล	อำเภอ	ตามแบบ ล้าน ลบ.ม.	ปัจจุบัน		
					ล้าน ลบ.ม.	%	
1	อ่างเก็บน้ำบ้านตะเคียนทอง	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.110	0.110	100	พรต.
2	อ่างเก็บน้ำห้วยอนนะ	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	2.450	0.515	21	พรต.
3	อ่างเก็บน้ำบ้านโป่งแห้ง	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.177	0.025	14	ปชด.
4	อ่างเก็บน้ำห้วยคอกหมู	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.195	0.195	100	ปชด.
5	อ่างเก็บน้ำผาชนแดน	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.647	0.647	100	ปชด.
6	อ่างเก็บน้ำบ้านพุหิน	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.418	0.013	3	พรต.
7	อ่างเก็บน้ำบ้านสวนผึ้ง	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	0.523	0.523	100	กชช.182534
8	อ่างเก็บน้ำบ้านตะโกกลาง 2	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	0.275	0.275	100	ปชด.
9	อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยสุต	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	0.603	0.603	100	กชช.4540
10	อ่างเก็บน้ำตะโกกลาง	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	0.152	0.152	100	กชช.2/2537
11	อ่างเก็บน้ำห้วยผาก	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	0.240	0.163	68	กชช.1/2536
12	อ่างเก็บน้ำบ้านถ้ำหิน	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	0.184	0.017	9	กชช.3/2539
13	อ่างเก็บน้ำห้วยกระชาย	ท่าเคย	สวนผึ้ง	0.241	0.051	21	พรต.
14	อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งหญ้า	ท่าเคย	สวนผึ้ง	0.210	0.151	72	กชช.1/2533
15	อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งหินสี	ท่าเคย	สวนผึ้ง	0.617	0.364	59	กชช.2/2534
16	อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งศาลา	ป่าหวาย	สวนผึ้ง	1.100	0.264	24	-
17	อ่างเก็บน้ำพุแคน	ป่าหวาย	สวนผึ้ง	0.506	0.076	15	-

ที่มา : <http://ridceo.rid.go.th/rachburi/rachburi.html>

ทั้งนี้กรมชลประทาน ได้มีโครงการบริหารจัดการน้ำแก้ปัญหาภัยแล้งและบรรเทาอุทกภัยลุ่มน้ำลำภาชีจังหวัดกาญจนบุรีและราชบุรี โดยมีการว่าจ้างที่ปรึกษาศึกษาโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำขุน ตำบลสวนผึ้ง และโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านตะเคียนทอง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง

5.2.3 การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล/ตำบล อำเภอสนมิ่ง จังหวัดราชบุรี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล/ตำบล อำเภอสนมิ่ง จังหวัดราชบุรี มีดังนี้ เทศบาลตำบลสนมิ่ง เทศบาลตำบลบ้านขมิ้นป่าหวาย องค์การบริหารส่วนตำบลตะนาวศรี และองค์การบริหารส่วนตำบลสนมิ่ง

การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสนมิ่ง

สถานที่กำจัดมูลฝอย ตั้งอยู่ที่ เทศบาลตำบลสนมิ่ง 299/9 หมู่ 1 ถนนราชบุรี-ผาปก ตำบลสนมิ่ง อำเภอสนมิ่ง จังหวัดราชบุรี 70180 (พื้นที่รับผิดชอบ 9.84 ตร.กม.)

ตารางที่ 5-5 การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสนมิ่ง

การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสนมิ่ง		
ด้านเก็บรวบรวมมูลฝอย	ด้านการกำจัดมูลฝอย	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน
- เทศบาลดำเนินการเอง - เก็บขนมูลฝอยจำนวน 6 ครั้งต่อสัปดาห์ - ตั้งภาชนะประเภทถังพลาสติกล้อเลื่อนขนาด 200 ลิตร จำนวน 490 ใบ - ปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณวันละ 2.6 ตัน - การเก็บค่าธรรมเนียม 1) บ้านพักอาศัย 20 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 2) ร้านอาหาร 60 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 3) สถานประกอบการ 100 บาท/หลังคาเรือน/เดือน	- เข้าพื้นที่เอกชน จำนวน 10 ไร่ - ปัจจุบันใช้พื้นที่ไปแล้ว ประมาณ ร้อยละ 80 - ใช้วิธีการเททิ้งในบ่อ และ ไกล่กลบ	- ไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป

การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านชัยป่าหวาย

สถานที่กำจัดมูลฝอย ตั้งอยู่ที่ เทศบาลตำบลบ้านชัยป่าหวาย 99 หมู่ 1 ตำบลป่าหวาย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 70180 (พื้นที่รับผิดชอบ 12.5 ตร.กม.)

ตารางที่ 5-6 การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านชัยป่าหวาย

การจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลบ้านชัยป่าหวาย		
ด้านเก็บรวบรวมมูลฝอย	ด้านการกำจัดมูลฝอย	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน
- เทศบาลดำเนินการเอง - เก็บขนมูลฝอยจำนวน 6 ครั้งต่อสัปดาห์ - ตั้งภาชนะประเภทถังพลาสติกล้อเลื่อนขนาด 120 ลิตร จำนวน 100 ใบ - ปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณวันละ 3 ตัน - การเก็บค่าธรรมเนียม 1) บ้านพักอาศัย 20 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 2) ร้านอาหาร 400 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 3) สถานประกอบการ 60-100 บาท/หลังคาเรือน/เดือน - เทศบาลตำบลบ้านชัยป่าหวายมีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง ตั้งอยู่ที่ บ้านเขาไก่แก้ว หมู่ 1 ต.ท่าเคย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มีจำนวนพื้นที่ 1 ไร่	- มีสถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาล ตั้งอยู่ที่ บ้านเขาไก่แก้ว หมู่ 1 ต.ท่าเคย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มีจำนวนพื้นที่ 1 ไร่ - ปัจจุบันใช้พื้นที่ไปแล้วประมาณ ร้อยละ 60 - ใช้วิธีการกองบนพื้นแล้วเผา	- ไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป

การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของอบต.ตะนาวศรี

สถานที่กำจัดมูลฝอย ตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลตะนาวศรี หมู่ 1 ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 70180 (พื้นที่รับผิดชอบ 202.153 ตร.กม.)

ตารางที่ 5-7 การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของอบต.ตะนาวศรี

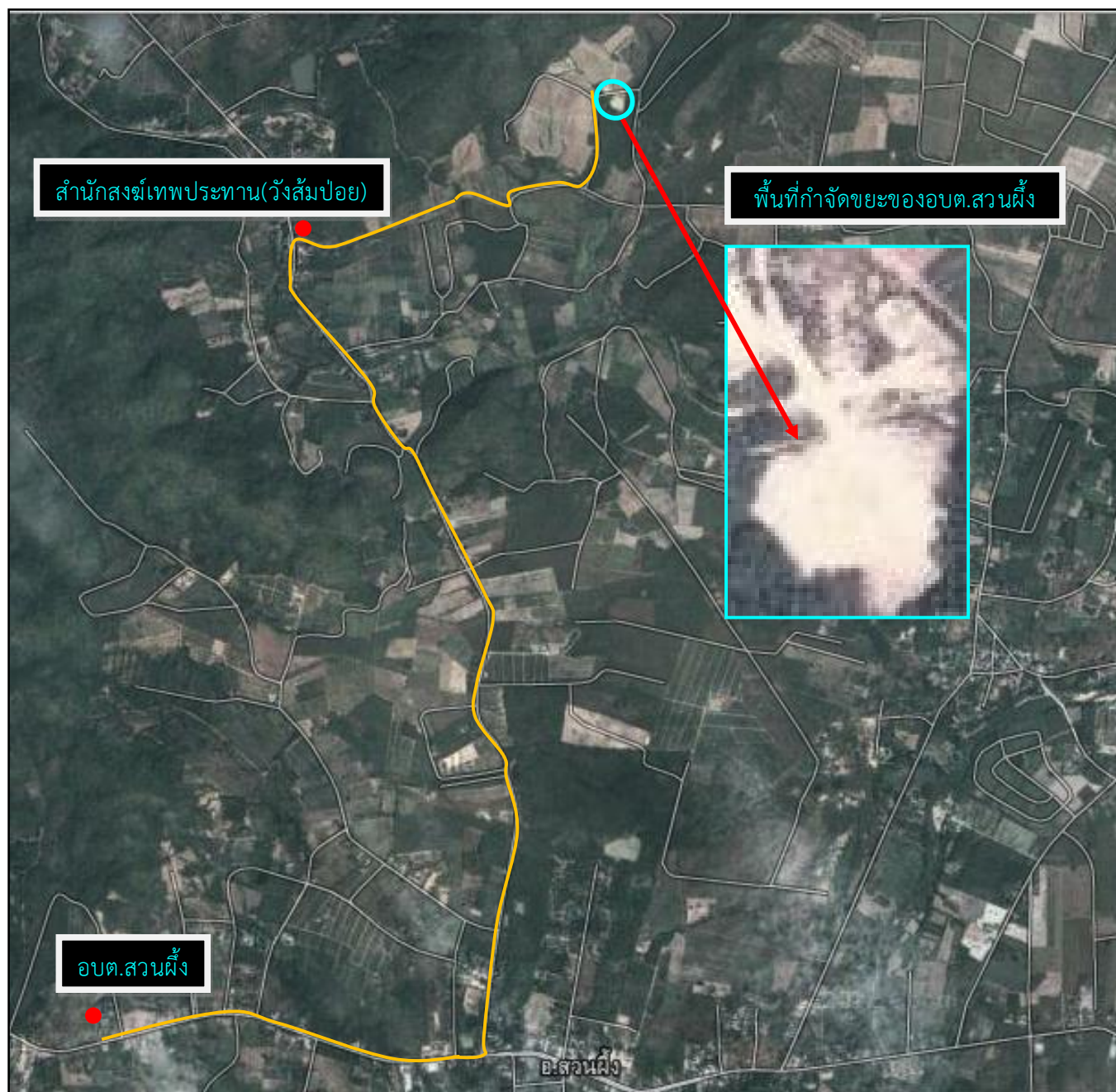
การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของ อบต.ตะนาวศรี		
ด้านเก็บรวบรวมมูลฝอย	ด้านการกำจัดมูลฝอย	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน
- ไม่มีการเก็บขนมูลฝอยในพื้นที่	- ใช้วิธีการกองบนพื้นแล้วเผา - ไม่มีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง	- ไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป

การจัดการขยะมูลฝอยของอบต.สวนผึ้ง

สถานที่กำจัดมูลฝอย ตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง 147 หมู่ 2 ตำบลสวนผึ้ง
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 70000 (พื้นที่รับผิดชอบ 426 ตร.กม.)

ตารางที่ 5-8 การจัดการขยะมูลฝอยของอบต.สวนผึ้ง

การจัดการขยะมูลฝอยของอบต.สวนผึ้ง		
ด้านเก็บรวบรวมมูลฝอย	ด้านการกำจัดมูลฝอย	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน
- เทศบาลดำเนินการเอง - เก็บขนมูลฝอยจำนวน 6 ครั้งต่อสัปดาห์ - ตั้งภาชนะประเภทถังพลาสติกล้อเลื่อน 1) ขนาด 120 ลิตร จำนวน 9 ใบ 2) ถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร จำนวน 260 ใบ 3) ถังยางรถยนต์ ขนาด 50 ลิตรจำนวน 5 ใบ - ปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณวันละ 10 ตัน - การเก็บค่าธรรมเนียม 1) บ้านพักอาศัย 50 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 2) ร้านอาหาร 100 บาท/หลังคาเรือน/เดือน 3) สถานประกอบการ 200 บาท/หลังคาเรือน/เดือน	- มีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของเทศบาล ตั้งอยู่ที่ หมู่ 4 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มีจำนวนพื้นที่ 10 ไร่ - ปัจจุบันใช้พื้นที่ไปแล้วประมาณ ร้อยละ 10 - ใช้วิธีการเททิ้งในบ่อ และไถกลบ - ปริมาณมูลฝอยที่นำมากำจัด ทั้งหมด วันละ 20 ตัน 1) ของอบต.สวนผึ้ง ประมาณวันละ 10 ตัน 2) หน่วยงานอื่นๆ รวมประมาณวันละ 10 ตัน	- ไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป

ภาพที่ 5-1 แผนที่พื้นที่กำจัดขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

บทที่ 6

การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

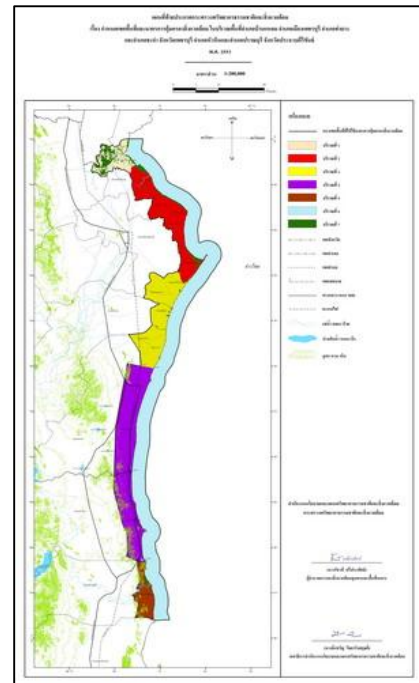
6.1 พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

6.1.1 นิยามพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยลักษณะแล้วหมายถึง พื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 43 – 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 โดยเป็นกลไกทางกฎหมายที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการยับยั้งการดำเนินการ หรือส่งเสริมการดำเนินการใดๆ ในการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่การสงวนรักษา การอนุรักษ์ การปกป้อง พื้นฟูบูรณะ แก้ปัญหา และบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สู่สภาวะสมดุล เพื่อให้เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมประกาศขึ้น เพื่อ

- 1) ป้องกันพื้นที่ที่มีลักษณะตามธรรมชาติ หรือมีคุณค่าทางธรรมชาติ ศิลปกรรม ที่ยังไม่มีกฎหมายในเรื่องของการอนุรักษ์เข้ามาคุ้มครองดูแลพื้นที่จากการถูกทำลายหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์
- 2) ควบคุมและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงเข้าขั้นวิกฤตในพื้นที่ที่มีกฎหมายต่างๆ ควบคุมอยู่แล้วให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในกำหนดระยะเวลา
- 3) ควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่และคุ้มครองประโยชน์มากที่สุด

ภาพที่ 6-1 เขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

6.1.2 การประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้มีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2547 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 121 ตอนพิเศษ 86ง ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 ระยะเวลาการบังคับใช้ 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2547 และขยายระยะเวลาการบังคับใช้ต่ออีก 1 ปี และในปัจจุบันได้มีการปรับปรุง และประกาศใช้ฉบับใหม่ คือ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2553 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป ประเภท ง เล่ม 127 ตอนพิเศษ 92ง ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2553 โดยมีระยะเวลาการบังคับใช้ 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2553 – 30 กรกฎาคม 2558

6.1.3 การดำเนินการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตามที่ได้มีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อการป้องกัน ดูแล รักษา และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และได้มีการกำหนดให้การดำเนินการพัฒนาโครงการบางประเภทและบางขนาด ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเสนอรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณารายงานฯ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และเนื่องจากพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบ

ภาพที่ 6-2 แสดงเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานฯ จึงได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัด

ภาพที่ 6-3 แสดงเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ประจวบคีรีขันธ์ในระดับจังหวัดด้วย ซึ่งนับตั้งแต่การบังคับใช้ประกาศกระทรวงฯ การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2547 จนถึงปัจจุบัน (11 กันยายน 2555) พบว่ามีโครงการในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น จำนวน 176 โครงการ โดยเป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบในรายงานฯ จากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว จำนวน 162 โครงการ ยังไม่ได้รับความเห็นชอบรายงานจำนวน 12 โครงการ (เฉพาะโครงการที่พิจารณาฯ ระดับจังหวัด) และโครงการที่ยังไม่เข้าสู่การ

ภาพที่ 6-4 โครงการในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พิจารณาของคณะกรรมการฯ (เฉพาะโครงการที่พิจารณาฯ ระดับจังหวัด) จำนวน 2 โครงการ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2555 ได้มีโครงการที่จัดทำและเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 แสดงรายละเอียดโครงการที่จัดทำและเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการ	ที่ตั้ง	ประเภทและขนาดโครงการ	การพิจารณา รายงานฯ
1. ไทวัสดุ สาขาชะอำ	ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	อาคารใหญ่ขนาดพิเศษ พื้นที่ 57,147.6 ตารางเมตร (35-2-86.9 ไร่)	เห็นชอบ
2. ลาгуน่า	ถนนชลสมุท ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	โรงแรม ขนาด 44 ห้อง พื้นที่ 3,522.40 ตารางเมตร	เห็นชอบ
3. หาดสำราญ	170 หมู่1 ถนนหาดเจ้าสำราญ ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	โรงแรม ขนาด 67 ห้อง พื้นที่ 3,960 ตารางเมตร (2-1-90 ไร่)	เห็นชอบ
4. SIVANA GARDENS	ซอยหัวหิน 126 ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดิน พื้นที่ 29,024 ตารางเมตร (18- 0-56.1 ไร่)	เห็นชอบ
5. ศูนย์สร้างผู้นำสภา คริสตจักรในประเทศไทย	หมู่ที่ 2 ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	ที่พักอาศัย ขนาด 33 ห้อง พื้นที่ 2-1-37 ไร่	เห็นชอบ

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

โครงการ	ที่ตั้ง	ประเภทและขนาดโครงการ	การพิจารณา รายงานฯ
6. ชนพร หัวหิน วิลเลจ	ซอยหัวหิน 94 ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดิน ขนาด 176 แปลง พื้นที่ 55,455.6 ตารางเมตร (34-2-63.9 ไร่)	ไม่เห็นชอบ
7. จัดสรรที่ดิน ชะอำ เฮาส์	ถนนคลองเทียน ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	จัดสรรที่ดิน ขนาด 21 แปลง พื้นที่ 19,668 ตารางเมตร	เห็นชอบ
8. จัดสรรที่ดิน บ้านทรัพย์ธานี 3	ซอยหัวหิน 6 ถนนบ่อฝ้าย ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดิน ขนาด 120 แปลง พื้นที่ 31,388 ตารางเมตร (19-2-47 ไร่)	เห็นชอบ
9. จัดสรรที่ดิน EEDEN	ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	จัดสรรที่ดิน ขนาด 59 แปลง พื้นที่ 39,340 ตารางเมตร (24-2-35 ไร่)	เห็นชอบ
10. โรงแรมสูง 3 ชั้น	ซอยหัวหิน 51 ถนนดำรงราช ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	โรงแรม ขนาด 32 ห้อง พื้นที่ 3,018 ตารางเมตร (1-3-54.5 ไร่)	เห็นชอบ
11. ธาราดี รีสอร์ท พลัส	ซอยหัวหิน 6 ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดิน พื้นที่ 30,094 ตารางเมตร (18-3-25 ไร่)	เห็นชอบ
12. จัดสรรที่ดิน หัวหินวินมิล	ซอยเจริญพัฒนา 2 ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดิน ขนาด 66 แปลง พื้นที่ 25,524.4 ตารางเมตร (15-3-81.1 ไร่)	เห็นชอบ
13. นาราวิลเลจ	ชุมชนบ่อฝ้าย ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	จัดสรรที่ดินขนาด 27 แปลง พื้นที่ 12,755.2 ตารางเมตร (7-3-88.8 ไร่)	ไม่เห็นชอบ
14. เฌอแตม หัวหิน คอนโด	ซอยหัวหิน 3 ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อาคารอยู่อาศัยรวม ขนาด 37 ห้อง พื้นที่ 727.8 ตารางเมตร (0-1-81.8 ไร่)	เห็นชอบ
15. บ้านดาวเต็มฟ้า	ถนนเพชรเกษม ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อาคารอยู่อาศัยรวม ขนาด 20 ห้อง พื้นที่ 1,840 ตารางเมตร (1-0-60 ไร่)	เห็นชอบ
16. HUA HIN SEA SKY	ซอยหัวหิน 51 ถนนแนบเคหาสน์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	โรงแรม ขนาด 40 ห้อง พื้นที่ 1,230.80 ตารางเมตร (0-3-7.7 ไร่)	เห็นชอบ

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

โครงการ	ที่ตั้ง	ประเภทและขนาดโครงการ	การพิจารณา รายงานฯ
17. จัดสรรที่ดิน บ้านสุขเจริญ	ชุมชนร่วมใจพัฒนา ทางหลวง ชนบท สายเพชรเกษม-อ่างเก็บน้ำ ห้วยตาแปด ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	จัดสรรที่ดิน ขนาด 76 แปลง พื้นที่ 23,460 ตารางเมตร (14-2-65 ไร่)	ไม่เห็นชอบ
18. การ์เด็นท์ ซิวิลส์	ถนนเพชรเกษม กิโลเมตรที่ 222 ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	จัดสรรที่ดิน ขนาด 58 แปลง พื้นที่ 17-2-44 ไร่	เห็นชอบ
19. ดีไซด์ โฮเทล	ถนนหัวหิน 87 ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	โรงแรม ขนาด 37 ห้อง พื้นที่ 2,008 ตารางเมตร (1-1-2 ไร่)	ไม่เห็นชอบ
20. ชะอำ กรีน รีสอร์ท	ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	โรงแรม ขนาด 50 ห้อง พื้นที่ 6,264 ตารางเมตร (3-3-66 ไร่)	ยังไม่มี การพิจารณา
21. จัดสรรที่ดิน อำเภอชะอำ	ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	จัดสรรที่ดินขนาดกลาง ขนาด 193 แปลง พื้นที่ 83,908 ตาราง เมตร (52-1-77 ไร่)	ยังไม่มี การพิจารณา

6.2 พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands)

พื้นที่ชุ่มน้ำ หมายความว่า ที่ลุ่ม ที่ราบลุ่ม ที่ลุ่มชื้นแฉะ พรุ แหล่งน้ำ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขัง หรือน้ำท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่งและ น้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึงชายฝั่งทะเล และที่ในทะเล ในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุด มีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน 6 เมตร

6.2.1 พื้นที่ชุ่มน้ำในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

พื้นที่ชุ่มน้ำในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จัดอยู่ในประเภท แม่น้ำ ลำธาร ทั้งที่มีน้ำไหลตลอดปีและบางฤดูกาล น้ำตก อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่อุทยาน 2,915 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,821,875 ไร่ ตั้งอยู่ในพิกัดทางภูมิศาสตร์ 12 องศา 27 ลิปดา ถึง 13 องศา 20 ลิปดาเหนือ และ 99 องศา 5 ลิปดา ถึง 40 ลิปดาตะวันออก ความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 100 – 1,207 เมตร

ภาพที่ 6-5 ภาพแสดงอาณาเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

6.2.2 สถานภาพทางกายภาพ

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี มีน้ำตกและน้ำพุร้อน มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ คืออ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน และอ่างเก็บน้ำเขื่อนปราณบุรี ปริมาณน้ำท่าปีละ 1,045 ล้านลูกบาศก์เมตร ไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจานปีละ 907.5 ล้านลูกบาศก์เมตร และไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนปราณบุรีปีละ 137.67 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีลำน้ำสาขาอีกหลายสายเช่น ห้วยแม่ประจันต์ ห้วยผาก ห้วยมงคล อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจานประกอบด้วยเขื่อนดิน มีความยาว 1,235 เมตร ความสูง 58 เมตร และฐานกว้างสุด 250 เมตร ปิดกั้นแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณเขาเจ้าและเขาไม้รวก มาบรรจบกันที่ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีเหมาะต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ

6.2.5 ความหลากหลายทางชีวภาพของปลา

พบปลาน้ำจืดอย่างน้อย 42 ชนิด ชนิดที่พบมากที่สุด คือ ปลาในวงศ์ปลาตะเพียนและปลาในวงศ์ปลาช่อน ชนิดที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (vulnerable) ได้แก่ ปลาดุกด้าน ปลาแปหางดก ชนิดที่พบมาก ได้แก่

ภาพที่ 6-13 ปลากะสูบ

ปลาหมอช้างเหยียบ ปลาช่อน ปลาชะโด ปลากระสูบขีด ปลากะทิง และปลาแรด ส่วนปลาเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลากดเหลือง ปลานิล ปลาบุหราย ปลาชะโด ปลาหมอช้างเหยียบ ปลาอีสกเทศ และปลากะสูบ

ภาพที่ 6-11 ปลานิล

ภาพที่ 6-12 ปลาหมอช้างเหยียบ

6.2.6 ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกอย่างน้อย 17 ชนิด พบสัตว์เลื้อยคลานอย่างน้อย 28 ชนิด มีร่องรอยและการพบเห็นจระเข้ในน้ำจืด ซึ่งอยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (critically endangers) และมีรายงานว่าพบ ปูเจ้าฟ้า ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นในอุทยานฯ นี้ด้วย

ภาพที่ 6-14 ปูเจ้าฟ้า

6.2.7 คุณค่าและการใช้ประโยชน์

เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของแม่น้ำสำคัญขนาดใหญ่ 2 สาย และอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง ให้น้ำแก่ชนน้ำใต้ดิน ลำธาร ลำห้วย และเพื่อการชลประทานช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรรม ช่วยรักษาสมดุลของระบบอุทกวิทยา เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปาของพื้นที่ เป็นแหล่งนันทนาการและการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เป็นแหล่งทำการประมงให้ผลผลิตปลา คิดเป็นมูลค่าปีละ 4,000,000 บาท

6.2.8 การจัดการและการคุกคาม

- 1) ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ และเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศ
- 2) กรมประมงจัดตั้งหน่วยอนุรักษ์ทรัพยากรประมงน้ำจืดเขื่อนแก่งกระจาน เพื่อจัดการทรัพยากรประมงในอ่างเก็บน้ำ ควบคุมดูแลให้ชาวประมงทำการประมงในฤดูกาลที่เหมาะสมและใช้เครื่องมือประมงที่ถูกต้อง ถูกวิธี ปล่อยลูกปลาและสัตว์น้ำลงในแหล่งน้ำ
- 3) มีการลักลอบล่าสัตว์และตัดไม้ มีการรุกล้ำเข้าไปทำการเพาะปลูกและตั้งถิ่นฐาน การที่สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงและการผันน้ำไปใช้มากขึ้น ทำให้ปริมาณน้ำมีแนวโน้มลดลง และผลผลิตจากการจับปลา มีแนวโน้มลดลง
- 4) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพลาญซ์ การพัฒนาที่อยู่อาศัย การจัดสรรที่ดินสร้างสนามกอล์ฟ และโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความต้องการการใช้น้ำที่จะเพิ่มสูงขึ้น มีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ชุ่มน้ำโดยรวม

6.3 โครงการสนับสนุนทางเลือกการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมอยู่เย็นเป็นสุข (PEI) จังหวัดสมุทรสงคราม

กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการลงนามความร่วมมือกับสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในชื่อโครงการสนับสนุนทางเลือกการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้แผนงานความยากจนและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย (Poverty and Environment Initiative (PEI) Thailand) ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่มีแนวคิดสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการแก้ไขปัญหาความยากจนและต้องการนำเสนอทางเลือกในการพัฒนาที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยช่องทางสำคัญในการบูรณาการการดำเนินงานในระดับจังหวัดที่มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความอยู่ดีมีสุขให้เกิดขึ้นในชุมชน ผ่านกระบวนการจัดทำแผนระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และสู่แผนนโยบายระดับประเทศ ด้วยการใช้การประเมินคุณค่าของระบบนิเวศที่มีต่อการสร้างความอยู่ดีมีสุข (Sub Global Assessment : SGA) เป็นเครื่องมือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกระบวนการวางแผนพัฒนาทุกระดับที่คำนึงถึงการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อความอยู่ดีมีสุข

โครงการสนับสนุนทางเลือกการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมอยู่เย็นเป็นสุข (PEI) จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการดำเนินงานในพื้นที่นำร่องพื้นที่หนึ่งในประเทศไทย ซึ่งได้ริเริ่มการดำเนินงานโครงการมาตั้งแต่ปี 2553 และขยายระยะเวลาของโครงการจนถึงเดือนธันวาคม 2555 โดยมีประเด็นที่ให้ความสำคัญ 2 ประเด็น คือ

- 1) ประเด็นการท่องเที่ยว ในพื้นที่เป้าหมาย 2 ตำบล คือ ตำบลสวนหลวง และตำบลปลายโพรงพง อำเภออัมพวา
- 2) ประเด็นการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเล ในพื้นที่เป้าหมาย 2 ตำบล คือ ตำบลบางจะเกร็ง และตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ภาพที่ 6-15 ภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลและการท่องเที่ยว

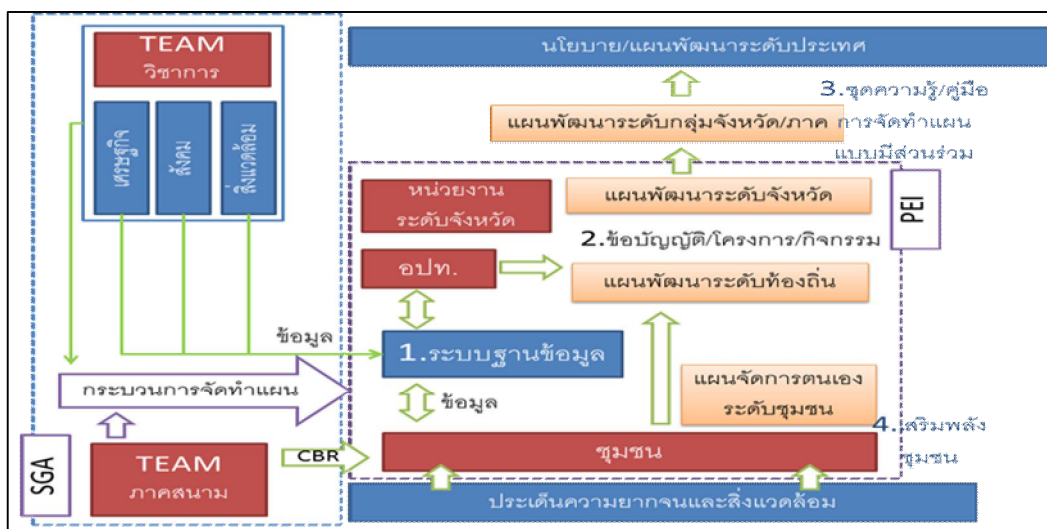
แนวคิดและกระบวนการ

การดำเนินโครงการฯ เน้นการสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถของจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อให้มีองค์ความรู้ และเครื่องมือ ในการผลักดันให้มีการจัดทำแผนพัฒนาที่เอื้อประโยชน์ต่อความอยู่ดีมีสุขและการ

จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และได้รับการบรรจุแผนและการจัดสรรงบประมาณ โดยมีกรอบแผนงานและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) การเสนอแนะและปรับปรุงเครื่องมือที่มีอยู่และฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือในการวางแผน
- 2) การพัฒนาหลักเกณฑ์ที่เชื่อมโยงความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในกระบวนการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด
- 3) การพัฒนาคู่มือเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณที่เชื่อมโยงความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อม
- 4) การจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการวางแผนที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- 5) การศึกษากระบวนการ SGA และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องมือ SGA ในกระบวนการวางแผนระหว่างหน่วยงานในจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน

โดยแนวคิดในการดำเนินงาน คือต้องการสร้างการเรียนรู้การจัดทำแผนพัฒนา ที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมและความอยู่ดีมีสุข ผ่านการเรียนรู้กระบวนการจัดทำแผนชุมชน การบูรณาการ การแก้ไขปัญหา สู่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาประเทศ และผลักดันสู่การกำหนดนโยบายในการพัฒนาต่อไป โดยใช้ข้อมูลความรู้ทางวิชาการจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่เรียกว่า การประเมินคุณค่าของระบบนิเวศต่อการสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชน (Sub Global Assessment) หรือ SGA มาหนุนเสริมในกระบวนการ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทั้งนี้จะเป็นการเสริมพลังชุมชนให้สามารถลุกขึ้นมาจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน และจากกระบวนการดำเนินโครงการจะนำไปสู่การจัดทำเป็นชุดความรู้ / คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

ภาพที่ 6-16 แสดงกรอบแนวทางในการดำเนินงานโครงการ PEI จังหวัดสมุทรสงคราม

ดำเนินโครงการโดย คณะทำงานดำเนินโครงการสนับสนุนทางเลือกการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคม อยู่เย็นเป็นสุขจังหวัดสมุทรสงคราม (ระดับจังหวัด) มีบทบาทในการกำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรม PEI การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน PEI การอำนวยความสะดวก สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) เป็นประธาน และคณะทำงานประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดสมุทรสงครามที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนจากหน่วยงานท้องถิ่น และผู้แทนจาก ภาคเอกชน และภาคประชาชน และขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยหน่วยงานหลักและภาคี ซึ่งมีกระทรวง

ภาพที่ 6-17 การประชุมหารือดำเนินโครงการ PEI

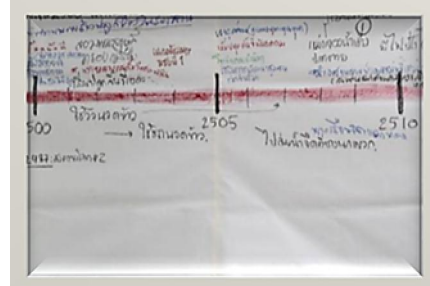
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน ภาคีในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม และหอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานโครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติ (UNDP) ดำเนินการจัดจ้างทีมที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ร่วมกับทีมงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามในการดำเนินโครงการ เพื่อ สร้างกระบวนการขับเคลื่อนระดับชุมชนและจังหวัด ในการจัดทำแผนพัฒนาและการจัดสรรงบประมาณระดับ ท้องถิ่นและจังหวัด ที่บูรณาการเรื่องความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิด ความเข้าใจในทุกระดับตั้งแต่ชุมชน อปท. ส่วนราชการ ให้มีการวางแผนโดยใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาที่นำไปสู่ สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การดำเนินงาน

1) การเสริมสร้างศักยภาพในกระบวนการวางแผนพัฒนา

ได้มีการจัดเวทีเปิดตัวแนะนำ และสร้างความเข้าใจโครงการ PEI ทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนใน พื้นที่นำร่อง 4 ตำบล การทบทวนเครื่องมือการจัดทำแผนระหว่างชุมชนกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ แผน และการถอดบทเรียนการจัดทำแผนชุมชนภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบ Baseline ในการจัดทำแผน การ เสริมสร้างความรู้ในการจัดทำแผนอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้ในการ วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งการจัดค่ายเยาวชน เพื่อสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพของคน ทุกกลุ่มในชุมชน

ตลอดจนการจัดทำข้อมูล Timeline ภาพรวมของจังหวัด และเวทีประเมินสิ่งแวดล้อมกับความอยู่ดีมีสุข เพื่อเก็บข้อมูลสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นมา ตั้งแต่ปี 2500 – ปัจจุบัน ผ่านมุมมองภาพรวมระดับจังหวัดและลงลึก ระดับพื้นที่

ภาพที่ 6-18 การจัดเวทีเปิดตัวแนะนำ และสร้างความเข้าใจโครงการ PEI ทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชน

2) การมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานในระดับชุมชน มีการจัดตั้งคณะทำงานโครงการ PEI & SGA ระดับชุมชนทั้ง 4 ตำบล โดยในแต่ละตำบลประกอบไปด้วยแกนนำชุมชน ตัวแทนกลุ่มองค์กร เยาวชน ผู้นำท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่และผู้บริหารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นคณะทำงานในการขับเคลื่อนโครงการในระดับพื้นที่

ภาพที่ 6-19 แสดงการมีส่วนร่วมระดับชุมชนทั้ง 4 ตำบล

3) การฝึกปฏิบัติจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

ได้ดำเนินการฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนใน 4 ตำบลนาร่อง ซึ่งในแต่ละชุมชนจะมีรูปแบบในการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป แต่ทั้งนี้จะเป็นกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

- การทบทวนข้อมูลสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- การวางแผนการจัดเก็บข้อมูล
- การขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

ภาพที่ 6-20 การฝึกปฏิบัติจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

- 4) การพัฒนาหลักเกณฑ์ที่เชื่อมโยงความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาฝีมือเกี่ยวกับการวางแผน และการจัดสรรงบประมาณ

จากกระบวนการดำเนินงานโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์พัฒนาหลักเกณฑ์ที่เชื่อมโยงความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาฝีมือเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาทางเลือกการพัฒนาในกระบวนการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดที่เชื่อมโยงประเด็นความอยู่ดีมีสุขและสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่อไป

6.4 โครงการการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ (WWF)

การศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างฐานข้อมูลเพื่อให้นักพัฒนาและนักอนุรักษ์ได้ร่วมกันหาแนวทางที่สมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และการดำรงรักษาฐานทรัพยากรซึ่งเป็นทุนให้เราผลิตและบริโภคได้อย่างยาวนาน เราจำเป็นต้องรู้ให้ได้ว่าต้นทุนทางธรรมชาติที่แท้จริงเป็นอย่างไร และคุ้มค่าหรือไม่ที่จะเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ ซึ่งมีความสมบูรณ์ของบริการระบบนิเวศ เพื่อจุดประสงค์อื่น ทุกๆ การใช้บริการของเรานั้น ผู้เสียหายที่ต้องแบกรับภาระการจ่าย หรือสูญเสียโอกาสการเข้าถึงบริการนั้น คือ คนรุ่นหลัง ที่เราได้หยิบยืมมูลค่านิเวศบริการในอนาคตมาใช้ล่วงหน้า

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย (WWF ประเทศไทย) และ ได้ร่วมกันจัดประชุมสัมมนาในวันศุกร์ ที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2555 ณ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 เพื่อถอดบทเรียน การศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ เตรียมพร้อมเดินทางโครงการสำรวจระบบนิเวศและต้นทุนทางธรรมชาติในพื้นที่ป่าตะนาวศรี เพื่อประโยชน์ต่องานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ของประเทศ โดยการพัฒนาการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติในโครงการพื้นที่นำร่องเทือกเขาตะนาวศรีนี้จะมีระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ระหว่างปี 2555-2558 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักๆ คือ

1. ขั้นตอนการสร้างความเข้าใจร่วมกัน
2. ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายการทำงานและตั้งศูนย์กลางศึกษา
3. ขั้นตอนการออกแบบการศึกษา: เรียนรู้ร่วมกัน
4. ขั้นตอนการสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลไปใช้งานจริง

ทั้งนี้แต่ละขั้นตอนหลัก จะมีขั้นตอนย่อยที่มีรายละเอียดแตกต่างกันไป โดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 3 การออกแบบการศึกษา: เรียนรู้ร่วมกัน และขั้นตอน 4) การสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลไปใช้งานจริง โดยแนวคิดหลักในการทำงานคือการออกแบบการศึกษาร่วมกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ภาพที่ 6-21 การจัดประชุมถอดบทเรียน การศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ

การถอดบทเรียนการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ เน้นการศึกษาผลประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากระบบนิเวศในรูปแบบต่างๆ หรือนิเวศบริการ เพื่อประเมินถึงศักยภาพและความเสื่อมสลายของระบบนิเวศจากการใช้งานของมนุษย์โดยได้หยิบยกกรณีศึกษาจากในและต่างประเทศมาเป็นบทเรียนประกอบการพัฒนาโครงการการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติของประเทศไทย และเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์และวิธีการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ ให้แก่หน่วยงานที่จะมีส่วนร่วมในโครงการศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติประเทศไทย เนื่องจากคุณค่าของธรรมชาติไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับมูลค่าที่จับต้องได้ทางเศรษฐศาสตร์ จึงเป็นการยากที่รัฐจะตัดสินใจเชิงนโยบายเพื่อรักษาคุณค่าของธรรมชาติเหล่านั้น ผลลัพธ์จากการตัดสินใจพัฒนาโครงการหรือกำหนดนโยบายใดๆ จึงมีความจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลต้นทุนธรรมชาติที่มีอยู่จริงและต้องคำนึงถึงทรัพยากรบุคคล เราจึงจำเป็นต้องรู้ให้ได้ว่าต้นทุนธรรมชาติที่แท้จริงเป็นเช่นไร และมีความคุ้มค่าพอหรือไม่กับการที่จะเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศเพื่อจุดประสงค์อื่น และสุดท้ายจะเหลือทรัพยากรอะไรไว้บ้างสำหรับในคนรุ่นต่อไป

การถอดบทเรียนด้านการศึกษาด้านทุนทางธรรมชาติ เกิดผลต่อเนื่องออกมาเป็นพื้นที่ที่สำคัญเร่งด่วน คือ ผืนแนวป่าเชื่อมต่อระหว่างเทือกเขาตะนาวศรี โดยมีภัยหลักๆ ที่กำลังคุกคามพื้นที่ คือ การถือครองที่ดินและบุกรุกเขตป่าสงวน การตัดถนนเชื่อมต่อระหว่างโครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมทวาย การพัฒนาจุดผ่อนปรนตามแนวชายแดน โดยมี เชื้อนแม่่วงก็เป็นกรณีศึกษาเร่งด่วน เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลผลได้ผลเสียด้านนิเวศบริการอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา EIA

แนวทางการทำงานของการศึกษาด้านทุนธรรมชาติ ของประเทศไทย

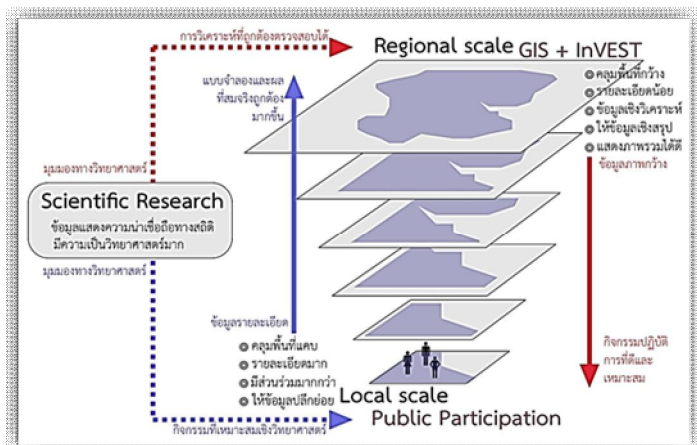
ดร.กัมปนาท ปิยะธำรงชัย ได้เสนอแนวทางการทำงานของการศึกษาด้านทุนธรรมชาติ โดยแบ่งลักษณะการทำงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ส่งเสริมกัน 3 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 การวิเคราะห์ต้นทุนธรรมชาติในระดับ regional scale เป็นการวิเคราะห์ระดับภูมิภาคครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่ ระดับประเทศ ระดับทวีป การนำเสนอมีลักษณะเป็นภาพรวม

ระดับที่ 2 การวิเคราะห์ต้นทุนธรรมชาติในระดับ local scale เป็นการสร้างความเข้าใจในระดับท้องถิ่น สามารถผลักดันกิจกรรม นโยบาย และกระบวนการในการปกป้อง เยียวยา ทรัพยากรในระดับท้องถิ่น

ระดับที่ 3 การวิเคราะห์ต้นทุนธรรมชาติ เชิงวิทยาศาสตร์ เป็นการแยกแยะการให้บริการทางนิเวศ และการที่จะเชื่อมโยงบริการนั้น เข้ากับมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ยังมีข้อเท็จจริงและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ มายืนยันความถูกต้องไม่มากนัก

ทั้งสามระดับการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น สามารถดำเนินการไปพร้อมๆ กัน และสามารถส่งเสริมกันและกันได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 6-22 แนวทางการทำงานของการศึกษาด้านทุนธรรมชาติ ประเทศไทย

6.5 การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภายใต้การส่งเสริมและสนับสนุนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ทสม. หรืออาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุง รักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนท้องถิ่น ประชาสังคม ในการจัดการตนเองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครองและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดย ทสม. มีบทบาทดังนี้

1) ประชาสัมพันธ์

ทสม. เป็นผู้ที่จะทำหน้าที่ในการสื่อสาร เป็นนักประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร นโยบายกิจกรรมจากภาครัฐไปสู่ประชาชน และจากภาคประชาชนมายังภาครัฐ

2) ประสาน

ทสม. เป็นผู้ประสานให้เกิดกระบวนการ มีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่หรือท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ปฏิบัติการ

ทสม. เป็นผู้ปฏิบัติงานทั้งในการช่วยเหลือสนับสนุน และดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

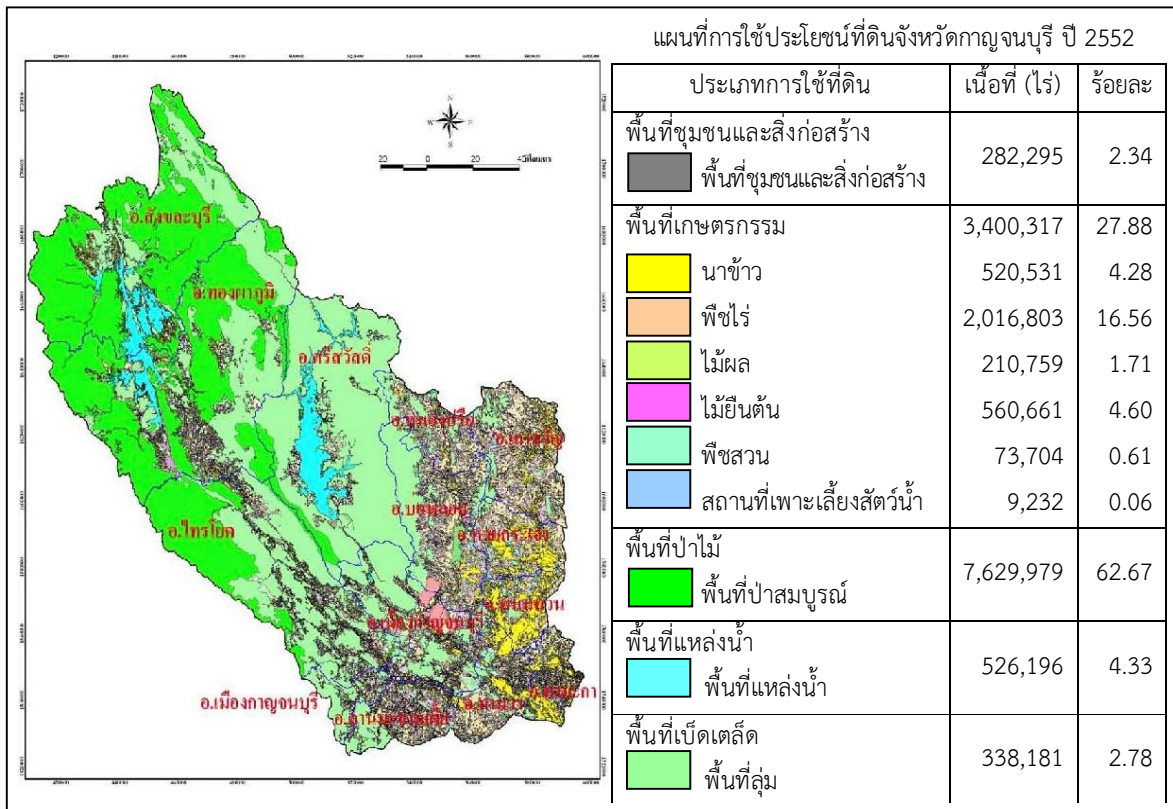
การดำเนินงานของ ทสม. นั้น เป็นไปตามระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2550 ที่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และมีคณะกรรมการบริหารเครือข่าย ทสม. ที่ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับประเทศ โดยที่กรรมการเครือข่าย ทสม. ทุกระดับ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 ที่ผ่านมา คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ที่ดำรงตำแหน่งอยู่มีกำหนดครบวาระ

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2555 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด ในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 จึงดำเนินการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการใหม่ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ร่วมเป็นคณะกรรมการอำนวยความสะดวกคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ของทั้ง 5 จังหวัด ซึ่งขณะนี้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ครบทั้ง 5 จังหวัดแล้ว

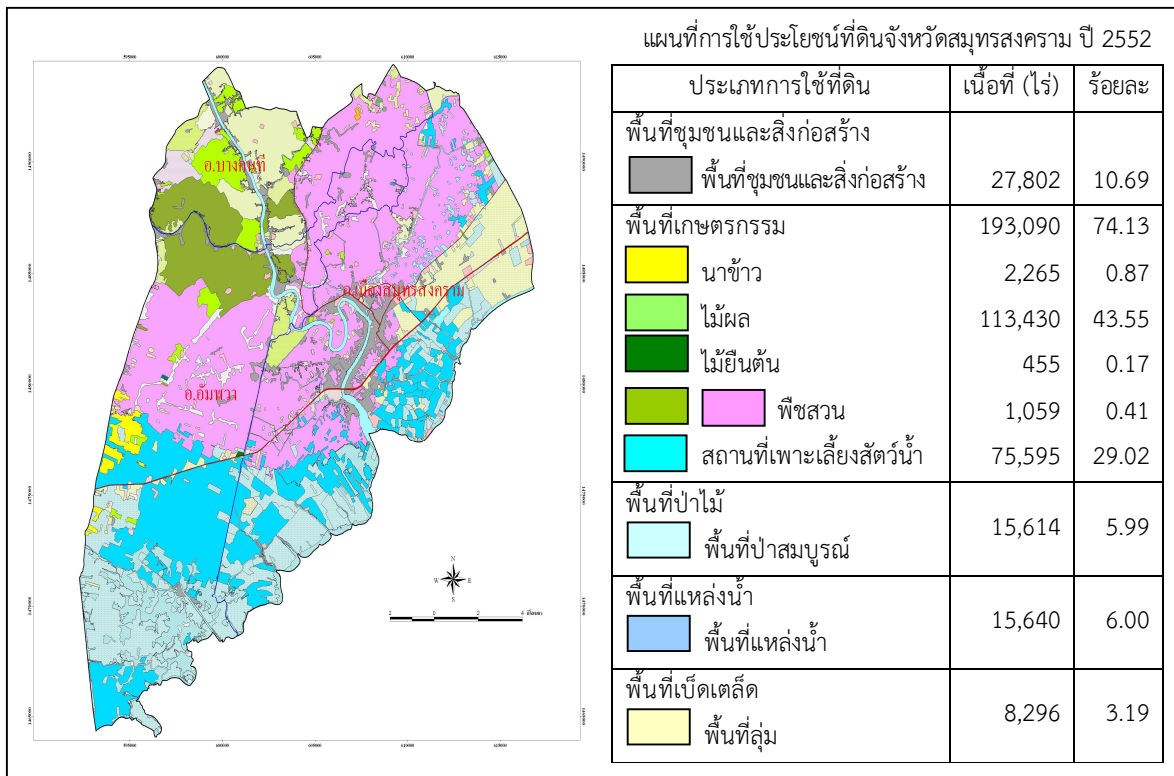
ภาคผนวก ก

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน

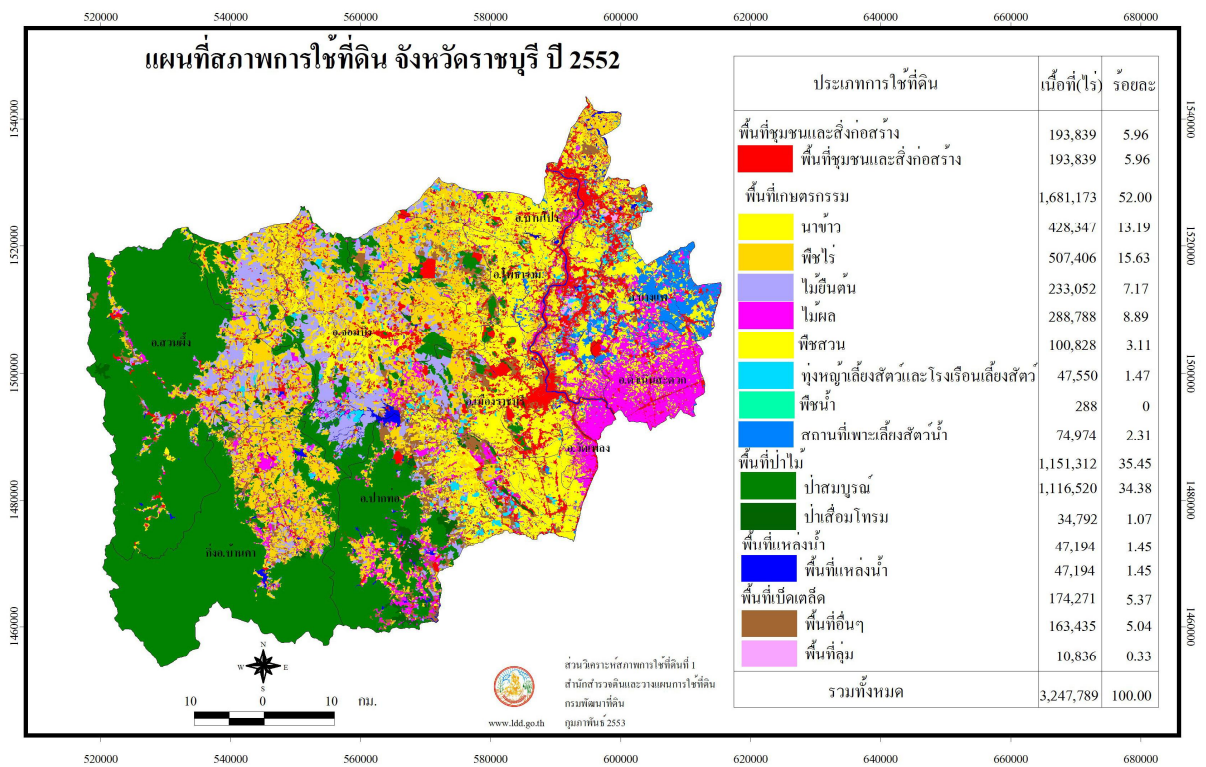
แผนที่จังหวัดกาญจนบุรี

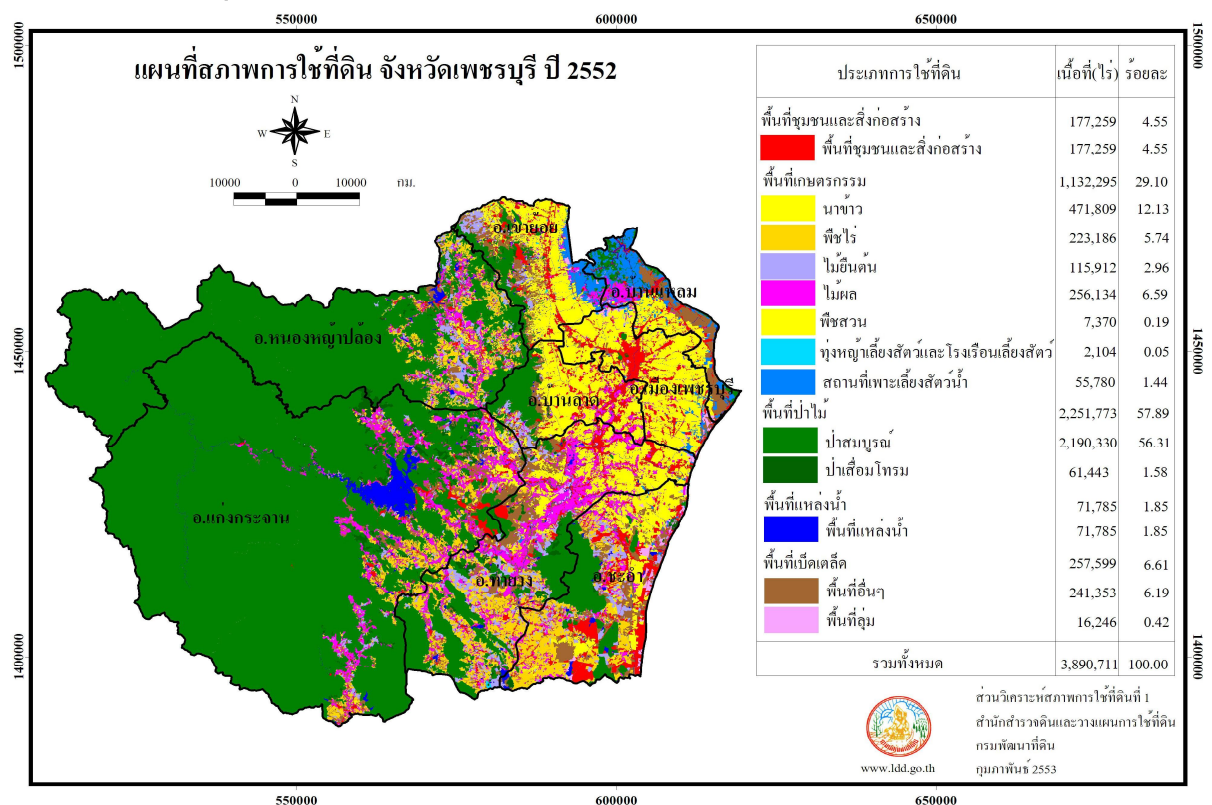
แผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม

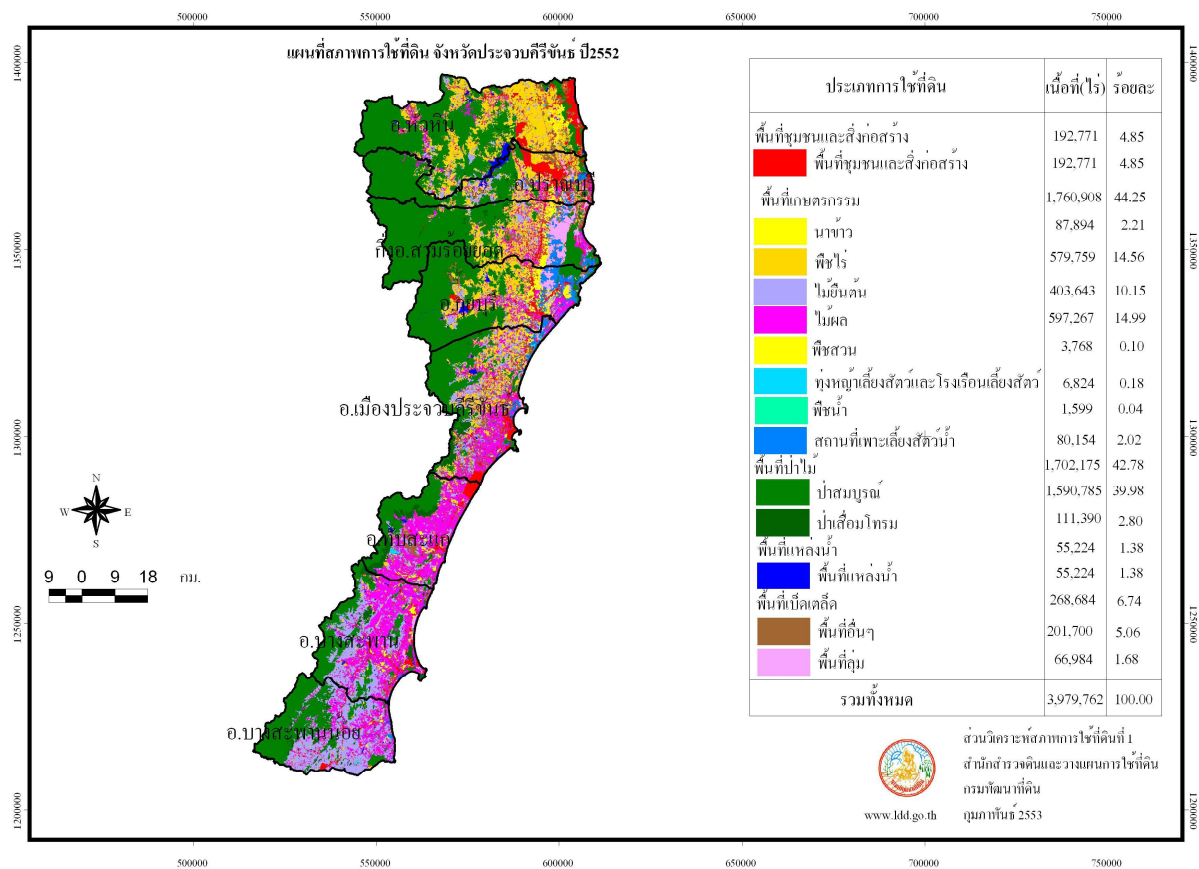
แผนที่จังหวัดราชบุรี

แผนที่จังหวัดเพชรบุรี

แผนที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

ภาคผนวก ข

สรุปผลการดำเนินงานการตรวจสอบแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน

สรุปผลการดำเนินงานการตรวจสอบแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม จากการร้องเรียนของประชาชน ในปีงบประมาณ 2555 รวมทั้งหมด 25 ครั้ง และ แยกตามประเด็นปัญหาได้ 28 เรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จังหวัด ประเด็นปัญหา	กาญจนบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	รวม
น้ำเสีย	0	0	0	5	0	5
เสียงดัง	0	0	0	4	0	4
ฝุ่นละออง/เขม่า/ควัน	2	1	1	3	0	7
กลิ่นเหม็น	2	0	2	8	0	12
กากของเสีย	0	0	0	0	0	0
รวม	4	1	3	20	0	28

- (1) ประเด็นปัญหา
สถานที่
วันที่ดำเนินการ
สรุปการดำเนินการ

ปัญหากลิ่นเหม็นจากการแปรรูปเนื้อหมู และ ฝุ่นละอองจากการผสมดิน
หมู่ที่ 2 และ 3 ต.เจดีย์หัก อ.เมือง จ.ราชบุรี
29 ก.ย.54 และ 6 ต.ค.54
ประสานกับอบต.เจดีย์หักเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่ากรณีกลิ่นเหม็นจากการแปรรูปเนื้อหมู ปศุสัตว์จังหวัดได้ตรวจสอบและสั่งการให้แก้ไขปัญหาลแล้วเมื่อวันที่ 28 ก.ย.54 และกรณีฝุ่นจากการผสมดิน อบต.เจดีย์หักได้สั่งการให้แก้ไขปัญหาลแล้วเมื่อวันที่ 26 ก.ย.54
- (2) ประเด็นปัญหา
สถานที่
วันที่ดำเนินการ
สรุปผลการดำเนินการ

ปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาแกลบ
หมู่ที่ 5 ต.ดอนตะโก อ.เมือง จ.ราชบุรี
5 ต.ค.54
(1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าโรงสีที่ถูกร้องเรียนหยุดประกอบการแต่ตรวจพบรอยรั่วในห้องเก็บฝุ่นของ Cyclone
(2) สั่งการให้ผู้ประกอบการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
- (3) ประเด็นปัญหา
สถานที่
วันที่ดำเนินการ
สรุปผลการดำเนินการ

ปัญหาเสียงดังจากหอคอยกระจายข่าว
หมู่ที่ 6 ต.คู้ยอย อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี
7 ต.ค.54
(1) ประสานกับอบต.คู้ยอยเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่าหอคอยกระจายข่าวเป็นของหมู่บ้านมีจุดประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ประชาชนทราบ
(2) สอบถามประชาชนบางส่วนแจ้งว่าเสียงไม่ดังจนเกินไปและมีประโยชน์ต่อส่วนรวม
(3) ให้อบต.คู้ยอยจัดทำประชาคมหมู่บ้าน หากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเสียงดังเกินไป ก็จะได้ตรวจวัดระดับเสียงอีกครั้งหนึ่ง

(4) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากการพ่นสียรถยนต์ หมู่ที่ 10 ตำบลหนองกบ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 25 พ.ย.54 (1) ประสานกับ อบต.หนองกบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่าสถานประกอบการที่ถูกร้องเรียน เคยถูกร้องเรียนและตรวจสอบ แนะนำให้แก้ปัญหาครั้งหนึ่งแล้วเมื่อเดือนกันยายน 2554 (2) จากการตรวจสอบครั้งนี้พบว่า ผู้ประกอบการได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว แต่ทั้งนี้ปัจจุบันไม่ได้ประกอบกิจการ เนื่องจากไม่มีลูกค้า (3) ให้ อบต.หนองกบติดตามตรวจสอบหากเกิดปัญหาให้แจ้ง สสภ.8 ทราบต่อไป
(5) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาเสียงดังจากการผสมดิน หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 24 พ.ย.54 (1) ประสานกับ อบต.สวนกล้วย ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าเสียงดังเกิดจากเครื่องตีดิน ซึ่งขณะเข้าตรวจสอบพบเพียงแรงงานต่างด้าว จึงได้โทรศัพท์แจ้งให้ผู้ประกอบการดำเนินการเปลี่ยนสถานที่ติดตั้งเครื่องตีดินให้ห่างจากชุมชนและติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันเสียง (2) ให้ดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535ต่อ อบต.สวนกล้วย
(6) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากโรงหล่อพระพุทธรูป หมู่ที่ 15 ตำบลปากแรต อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 15 พ.ย.54 (1) ประสานกับ อบต. ปากแรต ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าโรงงานที่ถูกร้องเรียนเป็น โรงงานหล่อพระพุทธรูปโลหะ ซึ่งระบบบำบัดอากาศ ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ รวมทั้งมีการซ่อมแซมผนังของเตาหลอมโลหะจึงทำให้เกิดกลิ่นเหม็น (2) ให้ผู้ประกอบการดำเนินการซ่อมแซมอาคารเตาหลอมโลหะ และปรับปรุงระบบบำบัดอากาศเสียให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
(7) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร หมู่ที่ 9 ตำบลห้วยไผ่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี 13 ม.ค.55 (1) ประสานกับ อบต.ห้วยไผ่ ตรวจสอบพบว่าผู้ประกอบการไม่มีการจัดการฟาร์มที่ดี มีมูลสุกรตกค้างในรางระบายน้ำและพื้นโรงเรือน (2) ให้ผู้ประกอบการปรับปรุงวิธีการเลี้ยงสุกร ให้สะอาด และฉีดพ่นด้วยจุลินทรีย์ EM เพื่อลดกลิ่นเหม็น โดยให้ดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน
(8) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ	ปัญหาฝุ่นละอองจากการสีข้าว หมู่ที่ 1 ตำบลอ่างทอง อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี 26 ม.ค.55

สรุปผลการดำเนินการ	(1) ประสานกับ ทต.ห้วยซิ่นสีห์ ตรวจสอบพบว่ากรณีดังกล่าวสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี และ ทต.ห้วยซิ่นสีห์ ได้ตรวจสอบแล้วแต่ไม่ได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบ โดยได้สั่งการให้ผู้ประกอบการแก้ไขข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน (2) แจ้งให้ผู้ร้องทราบและเมื่อครบ 30 วันจะดำเนินการตรวจสอบอีก ครั้งหนึ่ง
(9) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร หมู่ที่ 13 ตำบลปากช่อง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 27 ม.ค.55 และ 1ก.พ. 55 (1) ประสานกับ อบต.ปากช่อง ตรวจสอบพบว่ามีกลิ่นเหม็นพอประมาณ และพบมูลสุกรตกค้างในรางระบายน้ำ (2) ให้ผู้ประกอบการทำความสะอาดรางระบายน้ำ และใช้จุลินทรีย์ EM ฉีดพ่นเพื่อลดกลิ่น
(10) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาควันไฟจากการเผาถ่าน หมู่ที่ 5 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 17 ก.พ.55 (1) ประสานกับ ทสจ.เพชรบุรี และอบต.สามพระยา ตรวจสอบพบว่าขณะนั้นไม่มีการเผาถ่าน พบเพียงร่องรอยการเผา เตาเผาถ่านและกองไม้ จึงไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ แต่จากการสอบถามนักศึกษาในหอพักแจ้งว่ามีควันรบกวนบ้างเป็นบางเวลา (2) แนะนำให้ อบต.สามพระยาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณนั้นเพื่อจะได้ประมวผลในการดำเนินการต่อไป
(11) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินงาน	ปัญหากลิ่นเหม็นและฝุ่นละอองจากลานมันสำปะหลัง หมู่ที่3 ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 10 ก.พ.55 (1) ประสานกับ ทสจ.กาญจนบุรี และทต.ท่าขนุน ตรวจสอบพบว่ามีฝุ่นละอองในเวลาที่มึลมพัดแรง ๆ และ เวลาขนถ่ายมันสำปะหลังลงลานมัน (2) ให้ ผู้ประกอบการดำเนินการ - จัดทำรั้วโดยรอบให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันพร้อมทั้งปลูกต้นไม้โดยรอบบริเวณสถานประกอบการ - จัดเตรียมผ้าใบหรือพลาสติกไว้คลุมกองมันสำปะหลังเวลามีฝนตกเพื่อป้องกันมันเปียกชื้นและมีกลิ่นเหม็น
(12) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินงาน	ปัญหากลิ่นเหม็นจากโรงงานสับปะรด หมู่ที่8 ตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 1 มี.ค.55 (1) ประสานกับอบต.ดอนกระเบื้อง ตรวจสอบพบว่าโรงงานที่ถูกร้องเรียนทำกิจการผลไม้อบแห้ง เหตุที่มีการร้องเรียนเนื่องจากการปรับปรุงบ่อบำบัดน้ำเสียและการขุดลอกตะกอนจึงทำให้เกิดกลิ่นเหม็น (2) ได้สั่งการให้โรงงานใช้ปูนขาวกลบทับตะกอนเพื่อลดปัญหากลิ่นเหม็น

(13) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาเสียงดังจากการตัดเหล็ก หมู่บ้านรัตนพงษ์ ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 5 มี.ค.55 (1) ประสานกับทม.บ้านโป่ง ตรวจสอบพบว่าสถานประกอบการที่ถูกร้องเรียนเป็นทาวน์เฮ้าส์ รับตัดเหล็ก ผูกเหล็กเสาโครงสร้างอาคารและต่อม่อ (2) ขณะตรวจสอบไม่พบว่ามีเครื่องตัดเหล็กพบเพียงเครื่องตัดเหล็กเท่านั้นจึงไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ (3) ได้ทำข้อตกลงกันว่าเมื่อผู้ประกอบการมีการดำเนินการก็จะตรวจวัดระดับเสียงว่าเป็นเสียงรบกวนหรือไม่เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ทุกฝ่ายยอมรับ
(14) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาผลกระทบฝุ่นละอองและความสั่นสะเทือนจากการก่อสร้างโรงแรม จังหวัดกาญจนบุรี 16 มี.ค.55 (1) ประสานกับ ทสจ.กาญจนบุรีตรวจสอบบริเวณโดยรอบโรงแรมที่กำลังก่อสร้างพบประชาชนที่มีบ้านอยู่ติดกับสถานที่ก่อสร้างแจ้งว่าได้รับผลกระทบโดยตรวจพบรอยร้าวของผนังบ้านและความเสียหายของหลังคาบ้านซึ่งได้มีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายแล้วอยู่ระหว่างการตกลงเรื่องค่าเสียหาย (2) ตรวจสอบการก่อสร้างพบว่าไม่มีมาตรการป้องกันฝุ่นละอองแต่อย่างใดจึงได้แจ้งให้เจ้าของโรงแรมหาวิธีป้องกันฝุ่นละอองและดำเนินการเยียวยาให้กับผู้ได้รับผลกระทบด้วย
(15) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นและน้ำเสียจากการล้างฟิล์มเอกซเรย์ หมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 22 มี.ค.55 (1) ประสานกับ อบต.คูบัว ตรวจสอบพบว่า สถานที่ที่ถูกร้องเรียนปลูกเป็นเพิงชั่วคราวประกอบกิจการล้างฟิล์มเอกซเรย์เพื่อสกัดเอาตะกอนเงิน ซึ่งเดิมประกอบกิจการอยู่ย่านถนนพระราม 2 เนื่องจากน้ำท่วมจึงย้ายมาดำเนินการชั่วคราว ขณะที่ตรวจสอบไม่พบการประกอบกิจการ ซึ่งผู้ประกอบการแจ้งว่าจะเลิกและย้ายกลับไปที่เดิมแล้ว (2) ขอให้ อบต. คูบัว ติดตามหากพบว่า มีการร้องเรียนอีกให้หยุดประกอบกิจการทันที
(16) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นและน้ำเสีย โรงงานเอส.ที. พิมพ์ย้อม หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อกระดาน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี 23 มี.ค.55 (1) ประสานกับ อบต.บ่อกระดาน ตรวจสอบพบว่า ปัญหาที่ร้องเรียนนี้เกิดขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่ง อบต.บ่อกระดาน ร่วมกับ อบต.ป่าไผ่ ได้ไปดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า กลิ่นเหม็นน่าจะเกิดจากเชื้อเพลิงที่ใช้กะลาปาล์มแทนถ่านหิน เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทำให้เชื้อเพลิงขาดแคลนซึ่งทางโรงงานจะเร่งแก้ปัญหาด่วน (2) แจ้ง อบต.บ่อกระดาน ว่าหากมีการร้องเรียนอีกขอให้แจ้ง สสจ.8 ร่วมตรวจสอบด้วย
(17) ประเด็นปัญหา สถานที่	ปัญหาเสียงดังจากการซ่อมรถจักรยานยนต์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

วันที่ดำเนินการ	3 เม.ย. 55
สรุปผลการดำเนินการ	วันที่ดำเนินการตรวจสอบไม่มีการประกอบกิจการจึงไม่สามารถประเมินสภาพปัญหาได้ จึงได้แนะนำให้ผู้ประกอบการระมัดระวังในการประกอบการและมอบให้เทศบาลตำบล จอมบึงติดตามผลต่อไป
(18) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นควันไฟจากการเผาถ่าน หมู่ที่ 3 ตำบลท่าราบ 27 เม.ย.55 (1) ประสานกับอบต.ท่าราบทราบว่าจะอบต.ได้ไปดำเนินการตรวจสอบและหาแนวแนว ทางแก้ไขปัญหาแล้วโดยแจ้งนายสถานีรถไฟบ้านกล้วยท่าราบเพื่อสั่งระงับการดำเนินการ (2) ได้แนะนำให้ อบต.ติดตามตรวจสอบหากผู้ถูกร้องเรียนไม่ดำเนินการตามคำสั่งให้แจ้ง ความดำเนินคดีต่อไป
(19) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มไก่ บ้านอ่างหิน ตำบลสามพระยาอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี 26 เม.ย.55 ประสานกับ อบต.สามพระยาตรวจสอบพบว่าฟาร์มได้ขายไก่ไปหมดแล้วจึงไม่เห็นสภาพที่ แท้จริง อย่างไรก็ตามได้แนะนำให้จัดทำห้องกำจัดกลิ่นที่ออกจากมาจากฟาร์มระบายอากาศ
(20) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาวินไฟจากการเผาขยะของเทศบาล เขตเทศบาลตำบลไร่ใหม่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 8 พ.ค.55 (1) ประสานกับทต.ไร่ใหม่ และทสจ.ประจวบคีรีขันธ์ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่ามีประชาชน จุดไฟเผาและได้ดำเนินการดับไฟเรียบร้อยแล้วพร้อมทั้งฉีดพ่น EM เพื่อกำจัดกลิ่น (2) ทต.ไร่ใหม่แจ้งว่ามีแผนที่จะเก็บขยะไปกำจัดร่วมกับทต.ปราณบุรีซึ่งจะเป็นศูนย์ กำจัดขยะรวม
(21) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากโรงงานสุรา หมู่บ้านแหลมทอง ตำบลกลอนโด อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี 1 พ.ค.55 (1) ประสานกับอบต.กลอนโดและทสจ.กาญจนบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าโรงงานที่ ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นอยู่ในเขตอบต.รางสาลี อ.ท่าม่วง มีกลิ่นเหม็นในบริเวณห้องผสมสุรา ปรุงพิเศษ และวางระบายน้ำเสีย (2) เนื่องจากไม่พบกลิ่นเหม็นบริเวณภายนอกโรงงานจึงได้ขอให้พนักงานของโรงงานซึ่ง พักอยู่ในหมู่บ้านแหลมทองช่วยตรวจสอบด้วยเพื่อจะได้แจ้งให้ประชาชนทราบต่อไป
(22) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานผลิตผลไม้บรรจุกระป๋อง หมู่ที่ 5 ตำบลขุนพิทักษ์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี 6 มิ.ย.55 (1) ประสานกับทต.ศรีดอนไผ่ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าโรงงานที่ถูกร้องเรียนประกอบ กิจการผลิตผลไม้บรรจุกระป๋อง- โรงงานมีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบถังสำเร็จรูปขนาด

	ความจุ 10 ลบ.ม.เพื่อบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการผลิต ส่วนน้ำเสียที่ปล่อยลงคลองนั้นเป็นน้ำล้างพื้นอาคาร (2) ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบ หลังจากนั้นจะได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
(23) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร หมู่ที่ 13 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 27 มิ.ย.55 (1) ประสานกับ ทต.ท่าไม้รวก ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าฟาร์มสุกรที่ถูกร้องเรียนเป็นของนายไพบูลย์ อบสุวรรณ เลี้ยงสุกร ประมาณ 150 ตัว (2) จากการตรวจสอบพบว่าบริเวณภายในคอกมีกลิ่นเหม็นจากมูลสุกรค่อนข้างรุนแรง เนื่องจากยังไม่ได้มีการล้างทำความสะอาด (3) ได้เสนอแนะให้ดำเนินการกำจัดมูลสุกรอย่างสม่ำเสมอ และใช้ สาร EM. ฉีดพ่นเพื่อลดกลิ่น ร่วมกับการล้างคอกสุกร
(24) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาน้ำเสียคลองจอมประทัด ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 20 มิ.ย.55 (1) ประสานกับ อบต.จอมประทัด ดำเนินการสำรวจตามแนวคลองที่น้ำเสียไหลมาพบว่า มีแหล่งกำเนิดที่ตั้งอยู่ริมคลองห้วยกรวด 2 แห่ง คือ โรงงานฟอกย้อม และฟาร์มสุกร (2) จากการตรวจสอบพบว่าท่อระบายน้ำลงคลองทั้งจากโรงงานฟอกย้อม และฟาร์มสุกร โดยท่อระบายน้ำทั้งสองนี้มีลักษณะที่ปิดเปิดได้ ในส่วนของโรงงานเป็นท่อ PVC เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 6 นิ้ว ลักษณะซ่อนอยู่ ส่วนของฟาร์มสุกรเป็นท่อคอนกรีตที่สามารถตรวจพบได้ง่ายกว่า (3) ประสานกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ร่วมกันตรวจสอบพบว่าโรงงานฟอกย้อมกระทำผิดกฎหมายชัดเจน ซึ่งต้องดำเนินการตาม พรบ.โรงงาน พ.ศ. 2535.จึงได้ประสานขอให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ดำเนินการกฎหมายต่อไป
(25) ประเด็นปัญหา สถานที่ วันที่ดำเนินการ สรุปผลการดำเนินการ	ปัญหาน้ำเสียจากการทำมะละกอตากแห้ง หมู่ที่ 4 ตำบลดอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี 8 ส.ค.55 (1) ประสานกับ อบต.ดอนไผ่ ร่วมกันตรวจสอบสถานที่ถูกร้องเรียน (2) จากการสำรวจโดยรอบสถานประกอบการผู้ประกอบการจัดทำรางระบายน้ำเสียรอบลานตากมะละกอ และน้ำเสียเหล่านี้จะไหลลงบ่อเก็บกักน้ำเสีย ซึ่งผู้ประกอบการจะแจ้งเอกชนขนน้ำเสียไปทิ้งเป็นครั้งคราว โดยผู้ประกอบการแจ้งว่าไม่มีการระบายน้ำลงคลอง จากการสำรวจรางระบายน้ำไม่พบว่ามีภาชนะระบายเสียลงคลอง แต่พบว่ามีท่อเชื่อมต่อจากรางระบายลงสู่คลอง (3) ให้ผู้ประกอบการเทคอนกรีตอุดรูระบายน้ำ เพื่อป้องกันการลักลอบระบายน้ำเสีย โดยขอให้ อบต.ดอนไผ่ เป็นผู้ติดตามผลการดำเนินการต่อไป

ภาคผนวก ค

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

1. ประเภทของแหล่งธรรมชาติ แบ่งเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1.1 แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ และแก่ง

เกาะ หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่มีน้ำล้อมรอบ (ตามความหมายของคณะกรรมการจัดทำแผนอนุรักษ์ธรรมชาติ) ซึ่งขนาดของเกาะนี้อาจมีขนาดเล็กหรือใหญ่ก็ได้ตามสภาพแวดล้อมและธรรมชาติของเกาะนั้นๆ

แก่ง หมายถึง โขดหิน, หมู่ของโขดหิน หรือหมู่เกาะกลางลำน้ำ ที่ตั้งขวางทางน้ำอยู่ ทำให้ลำน้ำช่วงนี้ไหลแรง โดยมากพบตอนต้นๆ ของแม่น้ำ ลำธาร เช่น แก่งสะพือ จ.ราชบุรี แก่งลำน้ำว้า จ.น่าน เป็นต้น

1.2 แหล่งธรรมชาติประเภทภูเขา

ภูเขาตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง เนินที่สูงขึ้นไป เป็นจอมเด่นหรือเป็นเขาขนาดใหญ่และสูง แต่ละภาคมักจะมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ภาคเหนือเรียกว่า "ดอย" เช่น ดอยสุเทพ ดอยอินทนนท์ ภาคอีสานเรียกว่า "ภู" เช่น ภูกระดึง ภูหลวง ส่วนทางภาคใต้เรียกว่า "เขา" เช่น เขาหลวง เขานางหงส์ เป็นต้น แหล่งธรรมชาติประเภทภูเขานี้ อาจเป็นภูเขาลูกเดียวโดดๆ หรือมีลักษณะต่อเนื่องกันเป็นเทือกเขา และอาจมีแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นอยู่ด้วย เช่น น้ำตก ถ้ำ หรือโป่งพุร้อน แหล่งธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูเขาอย่างมีความสัมพันธ์กับภูเขา ถ้าภูเขาถูกทำลายหรือทำให้เปลี่ยนสภาพไป ก็อาจมีผลทำให้แหล่งธรรมชาติอื่นๆ นั้นถูกทำลายไปด้วย

1.3 แหล่งธรรมชาติประเภทหนอง บึง และทะเลสาบ

แหล่งธรรมชาติประเภทหนอง บึง และทะเลสาบ หมายถึง แอ่งน้ำขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งอาจเป็นน้ำจืดหรือน้ำเค็มก็ได้ ในแต่ละท้องที่อาจเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น ภาคเหนือเรียกว่า "กว๊าน" เช่น กว๊านพะเยา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเรียกว่า "หนอง" เช่น หนองหานที่จังหวัดสกลนคร ภาคกลางเรียกว่า "บึง" เช่น บึงบอระเพ็ดที่จังหวัดนครสวรรค์ และภาคใต้เรียกว่า "ทะเลสาบ" เช่น ทะเลสาบสงขลา เป็นต้น

1.4 แหล่งธรรมชาติประเภท ชายหาด

ชายหาดตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง หมายถึงพื้นที่ระหว่างแนวน้ำขึ้นกับน้ำลง มีลักษณะเป็นแถบยาวไปตามริมฝั่ง เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำในทะเลหรือทะเลสาบหรือแม่น้ำ

ขนาดพื้นที่ของชายหาดนี้จะขึ้นอยู่กับ การขึ้นลงของกระแสน้ำและความลาดชันของพื้นที่ คือถ้าความชันของพื้นที่มีน้อยและระดับของกระแสน้ำขึ้นสูงสุดและลงต่ำสุดต่างกันมาก ชายหาดนี้จะมีพื้นที่มากในทางตรงกันข้าม ถ้าตัวหาดมีความชันมากและระดับน้ำขึ้นสูงสุดและลงต่ำสุดต่างกันน้อย จะทำให้พื้นที่ของหาดนั้นแคบและน้อยตามกันด้วย นอกจากพื้นที่ในบริเวณที่น้ำสามารถท่วมถึง ในบางชายหาดอาจมีพื้นที่หลังชายหาดเป็นบริเวณกว้างอีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นกับวิวัฒนาการของหาดนั้นๆ ซึ่งองค์ประกอบของหาดนี้จะประกอบด้วย หาดทราย หาดกรวด หาดโคลน ป่าชายเลน หาดดอน และหาดสันดอน

1.5 แหล่งธรรมชาติประเภท ชากดึกดำบรรพ์

แหล่งธรรมชาติประเภทชากดึกดำบรรพ์หมายถึง บริเวณที่มีซากหรือร่องรอยของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ทั้งชั้นสูงและชั้นต่ำที่ตายมาเป็นเวลานาน และยังคงรูปร่างอยู่โดยไม่สลายหรือเปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่น

เช่น หอยน้ำจืดที่สุสานหอย 75 ล้านปี ที่จังหวัดกระบี่ หรือรอยเท้าไดโนเสาร์ที่บนภูหลวง จังหวัดเลย เป็นต้น แหล่งธรรมชาติประเภทนี้จะไม่นับรวมเอาซากโครงกระดูกมนุษย์และร่องรอยการตั้งถิ่นฐาน ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวนี้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลอยู่แล้วคือ กองโบราณคดี กรมศิลปากร

1.6 แหล่งธรรมชาติประเภท ธรณีสัณฐาน

แหล่งธรรมชาติประเภทธรณีสัณฐาน หมายถึง แหล่งธรรมชาติทางธรณีวิทยาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของพื้นผิวโลกจนทำให้เกิดเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะเด่น แปลกตาและมักจะเป็นต้นกำเนิดของนิทานพื้นบ้านต่าง ๆ นานา ขนาดของแหล่งธรรมชาติประเภทนี้มีได้หลายขนาดต่าง ๆ กัน เช่น อาจเป็นเพียงก้อนหินใหญ่ก้อนเดียว เช่น หอนางอุษา ที่จังหวัดอุดรธานี หรืออาจเป็นบริเวณๆ หนึ่ง เช่น ที่แพะเมืองผี จังหวัดแพร่ หรืออาจหมายถึงภูเขาทั้งลูก เช่น เขาตาม่องล่ายที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หรือเขานางยม

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. 2555. สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2551 - 2553. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- กรมการปกครอง. 2548. ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ ประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่จังหวัด). กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการปกครอง. 2555. รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้านทั่วประเทศ และรายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2554. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://stat.dopa.go.th/xstat/pop53_1.html, วันที่ 12 มิถุนายน 2555
- กรมการปกครอง. 2555. รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้านทั่วประเทศ และรายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2554. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://stat.dopa.go.th/xstat/pop54_1.html วันที่ 12 มิถุนายน 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2551. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_51/Lu51_C/kanburi51.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2552. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_52/Lu52_C/prachub52.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2549. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_49/Lu49_C/SamutSong49.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2552. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_52/Lu52_C/samutsongklam52.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี 2552. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_52/Lu52_C/pechburi52.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2554. สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดราชบุรี ปี 2552. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แหล่งที่มา: http://olp101.idd.go.th/luse1/web_lu/Lu_52/Lu52_C/ratchaburi52.htm, วันที่ 10 กรกฎาคม 2555
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2555. ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2554. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: www.thailocaladmin.go.th, วันที่ 18 มิถุนายน 2554
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช . 2555. สถิติการเกิดไฟป่า . กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ฐานข้อมูลความรู้ทางทะเล. 2555. เรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. แหล่งที่มา:

<http://www.mkh.in.th/index.php/2010-03-22-18-05-34/2010-03-26-07-58-17>, วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2555

ฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2555. เรื่อง Erosion. แหล่งที่มา:

<http://www.dmcg.go.th/marinecenter/erosion-lesson-lesson1.php>, วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2555

โรงไฟฟ้าราชบุรี. 2555. คุณภาพอากาศบริเวณรอบโรงไฟฟ้าราชบุรี และผังลมจากการตรวจวัดพื้นที่รอบ

โรงไฟฟ้า ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 ถึง เดือนสิงหาคม 2554.

วิชาการดอทคอม. 2555. แหล่งที่มา : <http://www.vcharkarn.com/vblog/51575/> วันที่ 6 กรกฎาคม 2555

สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี. 2555. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์. 2555. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี. 2555. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี. 2555. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2554-2555. กรมอุตุนิยมวิทยา. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8. 2554. รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก พ.ศ. 2554. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ. 2555. รายงานการดำเนินงาน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ ปี 2554. กรมควบคุมมลพิษ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. แหล่งที่มา:

<http://wqm.pcd.go.th/water/index.php/2010-04-12-06-22-18/2010-04-12-06-25-21/742--2554>, วันที่ 25 ตุลาคม 2555

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง. 2555. สรุปข้อมูลคุณภาพอากาศรายเดือน พ.ศ. 2554 จังหวัดราชบุรี. กรมควบคุมมลพิษ.

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2555. ยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ศุภกร ชินวรรณ. 2555. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในอนาคต. ศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์วิจัยและฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก. 2555. ข้อมูลปริมาณน้ำฝน และข้อมูลปริมาณน้ำท่า ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2554 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2555. กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายโชติ ตราชู

นายสุพจน์ ไตรวิจิตรชัยกุล

ดร.กฤษณา เขยพันธ์

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

คณะทำงาน

นายธีระพงษ์ บุญทองล้วน

นายสมศักดิ์ พลายมาต

นางเยาวนารถ พลายมาต

นายทรงศรี วิมลพิทยกุล

นางสาววลัย เจริญทองพูน

นางสาววิมลรัตน์ ถิ่นวงษ์ยอด

นางสาวปานทิพย์ วิทยาพันธ์

นางสาวนพวรรณ เทียนบุญ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

เจ้าหน้าที่ธุรการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน/เลขานุการ

คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

สนับสนุนข้อมูล

ส่วนแผนงานสิ่งแวดล้อม

ส่วนควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ส่วนส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อม

ส่วนวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

ส่วนเฝ้าระวังและเตือนภัย

รูปแบบเล่ม

นางสาวนพวรรณ เทียนบุญ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ออกแบบปก

นายทรงศรี วิมลพิทยกุล

นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

จำนวนพิมพ์

450 เล่ม

จัดทำโดย

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

126 ถนนสมบุญกุล ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

โทร 0-3232-7602, 0-3232-7603 โทรสาร 0-3231-5044

web site : <http://www.envwest.com> , <http://reo08gis.mnre.go.th>

e-mail : reo08.org@mnre.mail.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

126 ถนนสมบุญกุล ตำบลหน้าเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

โทรศัพท์ 0-3232-7602-3 โทรสาร 0-3231-5044

เว็บไซต์ <http://www.enwest.com>

อีเมล reo08.org@mnre.mail.go.th

